

מוסף שבת

י"א בטבת תשע"ח, פרשת ויחי

המשגים

פרופיל מיוחד לדמותו של משגיח ישיבת "אורחות תורה", הגאון רבי חזקיהו יוסף מישקובסקי, שבשנת השבעים לחייו מסכם ארבעים שנות הרבצת תורה ומוסר ➔ הקרבה ל"בית ישראל" זי"ע, המכתב ששלח לתלמידיו לפני הניתוח, סדר יומו העמוס, התמליל המלא משיחתו עם מרן הגר"ח קניבסקי על מרן הגראי"ל זצ"ל והקשר ההדוק למרן הגרי"ג אדלשטיין 18

לילה שמשהקים בו // עמ' 33

פעמיים סינגל 34

שמונה שנים אחרי שהוציאו יחד את 'ושמרו', חזרו יוסי הופמן ועדי רן לאולפן וניפקו שלאגר נוסף ● הרקע לחיבור המפתיע, קהלי היעד ותחילת הקריירה, התוכניות לעתיד וההשראה ● ראיון

מזדקזקה

מבצע ל-10

SALE!

חליפות
פרימיום

1+1 ₪ 500

חליפות
קלאסי

1+1

₪ 400

צעיפים
מבחר דגמים

20 ₪

חגורות עור/

עניבות

4 ב-100 ₪

ירושלים

מלכי ישראל 41 קומה א'

02-6501071

זמני פתיחה: א'-ה' 10:30-20:30, יום ו' 10:00-13:00

בני ברק

רבי עקיבא 80 קומה א'

03-5523340

זמני פתיחה: א'-ה' 10:00-21:45, יום ו' 10:00-13:00

התני"ס

ימים בלבד!

מכנס
פרימיום

150 ₪ **1+1**

מכנס
קלאסי

130 ₪ **1+1**

מעיל צמר
לגברים

180 ₪

סריגים
רוכסן/כפתורים

2 ב- 140 ₪

מעיל נוער

260 ₪ ב-

חפתים

35 ₪ ב-

אלעד

חוני המעגל 26
03-7160640

זמני פתיחה: א'-ה' 17:00-22:00, יום ו' 10:00-13:00

נתיבות

ירושלים 15
08-9248023

זמני פתיחה: א'-ה' 10:00-20:00, יום ו' 10:00-13:00

הגאון רבי אריה שטרן
רבה של ירושלים

סיום חומש בראשית

הדברים מובאים במסכת פסחים (נו. א.) ושם נאמר שחז"ל התלבטו בשאלה האם לנהוג כך תמיד ולומר "ברוך שם כבוד וגו'" אחרי אמירת שמע ישראל.

הגמרא מסבירה את ההתלבטות שכן מצד אחד כך אמר יעקב אבינו, ואולם מצד שני משה רבנו לא אמר את הפסוק הזה ולכן כאילו מתוך פשרה הוחלט לומר "ברוך שם וגו'" בחשאי.

לגופם של דברים יש לבאר שיש כאילו ספק האם הפסוק "ברוך שם וגו'" נחשב כחלק ממצות קבלת עול מלכות שמים שמקיימים בקריאת שמע. העניין הוא שפסוק זה מבטא את מציאות המלכות של הקב"ה בעולם הזה. את זאת ביקש יעקב לומר בסיפוק לאחר ששמע את כל בניו אומרים ביחד "שמע ישראל וגו'", ואע"פ שלכל אחד יש את תכונתו הפרטית המיוחדת בכל זאת יש ביניהם אחדות שמבוססת על אמונה וקבלת עול מלכות שמים.

ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו, על מכרם בכסף צדיק ואביון בעבור נעליים". וכך גם בפיוט "אזכרה" שאומרים בתפילת יום הכיפורים אנו מוצאים את הזיכרון לאותו החטא.

אבל הערך החיובי שבכל המאורעות האלה הוא בלימוד התכונות של כל אחד באופן פרטי. שיוסף הוא "המשביר" ואת יהודה שלח להורות" שכן דווקא מתוך ההבחנה שבין כל אחד ואחד יש אחר כך תועלת גדולה יותר בבניין המלוכד שאינו סתם בניין, אלא בניין שיש בו ביטוי לכל אחד ואחד לפי תכונתו הייחודית התורמת ומועילה לכלל כולו.

בסיום ספר בראשית נאמר על יעקב אבינו שקורא לכל בניו יחד ככתוב "האספו ואגידה לכם וגו'" ואומרים חז"ל שביקש לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכינה. יעקב חשש שמא יש בהם איזה פסול ועל כך ענו לו כולם ביחד את הפסוק היסודי של קבלת עול מלכות שמים "שמע ישראל וגו'" באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר "ברוך שם כבוד מלכותו וגו'"

לפי סדר הפרשיות נמצאים אנו בפרשיות העוסקות ביסוד השבטים וביחסים שבין האחים. ואלה נחלקות לשתי קבוצות של פרשיות, וישב מקץ באחת, ויגש ויחי בשנייה.

בפרשיות האחרונות יש אוירה של סוף טוב, אחדות וכו', וכפי שזה מודגש בהפטרה של פרשת ויגש, בה אנו קוראים על העצים הנפרדים שהתלכדו ונעשו לעץ אחד. והרי זה בא כמשל על כלל ישראל, העם שהיה נראה כמפולג ובאמת הוא אחד ומאוחד.

האוירה שונה בפרשת וישב שמדובר בה על קנאה, ריב ושנאה שמגיעה לדרגה חמורה ביותר. ומה שיש לומר הוא שפרשיות אלה מעמיקות את הבירור וההבחנה בין האחים לאמור, שכאשר מדובר על ציבור שלם יש לתת את הדעת לייחודיות שיש בכל אחד, ולפעמים הייחודיות הפרטית מביאה אף למתח.

כמובן אין הצדקה לכל הביטויים השליליים הנלווים והנזכרים בפרשה שעליהם אנו קוראים בהפטרה: "על שלושה פשעי

הרב זמיר כהן
הידברות

הדרך הנכונה לניהול חיי זוגיות

כיצד מתחלקים התפקידים בין הגבר לאישה בבית? וכיצד צריך האיש להתייחס לאשתו?

...

לכבוד, כגון נושאים רגשיים הנוגעים לכבודה של רעייתו, בגדים מכובדים ואביזרים נלווים, דיבור מכבד שאינו פוגע או מזלזל, שבחים ומחמאות, בכל אלו ודומיהם עליו לדאוג לה יותר מאשר לעצמו. המתבונן במבואר בפרקים הקודמים יבין היטב שאין כאן הפלייה לרעה של הגבר. הדרישה ממנו להקדים אותה לעצמו כאשר באפשרותם לרכוש בגד אחד בלבד לחג או לאירוע משפחתי, אינה נובעת מזלזול בו. אלא מכיוון שהיא קיבלה כלים נפשיים המתאימים לתפקידה בקן המשפחתי, ואחד הכלים האלה הוא הרגישות לאסתטיקה ועדינות כללית, הרי הצורך בבגדים נאים ומכובדים שיכבדה, נעשה ממילא צורך נפשי אמיתי שלה הרבה יותר מהצורך שלו בכך. שהרי תחושת חוסר הנוחות שלו להופיע בחג או באירוע המשפחתי בלבושו הישן, תחלוף דקות ספורות לאחר הלבישה. ואילו היא כאשר, עלולה מאד לחוש במצוקה במשך כל אותו החג או הערב. משום כך נקודת האמת מחייבת שהיא קודמת לו. מאותה סיבה בעל הפוגע במילים ברגשות רעייתו מתוך כוונה להתבדח, אינו יכול לתרץ עצמו בטענה: 'עם כל חברי בעבודה אני מתלוצץ והם אוהבים את חוש ההומור שלי, ורק היא נעלבת'. רעייתך אינה דומה לחברך. טבעה שונה ואם היא מתלוננת אפילו פעם אחת או אף ברמז שדברך (בפרט ליד אחרים!) אינם נוחים לה, עליך להתחשב בכך גם אם הדבר אינו קל עבורך. שהרי הנך פוגע בנקודה רגישה במיוחד באשה - בכבודה.

ואדרבה, על הבעל להרבות בכבוד רעייתו. הן בפעילות יזומה של דברי שבח אמיתיים בפניה על מעלותיה ומעשיה, הן בזהירות והימנעות מכל דבר הפוגע בכבודה, והן ברכישת לבוש ותכשיטים לפי כבודה ומעמדה. וכפי שכותב עוד הרמב"ם שם בהדרכתו לגבר: 'ואם יש לו ממון, מרבה בטובתה כפי ממונו'. ובתלמוד הורנו רבתינו:

"אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעטרו".

כלומר, ייקרו וכבדו את נשותיכם, כדי שתתעשרו.

בחיבורו הגדול "משנה תורה" מפתיע הרמב"ם את הקורא השטחי בכך שאינו מעניק הדרכה שווה לשני בני הזוג, אלא דורש מהבעל דרישות שונות מהאישה, ומהאישה דרישות שונות מהבעל. אדם אשר אינו מבין את עומק ההבדלים שבנפש כל אחד מבני הזוג, כשילמד את דרישות הרמב"ם מהגבר יתקומם כנגד הפליית הגבר "לרעה", וכשילמד את דרישותיו מהאישה, יתקומם לצד ההפוך - כנגד הפליית האישה "לרעה"...

אולם לאור המבואר בפרקים הקודמים, דברי הרמב"ם שמקורם בדברי חז"ל בתלמוד, מובנים היטב וזוהרים. התורה תורת אמת היא ומלמדת את אשר כל צד צריך להעניק לזולתו לפי צרכיו הנפשיים, מבלי לנסות לצבוע את האמת בכחל ושרק כדי להצטייר יפה - כדרך רבים מן הפסיכולוגים ואנשי התקשורת בדורנו.

הנה כך, הבעל נדרש להיות 'מכבד את אשתו יותר מגופו, ואוהבה כגופו'. לעניין אוהבה, די שיאהב אותה במידה וזה לזו שהוא אוהב את גופו, ולכן הוא קשוב אליו כל כך. כלומר, כשם שהוא אוהב את עצמו, ומתוך אוהבה זו דורש הוא את טובת גופו ודואג לכל צרכיו מיד כאשר מתעורר אצלו צורך כל שהוא, מבלי להמתין לקריסת המערכות שבגופו, כך יהיה קשוב לצרכיה החומריים והנפשיים של רעייתו. וכאשר מגלה שלפי טבעה או אופייה, או משום תפקידה ועיסוקה, זקוקה היא לעזרתו - בין בעשייה ובין בתמיכה נפשית - בעניין כל שהוא, אינו מזניח וממתין שתגיע למצוקה רגשית או לזעקה מסוג אחר ורק אז למלא את צרכיה. אלא רואה הוא ברעייתו את חציו השני, קשוב לצרכיה כאל צרכי גופו, ומעניק לה מתוך שאיפה לראותה מתענגת, שמחה ומאושרת. זוהי אוהבה! אולם בכל מה שקשור

בני זוג אשר התבוננו כראוי כי אינם שני בני אדם זהים המתמודדים על אותו תפקיד בקן המשפחתי, אלא שניים שונים, זכר ונקבה, אשר נבראו בטכניקה נפלאה המאפשרת אמנם לכל צד להתמודד עד גבול מסוים עם כל סוגי המטלות, אך כל אחד מהם מוצלח במיוחד בתחומים מסויימים ועליהם בעיקר הוא מופקד בקן המשפחתי. והרי הם כשני חצאים היוצרים גוף שלם המנהל את ממלכת המשפחה בשלימות נפלאה.

ועוד מבינים הם כי אינו זהה, אין פירושו נחות יותר. והעיסוק הפופולרי בדורנו בדרישה להשוות את האישה לגבר נכון ורצוי הוא רק לגבי ההתנגדות הצודקת לזלזול באשה, ניצולה לרעה במקומות תעסוקה ובבית, רדייה בה וכדו', אך כל הדיבורים לא יהפכו את האישה לגבר ועצם הניסיון ליצור אוירה כזו מהווה זלזול חמור במעמד האישה כאילו שאינה מושלמת כאשר עד שלא תהיה כגבר. בני זוג אשר הפנימו את כל זאת, הרי כבר סלולה הדרך בפניהם להצלחה נפלאה בשלום אמיתי אשר יוכל לשכון דרך קבע בביתם. שהרי מעתה, כאשר כל האמור יתורגם ויפורט בשכלו ובלבו של כל צד להגדרת הצרכים המדויקים של זולתו לפי האופי שקיבל בטבעו - משום תפקידו בקן המשפחתי, ומתוך כך ישכיל להעניק לו את צרכיו הנפשיים, הרי אז כל אחד מבני הזוג יחוש סיפוק מלא, עונג אושר שמחה תמידיים, ויהיו חיייהם יחד נאים ומשובחים.

ובפרט, את זאת יש להדגיש, שהנושאים בהם נדרש כל צד לתת ולהעניק לזולתו, לא רק שאינם עומדים בסתירה לאופיו ולצרכיו של הנותן והמעניק, אלא אדרבה, מותאמים הם לטבעו באופן נפלא ביותר לתתם ולהעניקם בקלות, עד כדי תחושת עונג וסיפוק רב בהענקתם.

ועתה, לאחר סיכום קצר וחשוב זה, ניגש לפירוט הצרכים של כל אחד מבני הזוג – צרכים הנובעים מהתפקיד המיוחד לו, ונתבונן בפעולות שעל כל אחד מהם לנקוט כדי להעניק לזולתו את כל אשר הוא זקוק להם כל-כך, לפי טבעו.

אצלנו את רגועה מכל הבחינות!

המרכז הרפואי מעיני הישועה השלישי בגודלו בילודה בישראל.

13 חדרי לידה חדישים | חדרי מיון נפרדים לכל יולדת | בכירי הרופאים | צוות מנוסה ומקצועי
מחלקה מלונאית | שלושה לילות | חדרי ניטור ואולטראסאונד נפרדים | פרטיות מוקפדת

במעני הישועה את במרכז!

**נבחרת
מנצחת:**

■ פרופ' יוסי לסינג, מנהל אגף מיילדות וגינקולוגיה ■ פרופ' ברי קפלן, מנהל מחלקת יולדות א' ■ פרופ' גבריאל אלסנר, מנהל מחלקת נשים ■ ד"ר לינדה הראל, סגנית מנהל אגף מיילדות וגינקולוגיה ■ ד"ר מירב רז, מנהלת מחלקת יולדות ב' ■ ד"ר איואנה אולתיאנו, מנהלת חדרי לידה

**מרכז רפואי
מעני הישועה**
מקצוענים עם נאמה.

**ועכשיו! חלוק וערכת טיפוח מתנה
ליולדת במעני הישועה**
עד גמר המלאי

לפרטים נוספים 03-577 1111 | רחוב הרב פוברסקי 17, בני ברק | www.mymc.co.il

הכל בר תיקון

הבן ושינו אותו. כעת נוכל להבין את סוד הנצחיות של יעקב אבינו: האבות הקדושים מכונים בשם "אבות", משום שכל אחד מהם הנחיל תכונת נפש יסודית לכל יהודי. אברהם מוגדר בתורה בתור "אברהם אוהבי". הוא העניק לנו את תכונת ה"חסד" וההשפעה. אברהם עסק כל ימיו בנתינה, הוא הפיץ את בשורת האמונה, הוא ניהל פונדק להכנסת אורחים וביקש רחמים על אנשי סדום.

אולם תנועת ההשפעה החד-ממדית יצרה גם בעיה חמורה. לעיתים היו צריכים להפגין גבורה ואברהם לא עשה זאת. המדרש (ריש שמות רבה) דורש על אברהם את הפסוק הקשה "חושך שבטו שונא בנו". הוא נמנע מלהעניש את ישמעאל על מעשיו הרעים, משום שלימד עליו זכות וראה בו רק את הטוב. התנעה הזו בולטת בסיפור התורה על הוויכוח אודות ישמעאל. גם כאשר שרה עוררה את תשומת לבו לכך שנוכחות ישמעאל מזיקה לחינוכו של יצחק, אברהם סירב להחמיר אתו.

יצחק, לעומתו, מסמל את התנועה ההפוכה. יצחק היה אדם פנימי, מכונס בעצמו, שלא היה מעורב כלל עם הבריות. הוא היחיד בין האבות שלא יצא מהארץ וכמעט שלא יצא מביתו בהיותו עוור. חמור מכך: כאשר נשואיו של עשו מקטורת לעבודה זרה, יצחק לוקח את הדברים לעומק לבו ומתעוור מכך. הוא מסמל את האדם תובע-השלמות שמחמיר עם עצמו עד מיצוי הנפש. [ומה שיצחק אהב את עשו, צריך לומר שהיה זה מתוך רצון לשנות את עשו ולא נתינה לשם נתינה פורנית כמו אצל אברהם]. האימה ששררה סביב יצחק ושיטת החינוך הקפדנית לא הביאה מזרז לתסכולו של עשו.

יעקב, לעומת זאת, מסמל את התכונה השלישית והמושלמת: "תפארת", מלשון יופי ופאר. יעקב פועל כביכול מ'ההיגיון' ולא מהאופי האישי. יעקב משלב בין חסד וגבורה וממצה את הסגולות של שתיהן.

בכך מבארים אדמו"ר חב"ד את שאלתנו המרכזית: מדוע זכה יעקב שתהא מיטתו שלמה? שכן ההצלחה בחינוך טמונה במידת התפארת, ביכולת לנהל את המידות ולשלב בין שתיהן. הורה מוצלח יודע שאין שיטה אחת בחינוך. לכל ילד יש את השיטה המתאימה לו, ויותר מכך והוא העיקר: לעולם אסור ללכת עד הסוף עם גישה אחת, אלא תמיד לשלב ולאזן בין המידות.

מספרים על אישה בקראון הייטס, שהילד שלה ירד מהדרך ועזב את הבית ל"ע. היא התאוננה לפני הרבי ביחידות כי אינה מבינה למה זה קרה אתו דווקא. היא נתנה לכל ילדיה את אותו החינוך? הרבי השיב כי זאת בדיוק הבעיה, שנתנה לכל הילדים אותו חינוך...

בספר אור התורה כותב האדמו"ר הצמח צדק בהעלותך שצו: "קו האמצעי דיעקב נקרא אמת, שמברח מן הקצה אל הקצה. ואינו כמו מדת אברהם ויצחק שיש להם הפסק, כמו מדת החסד וגבורה שכל אחד מנגד זה לזה, ועל כן אברהם יצא ממנו ישמעאל, ויצחק יצא ממנו עשו, אבל יעקב קו האמצעי - מיטתו שלימה".

מובא בספרים (ראו בארוכה לקו"ש ט' 27) כי זכותו של יעקב אבינו תעמוד לנו עד ביאת משיח צדקנו. בית המקדש הראשון מכון כנגד מידת החסד, מידתו של אברהם. בית המקדש השני מכון כנגד מידת הגבורה, מידתו של יצחק. אולם לשני הבתים לא היה קיום. בית המקדש השלישי מכון כנגד מידת האמת, מידתו של יעקב אבינו ולכן הוא ישכון ויתכונן לנצח נצחים בקרוב ממש.

הסוד של האבות המאושרים? ישנו הסבר גדול ורחב המובא בספרים המבוססים על דרך הלימוד הקבלית ומורחב הרבה בספרי חב"ד, לפיו סוד הנצח של משפחת יעקב טמון באישיותו המיוחדת של יעקב אבינו. במה דברים אמורים, ההיסטוריה של עם ישראל למודת רדיפות וסבל. האויב הכי גדול שלנו באלפיים השנים האחרונות הם בני העם הנוצרי שיצאו מתוכנו. הם הובילו את מסעי הצלב, את רדיפות האינקוויזיציה ואת עלילות הדם לאורך מאות שנים.

ישנה דרשה מדהימה המובאת כמה פעמים בש"ס, לפיה ניתן היה למנוע את הקמת הדת הנוצרית. הקמת הנצרות התרחשה לא פחות ולא יותר בגלל שיטה חינוכית יהודית נוקשה ולא מאוזנת.

וכך מופיע בחסרונות הש"ס (מהשמטת הצנוורה) סנהדרין קז, ב: "תנו רבנן לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת, לא כאלישע שדחפו לגיחזי בשתי ידיים ולא כרבי יהושע בן פרחיה שדחפו לישו בשתי ידיים".

הטעות החמורה ביותר בחינוך היא ללכת עד הסוף. הגמרא מציינת שני מקרים כדוגמא לכך: גיחזי היה משרתו של אלישע הנביא. פעם הגיע נעמן, שר צבא ארם וביקש עצה מהנביא למחלת הצרעת בה לקה. אלישע הורה לו לטבול במי הירדן והוא נרפא. נעמן שב נרגש אל הנביא ובידי מתנות, אך הנביא סירב לקחתן. כשנעמן התרחק מהבית, רץ אחריו גיחזי ואמר כי הנביא מבקש את המתנות. הדבר נודע לאלישע והוא סירב למחול לו. הוא קילל את גיחזי בחומרה שצרעת נעמן תדבק בו, והמשרת המושפל והנואש הלך והקים עבודה זרה והחטיא את הרבים.

סיפור שני: "רבי יהושע בן פרחיה וישו הלכו לירושלים ונכנסו לפונדק. בעלת המקום אירחה אותם יפה, אמר רבי יהושע כמה יפה אכסניה זו. חשב ישו שכוונת רבו היא שהאישה נאה. אמר: רבי, עיניה טרוטות [לא יפות]? אמר לו, רשע, בכך אתה עוסק? ! הוציא 400 שופרות ונידה אותו. בא ישו לפניו כמה פעמים וביקש לקבל אותו ולא השגיח בו ... הלך וזקף לבנה והשתחוה לה. אמר לו רבי יהושע חזור בך. אמר לו מקובלני ממך כל החוטא ומחטיא את הרבים אין מספיקים בידו לעשות תשובה".

תמורת זאת, אלישע הנביא ורבי יהושע היו צריכים לנהוג אחרת לגמרי: "לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת". זאת תובנה ענקית בחינוך: השיטה הנכונה היא לשלב בין שתי תנועות הפוכות. חינוך טוב אינו מבוסס על חסד בלבד וגם לא על גבורה בלבד, הוא שילוב של שני כוחות הופכיים. מחנך טוב פועל מהראש, מההיגיון הבריא ולילד מסוים הוא נוקט בקו של חסד ולילד אחר הוא נוקט בקו של גבורה. יתירה מכך: גם החסד או הגבורה עצמם הם אינם חד-ממדיים, אלא מאוזנים ומוגבלים. נתינת חסד מוגבלת לפי דרישות הגבורה וכן להיפך, גבורה מאוזנת לפי כלי המקבל.

האדמו"ר הקודם מליובאוויטש מעניק לכך דוגמה חזקה: מעשה במחנך דגול בשם רבי ניסן, הוא הצליח מאוד בהשפעה על תלמידיו, אך כפי שקורה לפעמים, דווקא בתוך ביתו הוא נכשל. הבן שלו, יצחק שאול, סבל ממידות רעות. פעם שמע רבי ניסן כיצד בנו מתעלל בבעלי החיים בחצר. הוא קרא לבנו הביתה ואמר כי עליו לחוש בעצמו את הכאב שהוא גורם לבעלי החיים. לכן הוא יכה אותו. הבן הכאוב יצא מהבית בוכה וכשחזר פנימה, ראה מחזה מדהים. אביו ישב ליד השולחן והתייפח בבכי. האב כאב את העובדה שנאלץ להכות את בנו. והמראה הזה זעזע את הבן. השילוב בין הכעס של האב ובין הכאב והרחמים שלו על מצב הילד חדרו את לב

וולטר רתנאו היה שר החוץ היהודי היחיד בתולדות גרמניה. הוא שימש שר החוץ בממשלת ויימאר ששלטה בגרמניה ממלחמת העולם הראשונה עד עליית הנאצים בשנת 1933. ב-24 ביוני 1922, בעת שנסע במכונית פתוחה ברחובות ברלין, התנקשו בחייו שלושה צעירים גרמנים, עקב מוצאו היהודי ויוזמתו לחתום הסכם לשיתוף פעולה עם ברית המועצות. שני הצעירים שביצעו את ההתנקשות נהרגו בעת פשיטה של המשטרה על ביתם ואילו השלישי שנהג את הרכב, ארנסט טכוב, נתפס והועמד למשפט.

במהלך המשפט קיבל מכתב מאמו היהודייה של רתנאו, בו כתבה שאם יודה בפני השופט ויבקש סליחה מהאלוקים, היא סולחת לו על מעשהו. משום שהיא בטוחה שעשה זאת רק משום שלא הכיר את בנה ואילו היה יודע כמה אצילי היה, לא היה מפנה אליו את נשקו. המילים חדרו עמוקות לליבו של טכוב והוא ייחל לכפר על מעשהו. בעת שפרצה מלחמת העולם השנייה, הוא היה חייל בלגיון הזרים הצרפתי ופעל לחלץ יהודים ממרסיי לספרד. ההערכה היא כי הצליח לחלץ מתוך סיכון אדיר כ-700 יהודים מצרפת הכבושה על ידי הנאצים!

אם ננסה לתרגם את הסיפור הזה לעצה חינוכית מעשית: הורים ומורים חייבים להעניק לילדיהם את התחושה שאין דבר אבוד. שום עבירה אינה גדולה מהאפשרות לתקן אותה, ואדרבה, כפי המופיע במקורותינו דווקא מי שנפל בחלקו לתקן את דרכיו, זוכה לגרום נחת רוח גדולה יותר לקב"ה שהצדיק אינו זוכה לה.

הרעיון הזה מקרב אותנו אל התשובה לתמיהות העולות בפרשתנו: עם ישראל הוקם בכוח שלושה אבות, אבל התואר הנצחי שלנו הוא על שם אב אחד: "עם ישראל". איננו נקראים על שמו של האב המייסד, אברהם, גם לא על שמו של האב שפשט את צווארו לעקדה, יצחק, רק על שם השלישי והאחרון: יעקב אבינו. הדבר בולט בין היתר בפסוק הכי חשוב בחיים היהודיים המסכם את כל תמצית האמונה שלנו: "שמע ישראל, ה' אלוהינו ה' אחד".

מה הופך את יעקב למושלם יותר מאבותיו הנעלים? ושאלה נוספת, יעקב אבינו מסמל את מידת האמת, מידת הנצח. בעוד שאברהם אבינו שינה את העולם, הוא היה הראשון שהפיץ את האמונה המונותאיסטית בא-ל אחד וכל העולם הנאור מאמין כיום באמונה שלו, בכל זאת בתוך ביתו פנימה זכה אברהם להצלחה חלקית בלבד: חמישים אחוז מילדיו נותרו מחוץ למערכת. גם יצחק אבינו, היהודי הראשון שנולד מאב ואם יהודיים בטהרה, ואף זכה לשאת אישה קדושה כמותו, לא זכה להצלחה בתוך ביתו וחמישים אחוז מילדיו נשארו בחוץ. יעקב אבינו הוא הראשון שזוכה ל"מיטתו שלמה" וכל ילדיו הם יהודיים, "שבטי י-ה". יעקב אבינו מסמל את היכולת להנחיל את האמת הפנימית לכל מקום.

הדבר מגיע לשיא בפרשת השבוע: ישנו רצון טבעי אצל הורים ללכת מהעולם בצורה מכובדת. גם אם קרה חלילה ובמשך החיים היו חיכוכים שונים במשפחה, הורים מייחלים להיפרד מילדיהם כשהם עומדים לפנייהם כאיש אחד בלב אחד. ואולם למרבה הצער, אברהם ויצחק לא זכו לפרידה כזו. על אברהם מסופר בפרשת חיי שרה, שהוא בירך את יצחק בלבד לפני מותו ולא מוזכרת פרידה מישמעאל. אצל יצחק לא מוזכרת בכלל פרידה מהילדים. ואילו יעקב הוא היחיד שעוזב את העולם באופן של "האספו ואגידה לכם". הוא אוסף את שנים עשר ילדיו סביב מיטתו ומברך אותם לפרידה.

וכל הורה מבקש לדעת: במה זכה יעקב? מדוע דווקא אצלו קיננה מדת הנצח ככתוב "תיתן אמת ליעקב"? ובקיצור, מה

נשכולם מבעיית הבטחות אצלנו המחריר מדבר!

דגם: EDE1070PDW
- דירוג אנרגטי C

990
1260

מייבש כביסה 7 ק"ג

דגם: DC80
- 2500 וואט
- דלת חזיתית רחבה
- פאנל תצוגה בעברית
- דירוג אנרגטי C

1290
1370

מייבש כביסה 8 ק"ג + קונדנסור

דגם: EWF1284BMW
- 1200 ס"ל
- דירוג אנרגיה A

1590
2390

מכונת כביסה 8 ק"ג

דגם: CS4200WXLD
- נפח קערה 3 ליטר
- מנוע אינדוקציה תעשייתי: הגעה שקטה
- ישירה ללא תמסורות, ללא רצועות.

1480
1785

שנתיים
אחריות
ניכאן

מעבד מזון

דגם: KMM-710
- קערט נירוסטה בנפח 7 ליטר
- 1200 וואט
- 3 מערבלים להקצפה ולישה

1290
1990

מיקסר מייגור

דגם: ME-732k
- 800 וואט
- פיקוד אלקטרוני
- תצוגת led

290
399

מיקרוגל דיגיטלי 22 ליטר

דגם: QC-3321
- שנתיים אחריות ע"י אלקטרה

99
199

מכונת תספורת נטענת + טרימר + קוצץ

דגם: Gr-m6780s
- נפח כללי 515 ליטר
- נפח אחסון תא מזון 376 ליטר
- נפח אחסון תא הקפאה 130 ליטר
- דירוג אנרגטי A

3990
4925

מקרר מקפיא עליון

דגם: GV8931
- לחץ קיטור 6.5 בר
- מיכל נשלף לנוחות מילוי
- בזמן השימוש 1.6 ליטר

899
1175

מגהץ קיטור

תוצרת ישראל
- בור אמריקאי
- גוף נירוסטה

170
199

מיחם לשבת

אשדוד

הפלמ"ח 40, כינור אלתא בין רובע ג'-ז'
0737-219-219

אלעד

שמעון בן שטח 8, מרכז רימון
0737-218-218

בני ברק

רבי עקיבא 55
0737-217-217

תוקף עד 5.1.18 ו/או עד גמר המלאי. כמות מינימלית למבצע 4 יח' לסניף.
המחריר הקודם והמחריר לאחר הנחה של מגוון המוצרים מוצגים בנק' המכירה.

הרב בן ציון נורדמן

החיים שאחרי החיים

מציאות קיימת. בכל פעם שאתה מגיע למנהרות אתה רואה עוד פתח שנפתח, עוד ארבע אמות חדשות שנכבשו מתחת לפני הקרקע, עוד פיסת אדמה קדושה של מקום המקדש. זרעו בחיים, אף הוא בחיים. כשהכותל המערבי רוחש פעילות זה סימן לקשר שלנו עם הקדוש ברוך הוא.

את השבוע הארוך סיימנו בשעה טובה ומוצלחת בארוסי בתנו היקרה שתחי' עם בן גילה החתן היקר ני"ו. השמחה הגדולה בשידוך היא מציאת האבדה כדברי חז"ל הנודעים "ארבעים יום קודם יצירת הוולד יוצאת בת קול ואומרת בת פלוני לפלוני", וכשמוצאים את האבדה לאחר כה הרבה שנים רבתה השמחה.

אבל מעבר לכך, השמחה האמתית היא בראיית ההמשך, בבניית הדור הבא שימשיך את עטרת תפארת האבות ויילך בדרכיהם. אדם חי 120 שנה בעולם הזה והוא יכול ללכת מבלי להותיר עקבות ורושם. משפחה יהודית הממשיכה דרך אבות זו הזכות הגדולה ביותר של ההורים, "עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם". כשרואים בשמחה ובגיל את "זרעו בחיים", הרי זה מעניק להורים ולסבים חיות מחודשת - "אף הוא בחיים". ולכן נמשל שידוך יהודי בתואר "ענבי הגפן בענבי הגפן", ולמה דווקא גפן ולא שאר המינים בהם נשתבחה ארץ ישראל? על הגפן אמרו חכמינו זכרונם לברכה: "הגפן - החיים נשענים על המתים". עלי הגפן הטריים והצעירים מלבבים וצומחים על הענפים הישנים והוותיקים, ומוך כך הם צומחים לתפארת.

רק שידוך יהודי היודע את כוחו האמיתי, בכך שהוא נסמך ונתמך על דור העבר, על תפארת אבות ואימהות, זה "ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל". כשזרעו בחיים - אף הם

לשפוך שיח ותחינה אצל רחל אמנו. בתפילה במקום חשנו בעליל את המשך רצף הדורות והמקום ממנו לא זזה אמונת תפילה על בניה.

כאן נקברה רחל בדרך אפרתה, וכדברי רש"י בפרשתנו "על פי הדיבור קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה, כשיגלה אותם נבזרואדן והיו עוברים דרך שם, יצאה רחל על קברה בוכה ומבקשת עליהם רחמים, שנאמר קול ברמה נשמע, והקב"ה משיבה יש שכר לפעולתך נאום ה' ושבו בנים לגבולם".

"רחל מבכה על בניה", לא בכתה ולא תבכה, אלא "מבכה", בלשון הווה. רחל אמנו עדיין מבכה ברגעים אלו על בניה. התחושה מורגשת במקום במלוא העוצמה וכמו שהיה הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל ראש ישיבת מיר מדבר אל אימא רחל ואומר: "הקב"ה אומר 'מנעי קולך מבכי', אבל אני בנך חיים אומר לך, אימא, תבכי, תבכי על בנייך".

מהמקום בו לא פוסקת התפילה המשכנו למקום ממנו

בחיים.

יעזור הש"י ונוכל לשמוח יחדיו בשמחות איש ורעהו, בלב אחד, ובשמחה גדולה, יחד שבטי ישראל.

שבת שלום

הרב בן ציון נורדמן

לתגובות

nordman@jss.org.il

לא זזה השכינה: כותל המערבי. שם קיימנו סיור מודרך ע"י לשכתו של רב הכותל ומקומות הקדושים הרה"ג רבי שמואל רבינוביץ שליט"א שאף צייד אותנו בתצלום עתיק של הכותל המערבי כמזכרת.

בסיור במנהרות אתה שוב חש ומרגיש את משק כנפי ההיסטוריה הפועמים ללא הפסקה. זו לא היסטוריה, זו

השתתפתי השבוע בהלווייתו של מכובדנו היקר איש חזון ומעש, עו"ד אריה סגל ז"ל מקיסריה והתבקשתי לשאת דברים לזכרו. בחתתי לפתוח בדברי חז"ל בפרשה "יעקב אבינו לא מת - מה זרעו בחיים, אף הוא בחיים".

באופן פרדוקסלי נקראת הפרשה שלנו "ויחי יעקב", וכל הפרשה סובבת סביב פטירתו של יעקב אבינו - הברכות לפני המוות, הצוואה, הפטירה, החניטה, מסע ההלוויה והקבורה והמצב שנוצר אחרי המוות בדרך לשעבוד. ולכאורה היה על הפרשה להיקרא בשם "מות יעקב"?

יעקב אבינו מגיע לגיל 147, מרגיש שהגיע זמנו להסתלק מהעולם, הוא מברך את בניו ונכדיו, משאיר צוואה ונפטר. רגע הפטירה מתואר בפסוק "ויכל יעקב לצוות את בניו ויאסוף רגליו אל המיטה ויגווע ויאסף אל עמיו" לכאורה, הפסוק מחסיר פרט קטן אבל חשוב - המוות.

המינוח המקראי לפטירה מן העולם הוא "ויגווע וימת ויאסף". מחסרון זה לומד רש"י בשם רבותינו ז"ל שיעקב אבינו לא מת ומוסיפים ודורשים "מה זרעו בחיים - אף הוא בחיים". לפי זה יובן מדוע הפרשה שעוסקת במיתת יעקב נקראת "ויחי יעקב" - דווקא אז, אחרי פטירת יעקב ניכרת הנצחיות האמתית של יעקב.

הפחד הכי גדול של בני האדם מהמוות הוא חוסר ההמשכיות, הפחד שהם חיו לשווא מבלי להשאיר שום חותם או זכר לזה שהם חיו והתהלכו בעולם, וכל דבר שעושים האנשים בעולם הזה הוא כדי להטביע את חותמם כמה שיותר. יש שמנצלים זאת לצד השלילי, ואילו הצדיקים משאירים אחריהם מטען כל כך גדול של עוצמה והמשכיות, ולכן גם במיתתם קרויים חיים.

כל זמן ששלהבת עם ישראל ממשיכה לבעור בעוצמה - מרגישים את יעקב. הוא חי.

אמרת כי רק כשמותירים מורשת מפוארה כזו, הרי הם החיים שלאחר החיים. ויחי יעקב - לעולם.

כשמתבוננים בעשייה של המנוח במשפחה המפוארת שהקים, הרי שהוא לא מת, כי עשיותיו ותרומותיו ממשיות להניב פירות ולעשות חיל.

בתחילת השבוע ציינו לבתנו שתחי' בת מצווה. נסענו

רק שידוך יהודי היודע את כוחו האמיתי, בכך שהוא נסמך ונתמך על דור העבר, על תפארת אבות ואימהות, זה "ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל". כשזרעו בחיים - אף הם בחיים

המשביר לצרכן קניון איילון

קופונים חמים מהרגיל לעונה!

המלאי
מוגבל!

קופונים בלעדיים לחברי club365 וקוראי קול העיר

זוג כריות

₪39⁹⁰

i365

זוג חולצות שרוול ארוך
שבמבצע לגבר

₪79⁹⁰

i365

זוג גופיות סבא
שבמבצע לגבר

₪19⁹⁰

~~₪59~~

ארנק עור איטלקי שבמבצע
לגבר

₪59

~~₪249~~

SPRINGFIELD

כל אופנת הגברים והנשים

50%+20%
הנחה
על היתרה

Gold Line

מפזר חום

מק"ט 75000800, דגם ATL-501

₪39

~~₪69~~

התנ

מגוון תיקים שבמבצע
לנשים

₪99

~~₪299~~

FEEL

תיק מחשב/תפילין שבמבצע
לגבר

₪99

~~₪249~~

E CELLINI

ארנק עור איטלקי שבמבצע
לאישה

₪99

~~₪269-349~~

הסניף פתוח בימי א-ה בין השעות 9:30-22:00. יום ו' בין השעות 9:30-15:00.
מוצ"ש חצי שעה מצאת השבת עד השעה 23:00. אינו פתוח בשבת.

בתוקף בין בתאריכים 4.1.18-27.12.17. המלאי מוגבל ל-100 יח'. אין כפל מבצעים. מוגבל למימוש אחד
של כל קופון ללקוח. תקף בסניף המשביר לצרכן קניון איילון בלבד.

המשביר לצרכן

צוראל קריספל

תפילה ובקשה

נעשות כ"פצצות" של ממש שבכוון לחולל ניסים ונפלאות.

זהו החלק הראשון של תפילה – גוף התפילה הנקרא "צלותי", אך ישנה מערכה נוספת הנקראת "בעותי" – בקשה.

לדעת הרמב"ם (סהמ"צ מ"ע י), כל יהודי מחויב מן התורה להתפלל לפחות פעם ביום תפילה קצרה, לפי הרמב"ן (השגות לסהמ"צ מ"ע ה), אין חיוב מדאורייתא להתפלל בכל יום, אך כשאדם נמצא בצרה הוא מחויב להתפלל, להתחנן לקב"ה שיוציאו מהצרה. במקרה כזה, שכואב משהו ליהודי, וזה לא זמן של שחרית, מנחה או ערבית וגם ספר תהלים אין ברשותו, איך תפילתו תעלה לשמים? כאן מגיע כוחה של בקשה.

יהודי שכואב לו ופונה בזעקה אל הקב"ה, "רבש"ע, כואב לי! אינו צריך באותו רגע לא את אברהם, לא את יצחק, לא את יעקב ולא את דוד המלך, הקב"ה בכבודו ובעצמו נמצא איתו, שנאמר "מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח" (ישעיה נז, טו).

לדוגמא, אדם נוסע בכביש הראשי בשעה אחד עשרה וחצי, ועליו להגיע בשעה שתים עשרה למקום מסוים כדי לחתום על חוזה חשוב מאוד, לפתע יש לו תקר בגלגל, הוא בצרה, ברגע זה הוא מחויב מדאורייתא לפנות אל הקב"ה ולבקש ממנו עזרה! הוא יכול לדבר אליו באנגלית, בידיש, בספרדית, בצרפתית, או בכל שפה אחרת שירצה, הקב"ה מבין כל שפה.

כידוע ישנם הרבה מקומות בהם שכינה שורה גם כשאין לנו ביהמ"ק, הבית היהודי הוא משכן להשראת השכינה, גם ביהמ"נ הוא מקום השראת השכינה, אך באמת, המקום שבו ישנה השראת השכינה יותר מכל מקום הוא בית החולים! בית חולים הוא בית המקדש הכי גדול, כי הרי "שכינה למעלה מראשותיו של חולה" (שבת יב ע"ב).

יהודי שכואב לו לא צריך שיעלו את תפילתו, כמו שכתב רבינו יונה על הפסוק בישעיה (נז, טז), "כי לא לעולם אריב ולא לנצח אקצוף, כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי" – "כאשר יעטוף ויצטער הרוח שהוא מלפני... לא אריב עוד ולא אקצוף, כי איך לא אחון וארחם על נפש יקרה אשר היא מלפני ונשמות אני עשיתי" (שערי תשובה א עיקר ג), כי היכן שכואב, שם הקב"ה נמצא. כמובן, כל זה בתנאי שהאדם אכן פונה אל השי"ת! יהודי שכואב לו והוא פונה לקב"ה – תפילתו ודאי אינה שבה ריקם.

בברכת שבת שלום ומבורך
צוראל

אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי (מח, כב). למדנו מכאן, שישנן שתי מערכות, תפילה ["צלותי"] ובקשה ["בעותי"], ושומה עלינו להבין את ההבדל שביניהן.

כל מצוה היא מטבעה בעלת כח, לדוגמא, אם קובעים מזוזה כשרה בדלת, טבוע בה הכח שהקב"ה עומד ושומר לנו על הדלת, ההבדל בין אם יש מזוזה כשרה לבין אם אין מזוזה, הוא, בריאות או חוסר בריאות, שידוך או עיכוב בשידוך, זה כל ההבדל – אם הקב"ה שומר עלינו, או חלילה לא.

גם במצוות תפילה טמון כח עצום, והוא מחולק לשני חלקים, החלק הראשון במצוות תפילה הוא גוף המצווה, מסביר הגרש"ד פינקוס זצ"ל בספרו "תפארת שמשון" על התורה, ג' התפילות שתקנו לנו האבות הקדושים, כמו שאמרו חז"ל (ברכות כו ע"ב), "תפילות אבות תקנום, אברהם תקן תפילת שחרית, יצחק תקן תפילת מנחה, יעקב תקן תפילת ערבית".

בתפילות שחרית, מנחה וערבית טמון כח עצום! כשמתפללים שחרית, משתמשים בכוחו של אברהם אבינו שהיה "האדם הגדול בענקים" (יהושע יד, טו), מנחה – היא כוחו של יצחק אבינו, וערבית – כוחו של יעקב אבינו.

אדם קם בבוקר עייף, משפשף את עיניו מכיוון שהלך לישון בשעה ארבע לפנות בוקר, הוא מגיע לבית הכנסת ותוהה, כיצד תגיע תפילה רדומה כזו לכסא הכבוד?

נתאר לעצמנו אדם שרוצה להגיע מכאן לאמריקה, להגיע בשחייה זה לא בא בחשבון, כי גם אם הוא יצליח לשחות את כל המרחק הזה מבלי לטבוע באמצע, זה ייקח לו לפחות 300 שנה, הדרך הטובה ביותר היא לגשת לשדה התעופה ולעלות על מטוס.

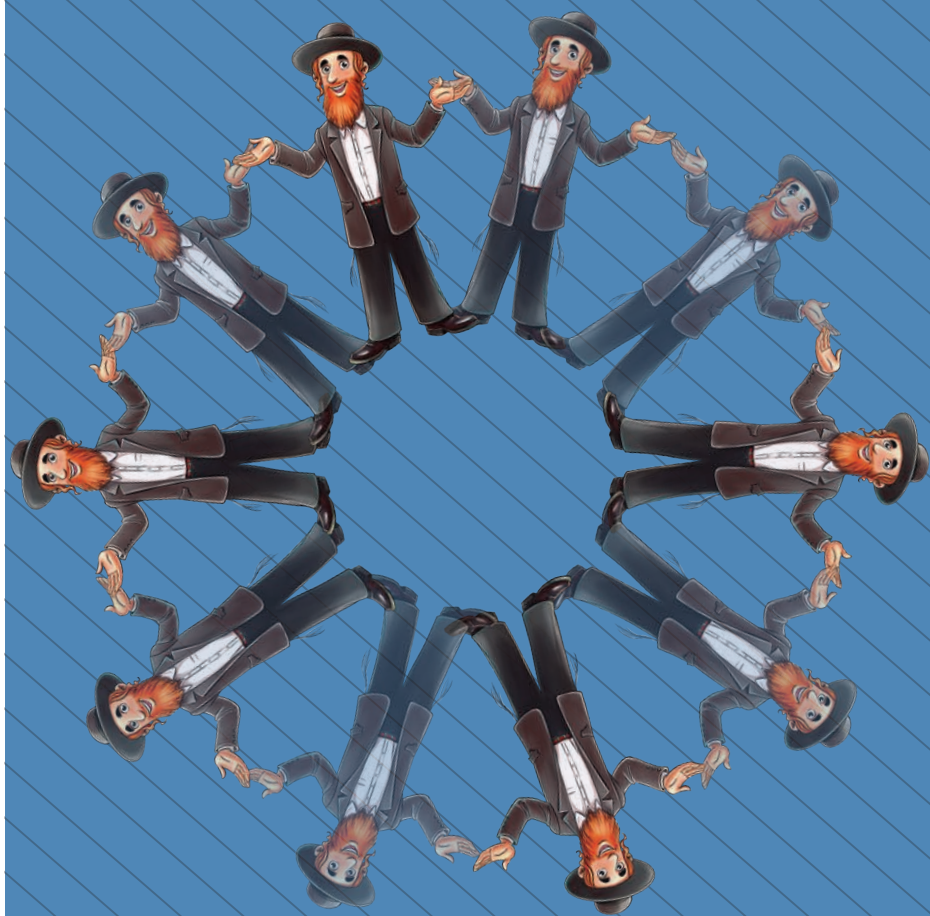
גם אנחנו כדי שנוכל להתפלל בבוקר תפילת שחרית צריכים להגיע רחוק, איך נעשה זאת? נעלה על המטוס של אברהם אבינו... אברהם תקן תפילת שחרית.

יצחק אבינו תקן תפילת מנחה, בכל "מנחה" אנחנו כביכול, עומדים על הכתפיים שלו, והוא לוקח אותנו עד כסא הכבוד, וכן יעקב בתפילת ערבית.

ביאור העניין כך הוא, כאשר באים למוטט קיר חזק וזורקים לעברו חומר נפץ, עצם הזריקה והשלכת המטען לא תשבור ולא תמוטט אותו, מה שכן יעשה זאת זה התפוצצות חומר הנפץ הטמון במטען חבלה זה.

את המילים הנאמרות בתפילה, אנו זורקים כמו שהן, ואבותינו הקדושים הם כביכול מכניסים בהן "חומר נפץ", וכך הן

אל תתנו למצב חירום לסובב אתכם

גם בשגרה, נערכים לשעת חירום בשלושה צעדים פשוטים:

2 מכינים ציוד מתאים

אמצעי תקשורת, מסמכים חשובים, מזון משומר, מטען, תרופות, ערכת עזרה ראשונה, תאורת חירום, מים, מטפה לכיבוי אש.

1 לומדים את ההנחיות לשעת חירום

בהישמע האזעקה יש להיכנס למרחב המוגן, במסגרת פרק הזמן העומד לרשותכם.

3 מתרגלים עם המשפחה

לומדים, מתרגלים ומשננים היטב עם כל המשפחה, את הוראות פיקוד העורף לשעת חירום.

אין סומכים על הנס, מהיום כולנו מוכנים!

מוכנים בשגרה מוגנים בחירום

פיקוד העורף

לרשימת הציוד המלאה ומידע נוסף:

ניתן לפנות לטלפון 104 חיוג חנים מכל טלפון מענה אנושי 24 שעות ביממה, או באתר

הגזמה

הנאה

גם להנאה יש גבול

בהגרלות חשוב לשמור עליו

השתתפות בהגרלות יכולה להיות מהנה, אבל חשוב לשחק באחריות. מפעל הפיס פועל לקידום מדיניות "משחקים באחריות" ומעודד השתתפות שקולה ואחראית, הכוללת בין היתר: מניעת מכירה לקטינים | אלפי בקורות לקוח סמוי בנקודות המכירה | שיתוף פעולה עם גורמי טיפול וסיוע בהתמכרות | הנגשת מידע והסברה.

מפעל הפיס מעניק מידע נרחב על גורמי סיוע וטיפול, אנשי מקצוע, טיפים לזיהוי התמכרויות ועוד. מרגישים שאתם או הקרובים לכם נסחפים? ניתן ליצור קשר עם עמותת רטורנו: 02-9998244 או עם מוקד הרווחה למידע וסיוע של משרד הרווחה והשירותים החברתיים שמספרו 118 ובקו החם של עמותת אפשר: 1-700-500-888.

מפעל הפיס. משחקים באחריות.

www.pais.co.il/ResponsibleLottery

המכירה אסורה למי שטרם מלאו לו 18 שנים. אזהרה: משרד הרווחה והשירותים החברתיים קובע כי הימורים עלולים להיות ממכרים. ניתן ליצור קשר עם מוקד הרווחה למידע וסיוע של משרד הרווחה והשירותים החברתיים שמספרו 118 (שיחה חינם) 24 שעות ביממה. הזכייה תלויה במזל בלבד, ואינה קשורה לידע, ניסיון, יכולת או ריבוי משחקים.

מחפשים יורש

השמאל מקווה שכתבי אישום נגד נתניהו יפילו את ממשלתו ויחזירו את השלטון לידיהם • מנגד, בימין נערכים בחדרי חדרים ליום שאחרי יורשים פוטנציאליים בונים על הכתר, שאולי ייפול לידיהם באקראי כמו בתקדים אולמרט

כבוד הנשיא ראובן ריבלין רשם אמירה מקוממת ומעוררת מחלוקת, "עברנו ממילים למעשים, כיכר הגורן, הבימה, ספרא - אין תחליף לכיכרות העיר", ובכך נתן את האות להסתערות הימין. ראש הממשלה כתגובה קבע בפגישתו עם רבני הציונות הדתית: "יש מאמץ פוליטי להפיל את הממשלה באמצעות הפגנות". בינתיים ריבלין הוציא הבהרה חריגה, שבה ציין, כי אינו תומך בהפגנות וכי דבריו הוצאו מהקשרם, אשרי המאמין.

השינוי המשמעותי בהפגנות הרחוב נגד שחיתות שלטונית שנמשכות כבר זמן רב, הינה הצטרפות חוגי הימין להפגנה נפרדת בירושלים, אותה אירגן העיתונאי יעוז הנדל, לשעבר בכיר בלשכת רוה"מ. הנואם המרכזי בהפגנה בירושלים, היה שר הביטחון לשעבר בוגי יעלון. האם כאן הוקמה מפלגת מרכז-ימין חדשה בראשות יעלון-הנדל? יתכן. באם זה היה הפרחת בלון ניסוי, הרי שהשתתפות של כ-1000 איש בלבד בהפגנה, לא מצביעה על נסיקה דרמטית.

בנוסף, אישים המזוהים עם הימין ואף עם הציונות הדתית, הצטרפו להפגנות השמאל הנערצות בכל מוצ"ש בתל אביב, עם הכותרת המכוננת, "מצעד הבושה". הפגנת מוצ"ש שראשיתה בפי"ת, מקום מגוריו של היועץ המשפטי לממשלה אביחי מנדלבליט, שם הושמעה קריאה ודחיפה ליועמ"ש לזרו את החלטותיו בתיקי רוה"מ. ואחריתה, צעדת המונים כל מוצ"ש במרכז ת"א, שם המארגנים לא טורחים להסתיר את כוונתם ומאויים. הפלת ממשלת הימין בראשות בנימין נתניהו. חילופי-שלטון בכוח-ההמון.

אשרור חוק-ההמלצות בקריאה שניה ושלישית, מוציא קיטור רב מספסלי האופוזיציה שהתעלתה על עצמה בפיליבסטר שלא נגמר. תכלית החוק לא שונתה למרות ההסתייגויות וההתנגדויות. אישים מכל קצוות הקשת הפוליטית מסכימים על נחיצותו והצדק הגלום בו. פרסום המלצות בתום חקירה משטרתית, גורם לנזק בלתי הפיך לזכויות האזרח ולפגיעה אנושה בשמו וב"חזקת החפות" שהינה זכות-יסוד, העומדת לו.

למשטרה אין כלים ו-או יכולת משפטית לקביעת אשמה. משכך, אין לה הצדקה להמליץ או לפרסם מסקנות בצורה של המלצות ביצוע. המשטרה מעצם הגדרת תפקידה הינה גוף חוקר. איסוף הראיות וריכוזם זה תפקידה ותחום התמחותה. בחינת "משקלם", ומתן "המלצות-ביצוע" זה תפקיד והתמחות הפרקליטות.

העיתוי שבו הועלה החוק שמשנה מצב קיים, ולכן כונה "חוק אישי מותאם לצרכי רוה"מ" בצוק העיתים, בעייתי. כשנתניהו החריג עצמו מהחוק המוצע, מרצונו, ועל פי בקשתו, האמוציות היו צריכות להירגע, הדיון היה צריך

להיות לגופו של חוק ולא לגופו של אדם. המערכת הפוליטית הסוערת סביב החוק, מלמדת כי "האופוזיציה מריחה בחירות". גם באם לא תהיה אש! העשן כבר עולה.

ריבוי הפרשיות בהן מעורבים מקורבי ראש הממשלה, גם כשהוא בעליל לא קשור אליהן, העובדה שעוד אישים ופוליטיקאים מהימין קשורים לחקירות פליליות, גם ללא קשר אישי לנתניהו, יוצרת אקלים לא בריא. תקשורת עוינת בעליל, לעומתית, שונאת! מייצרת אווירה של התקוממות ורצון לשינוי. מזג האוויר הנוח, מוציא אלפים לרחובות ולכיכרות. להתלכד נגד! להפגין בעד שינוי! תמיד יותר קל. את מצביעי הימין דרבנו והוציאו לקלפי ביום הבחירות, עם הסיסמא, "הערבים מציפים את הקלפיות". "נגד", קל יותר. נתניהו יודע זאת היטב. רוה"מ "עשה" ועושה בכלל הזה,

שימוש רב ומוצלח.

בנימין נתניהו לא נואש. אדרבא, לעיתים נדמה שהוא שואב כוחות ואישוש מההתלהמות נגדו! פרסום "ההמלצות", שלא יהיו עדינות בלשון המעטה! ישחרר לרשת ולעיתונות הכתובה ואלקטרונית, שדים ורוחות. ההתלהמות וההתקפות האישיות נגד נתניהו יגיעו לשיאים חדשים. הרחוב המוסת והמונהג על ידי גורמי שמאל-קיצון במימון עלום, לא של אוהבי ישראל, ידרוש פרידה מיידית מתפקיד רוה"מ. ההחלטה האמיתית נתונה בידי האמונות של היועץ המשפטי אביחי מנדלבליט, שיחליט האם ובאם להגיש כתב אישום, מתי, ובאיזה סעיפי חוק.

השמאל יוכל להפתיע, באם ידרוש את הדחת בנימין נתניהו אישית, ולא את הפלת ממשלתו. סיעת "כולנו" של כחלון עלולה להתפלג. בליכוד עצמו יכולים אישים להתעשת! ולהחליט שהם לוקחים את גורלם האישי בידיהם ולבחור מועמד חלופי. מאימת נקמת נתניהו, וכל זמן שגורל נתניהו לא הוכרע, הכל נעשה במחשכים ובמסתרים. אבל בהחלט נידון, נבחן ונשקל.

כיום אין גורם קואליציוני המעוניין בבחירות בזק. המשך קיום הקואליציה בהרכבה הנוכחי ועל ידי כלל מרכיביה, הינו אינטרס של כל הסיעות והמפלגות השותפות. הבעיה, אין מועמד ברור לבכורה. טביעת ידו של נתניהו בעניין מוכחת וניצחת, לרוה"מ אין מ"מ קבוע. בהיעדרו, ממונה זמנית שר כלשהוא, בדרך כלל זוטר במפגיע. לא מי שיכול לראות עצמו מתאים, אם וכאשר.

מי שראה עצמו כשיר ומתאים, לא נמצא אתנו היום! וזה לא במקרה. הטוענים לכתר יודעים, שכל מינוי ולו זמני, הינו קרש פגיעה והעדפה בולטת ומכרעת לעתיד הקרוב והרחוק. זו סיבה שיכולה לגרום להקדמת בחירות, לא רצויה בעליל. חלק מהטוענים לכתר מטעם עצמם, יכולים למצוא עצמם מחוץ לכנסת הבאה והעשייה. נפלאות הפוליטיקה.

מתברר שמרכיב הזמן והמיקום בו אתה נמצא בנקודת הזמן הקריטית, הרבה יותר חשוב ממי ומה שאתה! אהוד אולמרט שקיבל את תואר מ"מ רוה"מ שרון כ"פיצוי" על תפקידו הזוטר יחסית בממשלת שרון השנייה, והפך להיות ראש ממשלה לאחר התמוטטות אריק שרון ז"ל, הינו רק אחת מההוכחות לכלל הברזל הזה. כשהעולם כולו יצא לחופשת החורף המסורתית, בסוף ובתחילת השנה האזרחית החדשה, בישראל העסקים והתהפוכות במלוא עוזם. מה שלא יהיה, יהיה מעניין.

יש שמן, ויש שמן זית משובח!

חפשו את
תו האיכות
על השמן!

לסמ

**עוברים לשימוש בשמן זית ישראלי
עם תו האיכות, הכי טרי, הכי בריא, הכי ישראלי.**

שמן זית אמיתי, הוא שמן שעומד בסטנדרטים גבוהים ההופכים אותו לאיכותי וטהור. "ענף הזית" אמון על שמירת איכות שמן הזית בישראל ומקיים בקרה קבועה על בתי הבד. כל מיכל או בקבוק שמן זית החתום בחותמת תו האיכות של ענף הזית מעיד על בקרה ואיכות השמן. בחרו רק שמן זית עם "תו איכות", גם שם טוב, גם שמן טוב!

נשיא מפלג

רובי ריבלין כושל בלשונו ולא בפעם הראשונה, בניגוד גמור לקודמו בתפקיד שהשכיל לשמור על ממלכתיות • וגם: הביטקוין אמנם יחוה תנודות דרמטיות, אבל הוא כאן כדי להישאר

אזי ערך הכסף שלכם ירד, ותצטרכו יותר ממיליון שקלים כדי לרכוש את אותה הדירה (למען הדוגמה, הניחו נא כי מחיר הנכס עצמו לא משתנה בינתיים. במציאות כמובן גם בערך הנכס יש שינוי כל העת).

השליטה של הממשלה בכספים, נתנה לה כוח עצום לשלוט בשוק. באמצעות ממשלות ניהלו משברים, פיתחו את ערך המטבע כאשר השתלם להם (למשל, כאשר נצרכו להחזיר חובות), וביצעו מניפולציות פיננסיות. וכעת, הכוח הזה מתערער עם הפופולאריות הגוברת של הביטקוין.

הביטקוין, אין מאחוריו ממשלה או גוף כלכלי שמתחייב למתן ערך. ערכו של מטבע דיגיטלי נקבע רק לפי האמון והציפיות אשר תולים בו סך כל האנשים הפרטיים. וככל שאנשים עוברים יותר לעשות בו שימוש, כך הממשלה בעצם מאבדת את אחיזתה בשוק הכספים, ומאבדת מהיכולת שלה לבצע מניפולציות כלכליות.

עם זאת, אי אפשר להתעלם מן הסיכון. הסיבה היחידה שאנשים מוצאים ערך במטבע וירטואלי, היא האמונה בכך שאנשים אחרים גם יאמינו בו ויהיו מוכנים לקבל אותו כתמורה עבור סחורות אחרות. אם האמון יעלם, ולא משנה מאיזו סיבה, זה יכול להיות בעקבות תקלה טכנולוגית או סתם שינוי כלכלי או הפצעת מטבע מתחרה חדש, אזי אין למחזיקים במטבע שום דבר ממשי שאותו את יכולים לממש.

גם הבנקים מאוימים מהמטבע הוירטואלי, בכך שבאמצעותו אנשים רבים יכולים לסחור במטבע משותף עם אנשים ממדינות אחרות, ובכך יישו צורך במתווך פיננסי רשמי כמו הבנק. אמנם הבנקים עדיין מספקים שירות חשוב כמו אשראי, אך גם שירות זה יוכל להינתן ישירות מאדם לאדם באמצעים וירטואליים, ואפליקציות כאלה כבר קיימות לא מעט.

המטבעות הוירטואליים גם החלו להחליף את הבורסה, בתור כלי לגיוס הון מהציבור, ובכך משנים כללים בשוק ההון. כיום, להנפיק ולמכור מניות בבורסה, זה תהליך מורכב אשר יש עליו פיקוח משפטי הדוק של הרשות לניירות ערך. המנפיקים צריכים להוציא תשקיף המפרט את מצב החברה, ולעמוד בכללים רבים ושונים, כדי להבטיח את תקינות ההליך ואת האמינות של המניות בעיני הציבור.

המטבעות הוירטואליים, משנים גם את המערכת הזו. כיום, יכול אדם "להנפיק" מטבע וירטואלי חדש, ובעצם למכור לציבור קבצים לא מוחשיים. על מכירות מטבע כאלה אין עדיין שום רגולציה, ובהחלט יתכנו בכך גם רמאויות. הרי מדובר באות וירטואלי, וכי מי יכול לוודא ולהבטיח שאכן יש דבר מה בעל ערך מאחורי הקובץ?

אך כעת נראה כי אנשים נותנים אמון במערכות הדיגיטליות, ואמנם קשה לחזות שאכן כך גם יהיה בעתיד, אך סביר להניח שאחרי תנודות מסוימות, ואולי אפילו עליות דרמטיות וירידות דרמטיות עוד יותר (כי ירידה היא תמיד דרמטית יותר מעליה), המטבעות הוירטואליים יתקבעו כהליך חוקי במסחר הוירטואלי ובמסחר הבינלאומי.

אי אפשר לברוח מההתפתחות הטכנולוגית, ולממשלות כדאי לחשוב כמה צעדים קדימה איך להצטרף לקידמה, ולא איך לנסות להשיב אותה אחור. הביטקוין, הוא אתנו כאן כדי להישאר.

הוא לא ממשלה או גורם בעל סמכות או מעמד כלכלי, אלא אך ורק מפתח תוכנה אלמוני שזהותו לא ידועה. מאז נודע הביטקוין בעולם הוירטואלי לפני כעשור, הוא הלך וצמח, ושווי הגיע באחרונה לשיאים. מטבע זה שובר מוסכמות ושובר את המבנה הכלכלי הישן, והוא מאפשר הזדמנויות חדשות שלא היו קודם.

קצת רקע, כסף הוא אמצעי חליפין לסחורות, ולרוב המטבעות היום אין ערך משל עצמם, אלא הם רק התחייבות ממשלתית למתן שווי. בעבר, סחורות יקרות, קטנות פיזית ומבוקשות, כמו למשל מתכת הזהב, שימוש כאמצעי חליפין מקובל, כיון שהסחורות בהם הייתה גבוהה, הניוד שלהם ממקום למקום נוח, וקל היה להחליפן בכל סחורה אחרת. במאות האחרונות, שטרי התחייבות של ממשלות, מלכים ובנקים הפכו לסחירים, כיון שאנשים נתנו בהם אמון, וניודם היה קל יותר מאשר שיק (או שק, אם הייתם ברי מזל) של מטבעות זהב.

עם זאת, הכוח שקיבלו הממשלות באמצעות השליטה במטבע, היה גדול ומניפולטיבי. ולא מעט ממשלות עשו בו שימוש לרעה. קחו למשל את השטר של 100 דולר, הנייר עצמו שווה סנטים ספורים. אפשר להדפיס כמוהו עד אינסוף. הסיבה שאנשים מעריכים את שווי הנייר במאה דולר, הוא ההתחייבות של ממשלת ארצות הברית לספק תמורה זו (בעבר, אפשר היה להגיע לבנק המרכזי בארה"ב, ולקבל זהב תמורת השטר). עם זאת, במהלך השנים הממשלות השונות מעלו בזהירות באמון זה, ופשוט הדפיסו כספים לרוב. התוצאה הייתה אינפלציה.

כאשר מגדילים את כמות הכסף בשוק, ובכך שעומד מאחורי זה גידול כלשהו בסחורות, אזי פשוט ערכו של הכסף יורד. כלומר, באמצעות הדפסת הכסף, הממשלה מבצעת פיתוח של המטבע. וכך, אם למשל יש לכם מיליון שקלים בבנק, שאיתם אתם יכולים לרכוש דירה, אם תדפיס הממשלה ניירות חדשים,

"אין תחליף לכיכר העיר" אמר השבוע נשיא המדינה ראובן ריבלין, בכנס דוב לאוטמן, ומדבריו השתמעה תמיכה בהפגנות המחאה השונות המתקיימות נגד הממשלה. לאור הסערה הציבורית שקמה כנגד אמירה פוליטית מובהקת, בימים שאחרי הכנס הוציא הנשיא הודעת הבהרה בה טען כי דבריו הוצאו מהקשרם ואין כוונתו לתמוך בהפגנות, יתכן, אך נראה כי את החשיבות כלפיו הרוויח הנשיא ביושר. במהלך כהונתו, ראובן ריבלין הפך להיות לנשיא פרובוקטיבי, לא ממלכתי, אשר נוקט עמדות פוליטיות שמאליות.

נשיא המדינה הוא תפקיד קונצנזואלי, אין תפקידו של הנשיא להתערב בשיח הפוליטי ולהביע דעות על ענייני היום. תפקידו הוא לחפש את המשותף והמאחד. כך למשל, גם הנשיא התשיעי, שמעון פרס, אשר דעותיו הפוליטיות ידועות היו לכל, לא התבטא בתקופת נשיאותו בנושאים שאינם קונצנזוס (למעט אולי טעות פה ושם). הוא היה נשיא פופולארי ומקובל, מילא תפקידו בצורה ממלכתית, וזכה להערכה ואף לאהבה מימין ומשמאל. דווקא הקדנציה של הנשיא ראובן ריבלין, אדם שלא היה ידוע בקיצוניות פוליטית כזו או אחרת, הפכה להיות קדנציה פוליטית מאד ומפלגת.

אמנם נשא ריבלין את "נאום השבטים", ובו תיאר את הפילוגים הקיימים בחברה הישראלית, ולכאורה מצופה היה שיפעל כדי לחבר את הפלגים, למצוא את המכנה המשותף ולנסות לדבר אל לב כולם, אך נראה כי משום מה בחר לדבר אל לב פלח מסוים בלבד בשמאל הישראלי, ולקומם כנגדו את רוב הציבור בישראל.

"בני עמי בחרו בטרור" הייתה אמירה ידועה אשר מהווה דוגמה לאמירות רבות אחרות אשר חורצות דין בפסקנות ותופסות צד פוליטי. וזה תמיד צד שמאל. הביקורת העקבית – לפעמים גלויה ולפעמים מרומזת – נגד הממשלה, ההתנגדות לחוק הלאום (זו דעה פוליטית מובהקת), השתתפות בכנס של הקרן החדשה לישראל, ההתנגדות הפומבית להענקת חנינה לאלאור עזריה (כמובן אין חובה לחנון, אך פרסום אי החנינה בעיתונות בצירוף נימוק "מוסרי וערכי", זו כבר אמירה ודעה פוליטית), הופכים את הנשיא לא רק למזוהה עם עמדה פוליטית אלא גם למקדם אקטיבי שלה.

וכך, דווקא אדם פוליטי אשר הגיע מהצד הימני, הפך את המוסד הנשיאותי לבעל עמדה פוליטית שמאלית מובהקת ומפלגת. הדבר מהווה חריגה מהמסורת הממלכתית של תפקיד הנשיאות, והפיתו לעניין שנוי במחלוקת. כל זמן שמוסד הנשיאות קיים, ראוי שהנשיא ידבק במאחד, בקונצנזוס, ובאמת לנסות לאחד בין השבטים השונים בחברה, כפי שהוא עצמו דיבר.

כסף בלי ממשלה

"הביטקוין" הפך להיות הדבר החם, והוא עולה לכותרות באחרונה כמעט מידי יום. עליות, שבירות, שיא, ירידות פתאומיות, אנשים שהתעשרו, אנשים שהתעשרו אך לא זוכרים את הסיסמה למטבעות היקרים שתקועים להם על איזה שרת. יום בלי לדבר על ביטקוין לא יקרא יום.

הביטקוין אכן משנה את העולם, ומערער מוסדות פיננסיים ולאוומיים. מדובר במטבע וירטואלי, אשר מי שעומד מאחוריו

אגודה פוגל

טובים בחרוזים?

רכשו 3 מוצרים של ופלים ועוגיות מן השלימו את המשפט הבא עם חרוז מקורי ומתוזמן ותוכלו לזכות בפרסים שחבל על הזמן!

- ✈ פרס ראשון טיסה משפחתית בשמי הארץ
- 🚗 3 זוכים בטיולים משפחתיים בטרקטורוני שטח
- 📅 3 זוכים במנוי שנתי לשבועון מרווה לצמא
- 🏠 2 זוכים בחוויה משפחתית בחדר בריחה
- 🎁 50 זוכים במארזים משפחתיים של מוצרי מן במתנה

"גדלתי על הופלים והעוגיות של מן"
מן _____

הקליטו את המשפט בתיבת הטלואל: 03-9411441
או שלחו למייל: mivzaman@gmail.com

ללמוד אמונה

שאלות באמונה הם תוצר של התעלמות מנושא חשוב ומהותי • ליהדות אין מה לחשוש והיא יכולה להתמודד עם כל שאלה, רצוי להסביר זאת לכל בחור ישיבה שמתחבט עם עצמו

במוצאי שבת האחרון קיבלתי טלפון בהול במיוחד, על הקו הייתה אישה שממש בכתה בדמעות שליש שבעלה רוצה לעזוב את חיי הדת לחלוטין, הוא לא מעוניין להתגרש אבל גם לא מעוניין להיות דתי יותר.

"בעלי הוא איש מקסים, איש טוב. הוא בחיים לא הרים את קולו בבית, עוזר לי בכל מה שאני צריכה", סיפרה. "אתמול בלילה ישבנו ודיברנו והוא אמר לי שיש לו משהו חשוב להגיד לי. אני גמרתי עם הדת, עם התורה והמצוות. אני ממשיך ללכת לבית כנסת והכל בגלל הילדים ובשבילך, אבל שתדעי שאני כבר לא מאמין בכלום".

"אולי עובר על בעלי משהו רגשי קשה, אין לי מושג. התקשרתי לרב המקורב אלינו והוא יעץ לי לשלוח אותו אליך", תינתה את צערה.

בעלך מוכן לבוא לשבת ולדבר איתי? שאלתי. אם אני אבקש הוא ילך, ענתה. קבענו פגישה ובעלה הגיע.

אתה מסתכל עליו ואומר לעצמך באינסטינקט ראשון – הוא? איך זה יכול להיות? אברך עם זקן ארוך, פאות ארוכות, משקפיים מפלסטיק, איך זה יכול להיות?

אך ישר האינסטינקט יורד ואתה נזכר שהנפש האלוקית זה הכי חשוב וכל השאר זה רק לבושים שלפעמים נראים יפים ולפעמים נראים מכוערים, אך הם רק לבושים. ברגע שנוריד את הלבוש ונשאיר רק את הנפש, נראה רק אור תמיד שהתכסה בגלל כל מיני מקרים שעבר האדם במהלך החיים.

זו הייתה שיחה ארוכה. "אני יהודי חרדי למהדרין מכל ההיבטים, וכן אין לי לא אינטרנט בבית, אפילו מחשב אין לי בבית, ויש לי מכשיר סלולר כשר, כך שזה לא קשור לזה. אני אוהב את אשתי, את הילדים שלי ואת החברים, אך כבר שנים יש לי שאלות באמונה בכל מיני נושאים ביהדות, שאלות בסיסיות של אמונה", מספר הבעל.

"הלכתי לרב שלי והוא אמר לי אל תחשוב, תתעלם, זה כלום, זה יעבור. אך לצערי השאלות לא הפסיקו לנקר במוח ורק החריפו עם הזמן. פניתי שוב לרב והוא שוב ביטל את זה במחוי יד, זה גורנישט (זה כלום) הוא ענה.

"מחוסר ברירה החלטתי לדבר עם החברותא שלי לכולל, ציפיתי ממנו לתמיכה ולהבנה, זה היה נראה שהוא קיבל באותו רגע דום לב. אתה באמת חושב? הוא שאל אותי, זה ממש כפירה השאלות, איך אתה חושב את זה בכלל?

מאיפה זה הגיע לך? מחשבות הכפירה האלו.

"ניסיתי לדבר עם עוד רב אצלנו בשכונה והוא ענה לי שאתחיל ללמוד עוד שעה בכל יום וזה כבר יעזור. אך גם זה לא עזר ונשאיתי עם שאלות שהגעתי בעקבותיהן למסקנות קשות, ואשתי והרב שלי חושבים שאולי אני במשבר נפשי, אולי באמת אני במשבר ואני לא מודע לזה", סיכם.

אמרתי לו כך: אין לך שום בעיה, אתה אדם אינטליגנט וחכם ויש לך שאלות, ואתה פשוט צריך לקבל עליהן תשובות. אולי אבל ממש בטעות נתקלת ברבנים הלא נכונים שענו לך לא נכון.

יש לך שאלות, אתה לא הראשון ששואל וגם לא החכם הראשון ששואל. יש היום רבנים וספרים שבהם יהיו לך תשובות להכל. לא כל ספרי המוסר או ספרי החסידות נותנים תמיד מענה לשאלות שיש, וצריך אנשים שמבינים קצת מעבר כדי לענות על השאלות האלו. יש היום רבנים כמו הרב מרדכי נויגרשל, הרב זמיר כהן, הרב יוסף בן פורת, תשב איתם והם יענו לך על כל שאלה ושאלה שתשאל.

שלחתי אותו לרב שמבין בתחום ופשוט הוא התחיל אתו מהתחלה, מהבסיס על אלוקים, משה רבינו, הר סיני, הכל הוא שאל.

כן, האברך הזה עדיין בחיפוש, אך תשובות לשאלות הקשות שהפריעו לו כבר יש.

אולי יגידו שהאברך הזה הגיע מקהילה מאוד סגורה ולכן הוא הגיע לאן שהגיע, אבל זו טעות. ללא שום ספק נוער שנחשף לאינטרנט וכו' יכול להגיע לשאלות, ספקות וגם עבירות, אבל אני נתקלתי במשך השנים בעשרות בחורי ישיבות שנשרו לא רק בגלל האינטרנט, אלא בגלל שאלות שלא היה להם עליהן מענה, או כי פחדו לשאול ואז כי אם כבר שאלו - דחו אותם שלא להתייחס לספקות האלו.

אנשים הם לא רובוט, יש להם חשיבה משלהם, רצונות, רגשות ושאיפות. אני הייתי ממליץ להביא לכל ישיבה מרצה מארגון ערכים שייתן מענה לכל השאלות וגם יסביר וייתן הוכחות בכל נושאי התורה, אנחנו מלאים בשפע.

כשאדם מאמין מתוך הבנה עמוקה ולא בגלל שאמרו לו כך וכך, הוא הרבה יותר חזק ועוצמתי באמונה שלו, הוא לא כמו עלה נידף שיכול להתעופף ברוח קלה ממקום למקום.

לא מדובר על לפתוח וללמוד את מורה הנבוכים של הרמב"ם לעומק, אלא דברים בסיסיים שחשוב לכל בחור,

אברך וכל יהודי לדעת אותם.

כשהייתה קריעת ים סוף היה כזה גילוי אלוקות, זה אלי = דבר מוחשי, שאפשר להצביע עליו.

זה אלי - מכאן למדו חז"ל, שבזמן קריעת ים סוף, בני ישראל ראו את ה' בכבודו ובעצמו, עד שהיו יכולים להצביע עליו באצבע: "בכבודו נגלה עליהם" והיו מראין אותו באצבע: ראתה שפחה על הים מה שלא ראו נביאים" (רש"י). לצערנו אנחנו לא זוכים לראות את זה, אז לפחות חובה בסיסית שנלמד מה שאפשר.

לפני תקופה, באחת הישיבות הגדולות, אחד הבחורים עזב ונשר לגמרי מהדת. החברים שלו היו מאוד נסערים.

עלי לציין לטובה את האדמו"ר של אותה חסידות, שהוא קרא לאחד מהרבנים החשובים שעוסקים בהחזרה בתשובה לשיעור, ואמר לתלמידים כל שאלה שיש לכם תשאלו, אל תתביישו הוא יענה לכם הכל – למה, מי, איך ואיפה. הדבר עזר מאוד לבחורים והם רק יצאו מחוזקים מכל הסיפור.

חשוב להדגיש כי אם אני מפתח משאלות - אז היהדות שלי מאוד חלשה ושברירית, היא לא חזקה ויציבה, כל דבר יכול להזיז אותה.

כדי לאזן את הדברים פעם שמעתי דווקא מאדם שלא שומר תורה ומצוות, שעל מטוס שהולך להתרסק אין יהודי כופר אחד. כולם אז מאמינים ובתוך ליבם צועקים טאטע... ידוע הסיפור על אחד מהרבנים שהיה לומד מורה נבוכים של הרמב"ם, אמר לו הבעל שם טוב הקדוש אני לא צריך שום הוכחה שיש אלוקים. איך אני יודע שיש אלוקים? אני מתפלל אליו והוא עונה. ממש גוועלד. בתוך תוכנו יש ליהודי נפש אלוקית והוא יודע טוב טוב מי זה האבא שלו האמיתי.

ישנם אלפי סיפורים לכל אורך הגלות על יהודים שלא שמרו תורה ומצוות ובסוף ברגע האמת מסרו נפשם על קדושת השם. הנקודה הפנימית הזו היא לא צריכה שום הסברים והוכחות היא פורצת לבד, הנקודה הזו תמיד תאיר ותתפרץ החוצה.

יהי רצון שנזכה בקרוב להבטחה שכתובה בספר ישעיהו (יא ט) לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים.

לתגובות

machon.rot@gmail.com

לא מדובר על לפתוח וללמוד את מורה הנבוכים של הרמב"ם לעומק, אלא דברים בסיסיים שחשוב לכל בחור, אברך וכל יהודי לדעת אותם

ביצוע כל סוגי עבודות האלומיניום

גלאסדור

Aluminum Industries

תעשיות אלומיניום

חלון ההזדמנויות שלך!

חלונות | דלתות | סגירת מרפסות
חלונות הזזה | חלונות בלגיים
חלונות דרייקיפ | תריסים | מעקות זכוכית

מתחייבים למחיר הכי זול בעיר!*

לפגישת ייעוץ ללא התחייבות:

1-700-500-380

glasdoor73@gmail.com

בקרו באתרינו:

www.glass-door.co.il

הצגת מוצר

המלצות
בשפע

סורגדור

תעשיות מתכת

להרגיש בטוח!

Grates

ביצוע והתקנת כל סוגי הסורגים
ביצוע כל עבודות המתכת למוסדות ופרטיים

חלונות | דלתות | מרפסות | מעקות
קונסטרוקציות מתכת
מבחר ומגוון של כל סוגי הסורגים

המחיר הכי זול העיר! בהתחייבות!

מחיר מיוחד
לקבוצות רכישה
(מינימום 10 יחידות)

להזמנת יועץ מיון ללא התחייבות:

1-700-555-055

מייל: soragdoor@gmail.com

בקרו באתרינו: www.soragdoor.com

יבכפוף לתנאי החברה

המשגיח

כתב 'כל ישראל' מגיש פרופיל מיוחד לדמותו של משגיח ישיבת 'אורחות תורה', הגאון רבי חזקיהו יוסף מישקובסקי, שבשנת השבעים לחייו מסכם ארבעים שנה של הרבצת תורה ומוסר • הקרבה המיוחדת אצל ה'בית ישראל' זי"ע, המכתב מהגר"ש רוזובסקי לחברו שהתגייס, השדכן הנודע שחיתן אותו ומזכה הרבים שהפיץ את הקלטות שלו לנהגי מוניות • וגם: המכתב ששלח לתלמידיו לפני שעבר ניתוח לב, סדר יומו שהשתנה באלול האחרון, התמליל המלא משיחתו עם מרן הגר"ח קניבסקי על מרן הגראי"ל זצ"ל והקשר ההדוק למרן הגרי"ג אדלשטיין

יענקי קצבורג

בהקראת הצוואה של מרן הגראי"ל

השיחות מישיבת גאון יעקב היו לשם דבר, והיו מופצות בקלטות במאות ואלפים בכל רחבי הארץ, אביהם של האחים הגאונים הדרשנים לבית שושן ר' קותי שושן זצ"ל היה נוהג לקחת עמו עשרות קלטות בכל יום לזיכוי הרבים, והיה מחלק אותן לנהגי מוניות ולבעלי בתים והביקוש היה עצום

לקראת שנת השבעים לחייו, מסכם המשגיח הגר"ח מישקובסקי ארבעים שנות הרבצת תורה ויראה. בניגוד לסטיגמה המקובלת על משגיחים, הגר"ח נוהג למסור שיעורים תמידין כסדרם בסוגיות הש"ס. סדר יומו העמוס של המשגיח מתחיל בתפילת הנץ ומסתיים לפני חצות בישיבת 'אורחות תורה', כאשר כמעט מידי יום עוזב המשגיח את העיר בני ברק לסכב שיחות ושיעורים בישיבות ברחבי הארץ. המשגיח הגאון הצדיק רבי חזקיהו יוסף מישקובסקי נולד בחיפה לפני שבעים שנה, בשנת תש"ח, לאביו הרב שלמה מישקובסקי זצ"ל שהיה רואה חשבון במקצועו ועם זאת נחשב לתלמיד מובהק למרן הגר"ש שקופ זצ"ל. סבו היה הגאון רבי חזקיהו יוסף מישקובסקי זצ"ל שעל שמו נקרא. אמו לבית שוירץ הייתה ממשפחת חסידי גור, ולימים בעקבות כך זכה לקרבה מצד האדמו"ר הבית ישראל מגור זצ"ל. בילדותו למד המשגיח בתלמוד תורה 'תורת אמת' בחיפה - שם הצטיין בלימודיו והיה מהיחידים שהתקבלו לישיבה קטנה 'אור ישראל' בפתח תקוה בראשות הגאון רבי יוסף רוזובסקי זצ"ל, לימים החזיק את החבורות של חידושי ר' יוסף בכתב יד בביתו וראשי הישיבות היו משאילים את החבורות למספר רגעים כדי לצלם במכונת צילום עמודים לצורך אמירת השיעורים בישיבות ומחזירים לו את העותק המקורי. בתום שלוש שנות לימוד בישיבת 'אור ישראל', התקבל ללמוד בישיבת פוניבז', שם עלה ונתעלה ודבק ברבותיו. בהזדמנות סיפר על חברו לספסל הלימודים בישיבת פוניבז' מבלי לגלות מי הוא, ורק ציין כי מדובר בדמות מפורסמת מאוד במגור החרדי. "יש אחד מהאנשים הכי מפורסמים בארץ, למד איתי בשיעור בפוניבז'. הוא עזב את הישיבה לפתע והלך לצבא, מאז הוא היה מנודה מהחברה, אף אחד לא רצה לשמוע ממנו. הוא סיפר לי שיום אחד מודיעים לו בבסיס בצבא ברמת גן 'קיבלת גלויה', לפני יובל שנים לא היה כל כך מצוי טלפון. הוא רץ כמו מטורף לראות את המכתב, אפילו לכלוך לא היה לו בצבא, אף אחד לא התעניין בו, לא היו לו חברים - לא רעים ולא טובים, מי יכול לכתוב לו גלויה? הוא רץ כמו מטורף, וראה מכתב, בו היה כתוב 'לכבוד' ואת שמו.

"לאן שלא נפלת, לאן שלא הידרדרת, בוא אלי ונשוחח, אוהבך. שמואל. היה כתוב. מדובר בראש הישיבה מורינו הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל. הוא לקח את הגלויה ובכה איתה, כולם נידו אותו וזרקו אותו ופאר עולם הישיבות שולח לו מכתב והוא זה ששולח לו בעצמו, לא על ידי שליח. הוא סיפר לי", ממשיך הגר"ח מישקובסקי ומספר: "נסעתי לר' שמואל לליל שיש וליילה שלם שוחחתי אתו, הוא רומם אותו והעלה אותו בכמה שעות שאין לתאר. היום הוא אחד האנשים הכי מפורסמים בעולם החרדי, בלי שום סימני זיהוי" סיים המשגיח את הסיפור המרגש, כמה שלימים יהפוך למאפיין שלו עצמו, כדמות אבהית ומקרבת לתלמידיו.

לאחר כשנתיים בפוניבז', עבר ללמוד בעצת רבותיו בישיבת חברון בירושלים, שם היו לרבותיו מרן הגאון רבי מאיר חדש זצ"ל, הגאון רבי הלל זקס זצ"ל ויבדלחט"א הגרב"מ אורחי. בשנות לימודו בישיבת חברון למד בחברותא עם מי שלימים מונה לראש ישיבת חברון הגאון רבי דוד כהן, חבר מועצת גדולי התורה.

בלילות שבת נהג לצעוד לטישים של הבית ישראל מגור זצ"ל, שם זכה לחיבה גדולה מהאדמו"ר שנהג לקרוא לו ולהושיבו סמוך אליו, בשל ההיכרות עם משפחת אמו שהיו חסידי גור ידועים בעיר חיפה. לימים, ערך את החלאקה של בנו הבכור אצל הבית ישראל, שגזו את מחלפות ראשו כנהוג. בנוסף, בבחרותו נהג להתייעץ רבות עם מרן הסטייפלר זצ"ל ועם יבדלחט"א מרן הגר"נ קרליץ.

בהגיעו לפרקו הציע לו השדכן הגאון רבי חיים גריינמן זצ"ל את הרבנית חיה תחי', בת המלמד הנודע מתלמוד תורה תשב"ר בבני ברק רבי יחזקאל טוב זצ"ל, שהיה עוד בנובהרדוק תלמיד של הסטייפלר

זי"ע ותלמיד של מרן החזון איש זי"ע.

ר"מ ומשגיח

לאחר נישואיו נכנס ללמוד בכולל חזון איש, כמה שנים לאחר מכן מונה לר"מ בכמה ישיבות גדולות. "מתברר כי בניגוד לתדמית שנוצרה, המשגיח החל את הרבצת התורה דווקא בשיעורים בעומק העיון, כפי שקיבל מרבותיו את דרך הלימוד. השיעורים היו לשם דבר כי היה בהם שילוב של פוניבז' וחברון, שילוב של ר' יוסף ור' שמואל רוזובסקי עם ר' הלל זקס", אומר ל'כל ישראל' בנימין קוסובסקי, שלמד אצל הגר"ח בישיבת איתרי בחדרה.

במשך כשנה למד בכולל של מרן הגר"י אידלשטיין זצ"ל ברמת השרון, שנים לאחר מכן מסר הגר"י זצ"ל למשגיח בכתב את הסגולות לזרע של קיימא.

רשימת הישיבות בהן מסר המשגיח שיעורים בעיון ארוכה, החל מישיבת 'אוהל משה' בבני ברק, ישיבת 'מעוז חיל' בירושלים, ישיבת 'כנסת יחזקאל' שהייתה בעבר בבני ברק, ישיבת אור יהודה, ישיבת חדרה של הגר"י גלינסקי זצ"ל, ישיבת 'זוהר התורה' בבית צפפה ועוד. ההיכרות הראשונה עם מורו ורבו מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן זצ"ל החלה בעת שהמשגיח החל לפקוד את הבית בחזון איש 5 כאברך צעיר. "מרן הרב שטיינמן מטבעו לא היה מתלהב משום אדם, וממנו הוא מיד התלהב ואמר שהישרות שלו לא מצויה בימינו, והתבטא שהוא מתכוון לשם שמים. תחילת הקשר החם היה לפני שלושים וחמש שנה, כאשר בשנות ה-90 מונה לכהן כמשגיח בישיבת 'גאון יעקב', לשיחות בגאון יעקב היה מגיע הגאון הצדיק רבי ישראל אלי' וינטרוב זצ"ל לשמוע אותו", מספר אחד מתלמידיו.

"השיחות מישיבת גאון יעקב היו לשם דבר, והיו מופצות בקלטות במאות ואלפים בכל רחבי הארץ, אביהם של האחים הגאונים הדרשנים לבית שושן ר' קותי שושן זצ"ל היה נוהג לקחת עמו עשרות קלטות בכל יום לזיכוי הרבים, והיה מחלק אותן לנהגי מוניות ולבעלי בתים והביקוש היה עצום. גם עבור אלו שלא התחברו למוסר, הנאומים שלו היו מאלפים, כשהוא בוכה ומגן וכובש את השומעים ברגש גדול".

בשנת תש"ס מונה על ידי מרן ראש הישיבה הגראי"ל זצ"ל לכהן פאר כמשגיח ישיבת 'אורחות תורה' – "לא מדובר במשגיח במובן הפשוט של המילה, הוא מעולם לא מתעסק עם 'השגחה' על בחורים, הכול בצורה של גדלות האדם, הוא ידבר על הדברים בצורה כזו שכן שיחו כבר יבין מה עליו לעשות ומה לא לעשות".

מי שהצליח לשכנע את המשגיח לצאת מהארץ לראשונה למען 'לב לאחים' בשנת תשנ"ה היה הגאון רבי ראובן יוסף גרשנוביץ זצ"ל.

עסקנות והנהגה

המשגיח זכה להתקרב ולהתחבב על מרן ראש הישיבה הרב שטיינמן זצ"ל, עד שבחתונות בניו שלמדו בפוניבז' – הגראי"ל נסע פעמיים עד ירושלים כדי לסדר חופה וקידושין, בהמשך אף מינה אותו כחבר הנהלת החינוך העצמאי, לב לאחים, ואף היה שותף בהקמת קרן ההסעות ועוד

הכישורים הנדירים שלו יכול היה להצליח בכל מקום, והנה זמן קצר לאחר שבחר ללמוד בישיבה נגד דעת משפחתו - הוא קיבל את המחלה ומת. לך תסביר דבר כזה לאנשים שאינם שומרים תורה ומצוות. החלטתי שהפעם קודם ההספד אלך לביתו של שר התורה מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי, ואתייעץ עמו. ואכן הגעתי אליו וסיפרתי לו על הטרדיה.

"רבי חיים מביט בי ואומר: 'אנשים רואים דברים הפוכים! הבחור הזה - נגזר עליו שימות מזמן, אך הקב"ה ידע שאם ימשיך לחיות הוא יחזור בתשובה, ולכן הוסיף לו עוד שנים. הבחור באמת חזר בתשובה, ואז הקב"ה זיכה אותו שיהיו לו ייסורים בשביל שיוכל לבוא נקי לעולם הבא, ורק אז הוא לקח אותו... אם כן כמובן שהבחור רק הרוויח, שהרי בלי זה היה מת מזמן וללא תשובה!' סיים רבי חיים קנייבסקי ופסק: את זה תגיד להורים!"

"כשיצאתי מביתו של הגר"ח חשבתי לעצמי: מילא אני מאמין במרן הגר"ח, ואני יודע שכל דבריו אמת לאמיתו. אבל אב חילוני מה פתאום שיאמין במרן הגר"ח? לכן החלטתי כהקדמה לדברים להסביר בדרשתי מי זה רבי חיים קנייבסקי, ורק לאחר מכן אוכל להעביר את דבריו. וכך עשיתי. כשסיימתי את דבריי עדיין היה נדמה לי שהדרשה לא הייתה מוצלחת מבחינת ההורים, והדברים לא התקבלו על ליבם. והנה מיד ניגש אליי אחד מציבור המשתתפים - הרב נח הרץ שיחי' - ואומר לי: 'בוא ניגש לאביו של הנפטר'. על אף שאני מכירו כאדם עדין, כאן תפס את ידי בחזקה מרוב התרגשות והוליכני אחריו.

"נעמדנו ליד אביו של הבחור, ואז ר' נח ביקש ממנו שיספר לי. מה התברר? זמן קצר לפני ההספד סיפר האב לר' נח הרץ שבנו שחזר בתשובה שירת בצבא, ובאחד הימים הם חדרו לסוריה בג'יפים. בנו התיישב בג'יפ הראשון, והנה לפני שהם יוצאים לכיוון סוריה בא המפקד וללא שום סיבה גוער בו: 'מי אמר לך לעלות לפה? ר' מיד והיכנס לג'יפ השני!' ולחילל אחר מהג'יפ השני הורה להיכנס לג'יפ הראשון במקומו. והנה, הם רק נכנסו לשטח הסורי, והג'יפ הראשון קיבל פגז וכל יושביו נשרפו. ואילו בנו נשאר בחיים... 'נו', מכריז ר' נח הרץ בהתרגשות: רבי חיים יודע מה שהוא מדבר!"

"למדתי מכך", סיים המשגיח, "שאנשים מסתכלים על מאורעות החיים 'איפכא מסתברא' - זאת אומרת מפרשים את מאורעות החיים לפי קוצר ראות עיניהם, כזוהי פעמים רבות ההיפך ממה שעושה הקב"ה ברחמיו".

"אל אחי ורעי בוגרי הישיבה הקדושה ד' עליהם יחיו, הרשו לי אהובי נפש, לפנות אליכם על אף גדלותכם בתורה ויראה כאח אל אח. ביום ראשון הקרוב אמור אני לעבור ניתוח על הלב. ומצפה אני לרחמי השם-יתברך וחסדיו בתוך שאר חולי ישראל. אם לקיתי בלבי - הנה כנראה שלא זכיתי להעריך ולכבד כל אחד מאתכם, בכל הלב, כמו שראוי וצריך היה - ועל-זה תנוני נא ומחלו לי על הכל בלב שלם ובפה.

"והיות וקבלנו מרבותינו שצריך הזכות היא בריבוי תורה, ואתם גדולי-תורה אשר אהבת ד' ללומדיה, זכותה היא שבגינה רצון יראיו יעשה ואנצל נפשי גם אני. אין בי העוז ללמד תלמידי חכמים במה להתחזק, אך מרן ראש הישיבה הגראי"ל אומר להתחיל חצי שעה ראשונה של סדר בתענית דיבור.

"והנה השבוע הבעל"ט הוא עיקר הזמן שאני צריך לרחמים מרובים, ולכן אחר בקשת המחילה, אחלה פניכם להתחנן ולבקש ולהרבות בתפילה בעדי, ואם אפשר להתחזק בשבוע זה

עם מרן הגר"ח אידלשטיין

במוסר ותפילה, אשר הם המה יהיו לי למליצי יושר, להתפלל ולהתחנן בעדי לפני כסא כבודו ית'. וגם אם בקשה זו לא ראויה לפי כבוד מעלתכם - גם על-זה ימחלו לי. אך מה לא יעשה האדם בעד נפשו. אחיכם המבקש ממעלתכם, חזקיהו יוסף בן פנינה פרל".

בעל התשובה שנפטר

סיפור המשגיח סיפור מופלא על מרן הגר"ח קנייבסקי: "היה זה לפני כעשרים שנה. מתקשר אלי הרב ברוק, ראש ישיבת 'נתיבות עולם' בבני ברק, ומבקש ממני להגיע להספד במקומו בחור מהישיבה שנפטר, היות והוא צרוד ואינו יכול לדבר. וכך הוא מספר לי: 'היה לנו בחור בישיבה בן למשפחה חילונית מגדרה. בחור זה היה בחור מוכשר, יפה ומלא חן, בעל מרץ ובעל קסם אישי. ואם זה לא מספיק, הוסיף לי הרב ברוק, 'בחור כזה קשה למצוא'.

"הבחור הנ"ל היה בישיבה קצת יותר משנה והתעלה במעלות התורה, כשקיבל את המחלה הממארת וכעבור קצת יותר משנה נפטר. ידעתי שגם ההורים שאינם שומרים תומ"צ ישתתפו בהספד. לא ידעתי מה לומר להם, כיצד אני יכול להסביר להם. בוודאי הם חושבים: היה לנו ילד נפלא שעם

למשגיח ורעייתו הרבנית חיה תחי' שישה ילדים, בנו הבכור הגאון רבי חיים מכהן כר"מ בישיבת 'אור אלחנן' לצעירים. בנו הגאון רבי יהושע מאיר הוא ראש ישיבת אמרי משה בירושלים, ואף חיבר את סדרת הספרים "בארות המים", ובנותיו נשואות למשפחות אנסכר, גינסברג ופיין.

שיחותיו של המשגיח יצאו לאור על ידי תלמידיו בקונטרסים רבים. בעבר התפרסם בקביעות עלון חודשי בשם "מתיקות המוסר" ובו דברי תורתו, וכן יצא לאור הספר כאיל תערוג שנמכר רק לתלמידיו בישיבה.

המשגיח זכה להתקרב ולהתחבב על מרן ראש הישיבה הרב שטיינמן זצ"ל, עד שבחתונות בניו שלמדו בפוניבז' - הגראי"ל נסע פעמיים עד ירושלים כדי לסדר חופה וקידושין, בהמשך אף מינה אותו כחבר הנהלת החינוך העצמאי, לב לאחים, ואף היה שותף בהקמת קרן ההסעות ועוד.

"כל ההתעסקות הציבורית של המשגיח היא רק בחמש עשרה שנים האחרונות ובהוראה ובקשה של מרן הרב שטיינמן זצ"ל שאמר לו 'אין לי משיחה אחר', גם הנסיעות לחו"ל לגיוס כספים החלו רק כשלא נותרה ברירה בשנים האחרונות, הכול בדיעבד כי אין ברירה, גם הנסיעות עם תורמי קופות צדקה הוא נסע בשביל שלקופה יהיה כסף, קברי צדיקים יש גם בארץ וכאן גם יש צדיקים שחיים עמנו".

המשגיח עוד בחיי חיותו של מרן הגרא"מ שך נהג לומר "שתדעו שיש 'מרן ראש הישיבה' (הרב שך י.ק.) ויש 'מוריני ראש הישיבה' (הגראי"ל י.ק.)" בכך הדגיש כי "הממשיך" של מרן הרב שך הוא מרן הגראי"ל. כל זה לא סתר את התבטלותו המוחלטת למרן הגר"ח ש'אלישיב זצ"ל שלביתו הגיע להתיעץ בענייני לב לאחים, וכן בנושא הקמת בית הדין לענייני צניעות "משמר התורה".

בעבר היה למשגיח קשר חם עם הגר"מ שולזינגר זצ"ל בעמח"ס 'משמר הלוי', אותו הכיר כילד בחיפה, המשגיח הגיע להספד של הגר"מ שולזינגר בבית הכנסת 'ירחי כלה' על הרב יקותיאל שושן זצ"ל, אביו של המגיד מישרים רבי ישראל מאיר שושן שהיה מפיץ את הקלטות של המשגיח, במהלך ההספד כינה הגר"מ זצ"ל את המשגיח בכינוי חיבה "חזי", ולאחר כמה דקות הסביר את עצמו שבבריסק לא נהגו כלל לומר "הרב" או "רבי" אלא גם לרבנים גדולים קראו בשמם - כמו שנהגו בעבר הרחוק. מעבר לכך היו השניים מרבים לשוחח על גדולי הדורות ובדברי תורה.

עובדה נוספת מעניינת על הקשר בין השניים, כאשר בגלל איזו מטרת צדקה היה זקוק הגר"מ שולזינגר זצ"ל לטובה מן המשגיח, אמר לו המשגיח "בתנאי שתספר לי כמה פעמים למדת קידושין" וענה הגר"מ "שישים פעם".

בתקופה מאוחרת יותר, לאחר שנחלש מרן הגרא"מ שך זצ"ל, רמז הגר"מ שולזינגר בדרשותיו דברים בנוגע להנהגת הדור ובכך הסתיימו היחסים הללו.

מכתב לפני הניתוח

בחודש סיון תשע"א עבר המשגיח ניתוח לב פתוח בבית החולים "שיבא" בתל השומר אצל פרופסור אהוד רענני, מנהל מחלקת ניתוחי לב ומומחה לכירורגיית לב וחזה, לאחר שכבר עבר שנים קודם לכן אירוע לב וניתוח שנכשל. ימים לפני מועד הניתוח כתב המשגיח מכתב מרגש ביותר לתלמידיו בארץ ובחו"ל, וזה לשונו:

משל המסעדה

המשגיח נוהג לספר במתק לשונו סיפור נמשל הנוגע לכל אחד ואחד: מסעדה יוקרתית, הכל נוצץ ומבריק. גם האוכל תאווה לעיניים, תענוג לחיך. 'עולם הזה' במיטבו... מתיישב לו גוי, שוקע בתפריט, כולו נוטף רוק. מזמין מנה יוקרתית וממתין שהאוכל יהיה מוכן, ולפתע יוצא לו כל התיאבון. ומה קרה? הוא הבחין ביהודי יושב בשולחן שלצדו, ועוד מחייך. והוא -

במסע עם דרשו לקברי גדולי ישראל בחו"ל

שונא ישראל, אנטישמי, איך יערב לו אכול ושתו בשעה שחיוך מרוח על פניו של יהודי? ! אם רק היה מתאפשר לו, היה נועץ בו את שיניו ונושכו כחמור – אבל זה לא 'אלגנטי'.

מתחכם הגוי וקורא למלצר: "חלק לכל היושבים במסעדה פינוק גלידה על חשבוני!" – "וואו, זה חמישים דולר למנה – כפול שלושים וחמישה!" – "לא. זה כפול שלושים וארבעה – כי על היהודי אתה מדלג!" המלצר עושה כבקשתו, אך היהודי ממשיך לחייך. סבר הגוי שהיהודי יסמיק, "יקפל ציוד" ויברח – אבל כלום. "מלצר! תחלק פה שלושים וארבעה בקבוקי יין טוב!" – "זה מאה דולר לבקבוק!" – "אין דבר, ובלבד שתדלג על היהודי." מדלגים על היהודי, אך הוא עוד יותר מחייך. אכן – עם קשה עורף... "מלצר, תחלק פה שלושים וארבעה מנות עיקריות!" – "זה מאה שבעים וחמישה דולר למנה!" "אין דבר – ובלבד שתדלג על היהודי." והיהודי קורן מאושר. פשוט להתפוצץ ממנו! הוא מרגיש חובה לברר את התעלומה, נאלץ לפנות אל היהודי ולשאול: "תגיד לי, על מה אתה כל כך שמח? העליבו אותך בגלידה, ביישו אותך ביין, זלזלו בך במנה העיקרית – ואתה ממשיך לחייך?" – "המסעדה פשוט שלי", משיב היהודי ו... ממשיך לחייך.

המשגיח מסביר את הנמשל, הנוגע לחייו של כל אחד ואחד ולפרשת השבוע. "יוסף הצדיק נרדף – והוא מחייך, מופשט מ'כתונת הפסים' – ומחייך. מושלך אל הבור – ומחייך. נמכר לישמעאלים – ומחייך. נמכר למדיינים – ומחייך. נמכר למצרים – ומחייך. מושלך לכלא – ומחייך. מכוח מה הוא לא נשבר? מה מחזיק אותו?" זועק הגר"ח מישקובסקי ומשיב: "האמונה הטהורה שהכל לטובה! הביטחון שכל מכה ומכה מצמיחה ישועה גדולה! הידיעה ש... המסעדה שלי! הוא ממשיך ומחזיק מעמד עד שהוא ממונה ל'משנה למלך מצרים' – ואז אז כולם כבר רואים ויודעים כיצד כל שלב ושלב ברדיפות ובצרות היוו מדרגות עליהן טיפס לכם המלכות!"

דמעות על הילדים

בהזדמנות סיפר המשגיח מעשה מופלא שאירע, בביקור שערך עם הרב אורי זוהר באחד מתלמודי התורה של החינוך העצמאי. הת"ת ערך מבחן לתלמידים, והרב זוהר הוזמן לחזק את המשפחות שרשמו את ילדיהן לת"ת, ולהשפיע על משפחות נוספות לרשום גם את בניהם למוסד.

"התבוננתי בדמויות שישבו בשולחן הכבוד, ואחת מהן הייתה נראית לי כדמותו של יהודי פשוט שבפשוטים, שאין מקומו לכאורה בין המכובדים. לא ראיתי בפניו שום דבר מיוחד שיסביר את ישיבתו שם. ברם, הבנתי

שאם הושיבו אותו במזרח יש לכך סיבה. ניגשתי אל אותו יהודי, ושאלתי אותו מי הוא. 'וכי אינך יודע?'! השיב הלה בפשטות, 'אני אביו של מנהל החיידר!', 'אתה אביו של המנהל?' הבעתי את תמיהתי בקול, 'אולי תספר לי כיצד זכית לכך?' במקום להשיב, הצביע האיש לכיוון עזרת הנשים, ואמר לי: 'שם יושבת אשתי, ובזכותה הגעתי לכך'. היהודי הפשוט סיפר את סיפורו.

"אנחנו מתגוררים בשיכון ד' בבאר שבע. שיכון זה ידוע היה לא רק בבאר שבע, אלא בכל רחבי הארץ, כאזור של פשע, ירחם ה'. אני התפרנסתי באמצעות קיוסק שהפעלתי במרכז השכונה. למרות הכל, הצלחנו לגדל בשכונה זו שמונה ילדים, ארבעה בנים וארבע בנות, שכולם צמחו וגדלו ליראי ה', והפכו לבני תורה מובהקים. ילדיי מתגוררים כיום בבני ברק, בתפרח, באופקים ובבאר שבע, וכולם – גם החתנים שלקחנו לבנותינו מרביצי תורה ויראה והכל בזכות אשתי.

"אספר לך כיצד קרה הדבר. בבוקר שלאחר החתונה, כשחזרתי מהתפילה, מצאתי את אשתי בוכייה. נבהלתי מאוד. לא ידעתי מה אירע לה, ומה מביא אותה לבכות לאחר חתונתה. אשתי הבהירה את עצמה מיד: 'בעלי היקר, יודע אתה למה אני בוכה? התרגשות גדולה מילאה את ליבי לרגל המסקנה החד משמעית אליה הגעתי הבוקר בעת שהיית בתפילה'. כאשר הלכת להתפלל, נעמדתי גם אני כלי שפוך שיח לפני הבורא, ואז עלתה בליבי מחשבה על דרך החיים שעלינו ללכת בה, ובעקבותיה הגעתי למסקנה והחלטה ברורה, וברצוני שגם אתה תסכים לכך בכל ליבך. מחשבותיי התמקדו בשאלה, 'המשיכה האישית הצעירה, 'במה אנחנו צריכים להשקיע את עיקר המאמצים והתפילות שלנו בחיים? אם תנסה לטעון שהתפילה צריכה להיות על ענייני פרנסה, הרי הדבר אינו נכון! כי מי אינו יודע שהפרנסה היא משמים וכל המאמצים שהאדם עושה לכאן ולכאן, לא פועלים מאומה. מה שנגזר על האדם להרוויח – ייכנס לכיסו, ומה שלא – לא ייכנס. גם אם יעבוד על כך יומם ולילה! נכון שצריך להתפלל על פרנסה אבל זה לא העיקר, ואם תאמר שצריכים אנו להשקיע את מאמצינו בענייני הבריאות, כדי שלא נחלה במחלות קשות חלילה, הרי גם דבר זה תלוי ברצונו של הקב"ה, ובוודאי שצריך האדם להתפלל על ענייני בריאותו, אבל שוב – זה לא העיקר! ואז הגעתי למסקנה, בעלי היקר, שאת עיקר מאמצינו בתפילות – עלינו להשקיע בחינוך הילדים. על הדבר החשוב הזה עלינו להתפלל כל החיים! האם מסכים אתה עם דעתי?' לאחר ששמעתי את דבריה המרגשים והכנים של אשתי הצעירה, בבוקר ההוא שלאחר החתונה, הבעתי מיד את הסכמתי המוחלטת לשאיפותיה. שנינו יחד עמדנו וקיבלנו על עצמנו להשקיע בנקודה זו את עיקר תפילותינו ומאמצינו במשך כל החיים".

"אותה קבלה, חיזקה אותנו בצורה כל תתואר, עד כדי כך שמעולם לא התביישנו בתפילותינו, ובמשך כל השנים נשאנו תפילות חמות וטהורות לבורא עולם שיצליח את דרכנו בחינוך הילדים. אם תבוא אלינו הביתה בזמן הדלקת נרות בערב שבת, ולא רק אז, תוכל למלא דליים שלמים מדמעותיה של רעייתי, המתפללת

לאלוקים

שייתן לנו את הכח לגדל את הילדים כפי שצריך לגדלם בדור זה, וכך, למרות שביתנו והקיוסק היו במרכז השכונה, לא השפיע הדבר במאומה על הילדים, ובעקבות התפילות שלנו, החינוך הטוב ותשומת הלב שהענקנו לילדים, וכמוכן הסיעתא דשמיא שליוותה אותנו לאורך כל הדרך, זכינו לפירות מתוקים שכאלו, עד שאחד הבנים שלנו הוא המנהל של החיידר, וגם שבעת ילדינו הנוספים – מפורסמים בהתמדתם בתורה וביראת השמים שלהם".

הוסיף המשגיח:

"חבל שאינני יכול לתאר את דמותו של היהודי הפשוט ההוא שישב ב'מזרח' ולשרטט בפניכם עד כמה פשוט היה נראה, ועד כמה לא הייתה התאמה, לכאורה, בין דמותו לרמויות ילדיו מרביצי התורה. השקעתו הרבה ודמעותיה של אשתו הביאו אותם לזכות ביהלומים שכאלו. בהחלטה פשוטה אחת, בבוקר שלאחר החתונה, הצליחו לאסוף את

היהלומים המתגלגלים גם ברחובותיה של שכונת פשע שכוו, בבאר שבע. בואו ונלמד מכאן עד כמה חשוב להשקיע בהחלטות הראשוניות שלאחר החתונה, ועד כמה משתלמת היא ההשקעה החינוכית, ובמיוחד בתקופתנו רבת הניסיונות".

בכנס 'לב לאחים' בשנת תשע"ה העביר המשגיח מסר דרמטי בשם מרן הגר"ח קניבסקי: "אנחנו נמצאים היום באחת השעות הקריטיות לעם היהודי, אספר לכם אחי, אחד מחשובי מקורביו של מרן שר התורה

אותה קבלה,

חיזקה אותנו בצורה

בל תתואר, עד כדי כך

שמעולם לא התביישנו

בתפילותינו, ובמשך כל

השנים נשאנו תפילות

חמות וטהורות לבורא

עולם שיצליח את דרכנו

בחינוך הילדים

במסע עם דרשו לקברי גדולי ישראל בחו"ל

מהרו לחווית טיפוס בלתי נשכחת!

מנהל ישיבה? מארגן קאמפ?
מנהל סמינר? מרכזת קייטנות

קירות טיפוס
למתחילים ומתקדמים

מדריכים וציוד אבטחה במקום

◀ מתאים מגיל 5 ומעלה
◀ אין צורך בידע מוקדם

אפשרות לטיפוס לילה
בתאום מראש

לקבוצות תינתן הנחה מיוחדת!

מהרו להרשם - מספר המקומות מוגבל!!

קיר iclimb ירושלים | אצטדיון טדי - 02-6482264
להזמנות: אבישי - 050-6322047

בכינוס קרן ההסעות במעונו של מרן ראש הישיבה

תלמידו הרב ראובן כהן מוסיף ומספר ל'כל ישראל': "המשגיח היה הפה של ר' אהרון לייב, בכל מקום שר' אהרון לייב לא היה יכול להגיע בעצמו, פיו כפיו ממש, היו גם משפטים שהוא לא יכול היה לומר בעצמו ושלח את המשגיח לומר. בבחירות לרשויות המקומיות כאשר היו צריכים לצאת נגד 'טוב' (רשימה 'מודרנית' בבית שמש), המשגיח הגיע לבית שמש בשליחות ר' אהרון לייב שאמנם הגיע גם בעצמו אבל כנראה לא היה מכובד שידבר במפורש נגד אותה רשימה חרדית אמריקאית, המשגיח הגיע ואמר בשם הראש ישיבה דבר שרק הוא ידע 'להוריד' – וכך אמר 'מים אחרונים לא כולם נוטלים לפני ברכת המזון למרות שזאת ההלכה, אבל לעשות מפלגה של אלו שלא נוטלים מים אחרונים? זה לא!' והמסר עבר בצורה הכי טובה לכל הציבור".

עם סיום עריכת הכתבה נחשפנו לדמותה של רעייתו של המשגיח הרבנית חיה מישקובסקי תחי', בתו של המחנך הרה"ג יחזקאל טובי זצ"ל, הרבנית גדלה בבית של חינוך וממשיכה את דרכה של אביה הדגול בחינוך לצעירי הצאן עד היום הזה. היא שימשה בהצלחה רבות בשנים מורה כמחנכת בבית הספר של חסידות וידניץ בבני ברק, ובשנים האחרונות משמשת כמחנכת בבית הספר רמת אלחנן.

"מדובר בבעלת חסד באופן בלתי מצוי, כאשר ילדיה היו קטנים הייתה מכניסה כאורחים את כל חסרי הבית באזור לאכול אוכל חם, היה חסר בית ידוע שהיו כולם קוראים לו 'יוסלה ברכות' היה בן בית אצל המשגיח, והרבנית נתנה לו אוכל חם, מלבד החסד במסירות נפש עצומה, המשגיח אומר שכל מה שהוא יכול לקחת על עצמו את השיחות והשיעורים והנסיעות לחו"ל הכל בזכותה, כי היא לוקחת על עצמה את כל החלק הגשמי של הבית".

עם הגרש"י בורנשטיין

הגר"ח משקובסקי בכינוס בחירות בשליחות מרן זצ"ל

שבת נוסע המשגיח עם מקורבו הרב ישראל חדר, לנסיעות באמצע השבוע לישיבת 'רינה של תורה' בכרמיאל וישיבת 'תורה בתפארתה' באלעד נוסע המשגיח עם מקורבו הרב משה דהן מת"א, כאשר הנהג מחזיק תורה בפני עצמו והוא תלמידו של המשגיח מיישיבת 'מעוז חיל'.

עם גדולי ישראל

המשגיח נהג עד לאחרונה לפקוד את בית מרן הגראי"ל זצ"ל להתיעצויות רבות, ובמקביל גם נוהג לבקר בבית 'יבדלחט"א מרנן שר התורה הגר"ח קניבסקי וראש ישיבת פוניבז' הגרי"ג אדלשטיין, עמם מתייעץ בענייני הישיבות, לב לאחים והחינוך העצמאי.

סיפר בנו הרב יהושע מישקובסקי: בחורף תשס"ג נכנסתי עם אאמו"ר שליט"א לבקש הסכמה עבור ספר ה'תומים' החדש שיו"ל על ידי הרב זריהן, ואמר שאינו רוצה לכתוב בעצמו אלא רק להצטרף לזקני הדור, והציע אאמו"ר בפני מרן זצ"ל שנלך לראש הישיבה הגרי"ג אדלשטיין, ואמר לו מרן זצ"ל כשאומרים "על זקני עמך בית ישראל" על מי צריך לכוון אם לא על הגרי"ג.

בימים שלפני הסתלקות מרן הגראי"ל זצ"ל, עלה המשגיח למעונו של מרן הגר"ח קניבסקי, 'כל ישראל' חושף את התמליל המלא מהדין המרתק בבית ברחוב רשב"ם:

המשגיח: "ארגון דרשו עושה כעת קניין הלכה במוסר וביום שישי יש שישים ריכוזים שרוצים להגביר את המוסר בעולם ורבנים מדברים שם. שואלים, הם רוצים לקבל משהו מיוחד שיהיה לרפואתו של מרן ראש הישיבה. איזה דבר אפשר להגיד שיהיה 'קבלה' טובה? הם שואלים האם ללמוד מוסר בין הסדרים לרפואתו של מרן?

מרן הגר"ח: "שילמדו את כל הש"ס". המשגיח: "יש להם קניין ש"ס, זה חוץ מזה, מחר לומדים מוסר. אפשר להגיד בשם הרב שגם זה אפשר?"

מרן הגר"ח: "למה לא?" המשגיח: "יש עוד דבר שיכול לעזור לראש ישיבה שהיה בריא?" מרן הגר"ח: "תורה הכי עוזר". המשגיח: "אז למה צריך להגיד תהילים ולא להמשיך ללמוד?"

מרן הגר"ח: "ללמוד תורה, בין כך לומדים - אז לכן צריך להוסיף גם תהילים".

המשגיח לא מרבה להתבטא בפני תלמידיו בנושאים פוליטיים, וכאשר הוא כן עושה זאת, מבינים תלמידיו כי אין מדובר בפוליטיקה אלא בדברים שגופי תורה תלויים בהם. במהלך שיחה שנשא לפני כחודשיים יצא המשגיח בחריפות נגד אלו שתקפו את ראש ישיבת אור ישראל הגר"י רוזן.

"כתוב בחז"ל שהמבזה תלמיד חכם אין לו רפואה למכתו, כתוב 'איך לא יראתם לדבר במשה עבד', אנחנו נמצאים באווירה של שומעים זילותא בתלמידי חכמים, לא הייתי מדבר סתם, לפעמים צריך להתעלם. פעם באמת סיפרו למרן ראש הישיבה שמדברים עליו והוא ביטל זאת ואמר 'נו, מחלה של אנשים לדבר'. ואכן גם על מרן הרב שך זצ"ל דיברו וגם על מרן הרב אלישיב זצ"ל. אבל שמעתי מה שעשו להגאון רבי יגאל רוזן, תלמיד חכם מופלג, מרביץ תורה לעדרים, אדם שמוסר נפש להציל מהצבא. איך הם מתמודדים עם זה? איך הם מעזים? איך הם לא רועדים צריך לברוח מזה כמו מאש, אנחנו יכולים להפסיד את כל העולם הבא שלנו, את כל הגן עדן, כשמדברים על תלמידי חכמים".

חיים קניבסקי נכנס אליו ומרן אומר לו 'לך תודיע לכלל ישראל שאנחנו בעקבתא דמשיחא והמשיח בפתח והאפשרות להינצל כתובה בחז"ל על ידי תורה וגמילות חסדים', והורה מרן שר התורה לאותו נאמן ביתו כאשר נכדו החביב הרב יעקב קניבסקי שם, וזה היה הנוסח 'לבני אברהם יצחק ויעקב גם אלו הנקראים חילוניים נתבקשתי על ידי מורי ורבי רבן של ישראל שליט"א שהרוצה להינצל בדור הזה זה רק ע"י תורה וגמילות חסדים ואין דרך אחרת', ושאל את מרן איך אפשר את זה? וכי אקח רמקול? ומרן עונה לו 'כן, קח רמקול ותסתובב בכל הארץ. יתכן ואנחנו בימים האחרונים לפני ביאת המשיח. וכרטיס הכניסה למעמד המרום של ביאת משיח צדקנו הוא רק תורה וגמילות חסדים". דברי המשגיח עוררו רעש אדיר בעולם התשובה ורבים חזרו בתשובה בעקבות הדברים המחזקים בשם מרן הגר"ח.

סדר יום עמוס

יצאנו באמצעות תלמידי המשגיח להתחקות אחר סדר יומו העמוס, מתברר כי גם בימים אלו מוסר המשגיח שיעורים בעיון ולא רק במוסר ומחשבה. מלכתחילה קבע המשגיח לעצמו שיעורים קבועים בש"ס בשביל ה"מחייב" כהגדרתו לתלמידיו הקרובים - "שלא אהיה עם הארץ".

בשעת בוקר מוקדמת מאוד יוצא המשגיח מביתו ברחוב אליהו הנביא בבני ברק, עד לאחרונה סדר יומו החל בתפילת שחרית עם הנץ בביתו של מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל, ולאחר פת שחרית בביתו הסמוך, היה יוצא למוסר שיעור בישיבה לצעירים של הגאון רבי שלמה רביבו באשדוד. המשגיח היה עוזב מידי בוקר את בני ברק עם כל הקושי הכרוך בדבר וחוזר בשעה 11:00

בצעירותו לצד מרן הגראי"ל כנס לב לאחים

מאשדוד היישר לישיבת 'אורחות תורה' ברחוב שלמה המלך - שם נהג להישאר עד השעה 23:00 בלילה, מלבד הימים בהם יצא למסירת שיחות בסניפים הנוספים של הישיבה בכרמיאל ובאלעד. בחודש אלול האחרון השתנה סדר היום של המשגיח מטעמים השמורים עמו, השיעור בישיבה באשדוד בוטל, ומאז מידי בוקר מתפלל המשגיח בנץ בביהכנ"ס של הגרמ"ב זילברברג בשיכון ה', ולאחר התפילה מוסר המשגיח שיעור בדף היומי בעיון בבית הכנסת עבור בעלי בתים.

את הנסיעות מביתו לישיבה עושה המשגיח באוטובוס פנימי של חברת דן, למשגיח כפי רצונו האישי אין נהג, אך לנסיעות מחוץ לעיר כמובן שלא שייך לאבד זמן יקר ולנסוע בתחבורה ציבורית, לנסיעה השבועית לישיבת 'נתיב הדעת' מידי מוצאי

המשגיח היה הפה של ר' אהרון לייב, בכל מקום שר' אהרון לייב לא היה יכול להגיע בעצמו, פיו כפיו ממש, היו גם משפטים שהוא לא יכול היה לומר בעצמו ושלח את המשגיח לומר

הסרת משקפיים בלייזר

התאמה מלאה לציבור החרדי

מחיר קבוצתי!

- ימי בדיקות נפרדים לנשים ולגברים
- בדיקות לנשים ע"י נשים בלבד
- בדיקות לגברים ע"י גברים בלבד

אסותא
הסרת משקפיים בלייזר
אופטיק

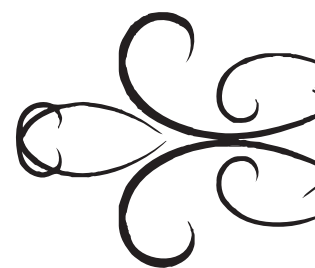
לבדיקת התאמה חינם:

03-7922031

הסרת משקפיים עושים בבי"ח

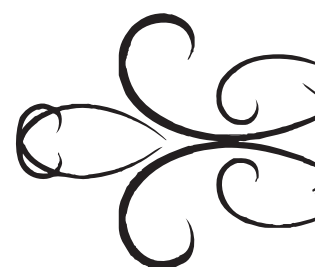
ביטחון ואמונה

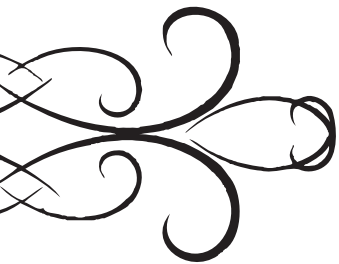

סגן שר הביטחון, הרב אלי בן דהן, בראיון פתוח ל'כל ישראל' ● על חקירות נתניהו: "יכול לתפקד עם כתב אישום, תלוי מה הנושא" ● על הפגנת הימין: "רוצים לגרום ליועמ"ש להגיש כתב אישום" ● על חילולי השבת: "החרדים לא רצו לשתף אתי פעולה" ● על חוק הגיוס החדש: "אין מספיק הסכמות לגביו" ● על יוזמת בנט ושקד: "גם כחלון נכווה מבג"ץ, מקווה שזה יעבור" ● על אזריה: "מקווה שיקבל חנינה, בינתיים נגרם נזק לצה"ל" ● על ברק: "זקנתו מביישת את צעירותו" ● וגם: ההבדלים בין הבית היהודי לליכוד, המעבר מתקומה והיעדים בבחירות המוניציפאליות

ארי קלמן

הופתעת מחקירות דוד ביטן?
"כן, בהחלט, אני מכיר את ביטן רק מהכנסת
הזאת, אבל בכל אופן החשבתי אותו כאדם
הגון וישר, מדובר פה בחקירות מ-2012, לא
חשבתי שיפתחו חקירות מלפני חמש שנים.
הופתעתי".

שבת של כדורגל

אנחנו עוברים לנושא הלוהט שעל הפרק,
חוקי השבת, כאשר נוצר מצב בו המפלגות
החרדיות נאבקות כמעט לבדן בנושא, וקולה
של המפלגה הציונית דתית, הבית היהודי,
כמעט ולא נשמע.
כאדם דתי, מפריע לך כשאתה שומע על מרכול פתוח

כאדם דתי, מפריע לך כשאתה שומע על מרכול פתוח

אם כדברך, למה אנחנו לא שומעים את המפלגה
שלכם מובילה בזה קו, כמו שאנחנו שומעים את המפלגות
החרדיות? מלבד סמוטריץ' ומכתב או שניים של אורי
אריאל לא שמענו מאומה ולא חוללתם מהומה...
"אני לפחות התבטאתי כמה פעמים בנושא
השבת, אני אומר לך גם שאני מצר על כך
שהמפלגות החרדיות לא רצו לשתף אותי פעולה.
מיד אחרי פסיקת הבג"ץ בעניין המרכולים ישבנו
אצל השר יריב לוין ויו"ר המפלגה השר בנט ביקש
ממני לייצג את הבית היהודי והייתי שם, ומאז לא
זימנו אותנו לשום ישיבה.

"תבינו, אנחנו במציאות מאוד בעייתית, כי אני
היום לא יכול לדרוש דברים נוספים כי אז יאמר לנו
ראש הממשלה - אם החרדים לא דורשים אז מה
פתאום אתם רוצים להיות יותר מהחרדים?"

מה היית דורש אם היית יכול?
"למשל, אם הייתי יכול, ואכן נכון העניין
שנתנו החרגה לבתי עינוגים שנותנים לזה יד בחוק
בהסכמה, אני חושב שזה לא נכון לעשות. אני חושב
שבעניין השבת החרדים וויתרו מהר מדי בעניין
הכדורגל, בוא נמשיך שגם אם לא ניתן לגמרי לבטל
את זה - אבל אפשר לצמצם את זה.

"כיום המניע המרכזי לאישור קיומם של משחקי
כדורגל בשבת זה בגלל שידורי טלוויזיה, דברים
שבכסף תמיד אפשר לסדר. מה עוד שאפשר לעשות
החרגות, שמשחקי ליגת העל עם אלפי צופים יהיו
אחרי שבת והקטנים יהיו בשבת ובכך לצמצם
לפחות את חילולי השבת, לצערנו, בוודאי ובוודאי
בחורף שמוציאים שבת מוקדם וזה יותר קל. גם בליגה
הלאומית חלקם הגדול של המשחקים נערכים ביום שישי
ואפשר לעשות הכל בשישי, כך שלפחות יצומצמו חילולי
השבת. אבל כדורגל לא מעניין את המפלגות החרדיות. אני
מצר על כך שלא היינו שותפים לכל השיח בנושא".

אנחנו רואים בימים האחרונים פעולה הפוכה של רשויות
מקומיות, גבעתיים למשל שיו"ר המחנה הציוני אבי גבאי
התקשר לברך את ראש העיר שם על צעד פופוליסטי שנקט.
איפה הטעות בחוק המרכולים?
"צריך לתקן את החוק שכל הליך שלא הסתיים - החוק
יחול עליו. תוך שבועיים חוק המרכולים יסתיים. זה נכון
שנפתח פה פתח לראשי ערים שעלול לגרום למציאות לא
נעימה..."

אתה חושב שכל הדברים האלה מחזקים את יאיר לפיד?
"זה כבר נקודה לא חשובה, לי חשוב שישמרו על קדושת
השבת".

אגב, אתמול גבאי התקשר לראש עיריית גבעתיים לחזק
אותו והוא טוען שיש פה כפייה דתית, מה אתה חושב על
הדברים?

"אני חושב שזה טעות, עם כל הכבוד לו אני חושב שהוא
טועה, אני גם לא יודע למה הוא מדבר על כפייה דתית. זה לא
חל על אדם יחיד בביתו אלא על הציבור כולו וזה תפקידנו
לחוקק חוקים למענם.

"אני חושב שמדינה יהודית חייבת להיות פה. אחרת איך
נאמר לאנשים מחבר העמים לעלות לארץ? מה יחידנו? במה
אנחנו מדינה יהודית יותר ממדינות אחרות?"

ימים בהם חוק הגיוס ותיקונו על הפרק, אין
מתאים יותר מאשר לשמוע את עמדתו של סגן
שר הביטחון מטעם הבית היהודי, הרב אלי בן
דהן, שעל הדרך גם מסביר את עמדת מפלגתו
במאבקי השבת המתנהלים לאחרונה, ומתייחס לשלל נושאים
העומדים על הפרק, בראיון נרחב ל'קו עיתונות'.
נתחיל עם מה שמעסיק את כולנו בימים אלו, חקירות
ראש הממשלה. האם במפלגת הבית היהודי ימשיכו לחבק
את ראש הממשלה ולשבת בקואליציה גם אחרי שיוגש נגדו
כתב אישום?

"אתה מדבר עכשיו על העתיד, אני לא יודע מה אני אעשה
בעוד שעה, כרגע זה לא מעסיק אותנו..."
ראש ממשלה יכול לתפקד עם כתב אישום? וזו בכלל
שאלה עקרונית, לא ספציפית על נתניהו..."

"באופן עקרוני כן, תלוי מה יהיה בכתב האישום, אנחנו
סתם מקדימים את המאחר. אני כן יכול לומר שאם יהיה כתב
אישום חמור בנושא כמו שוחד או
דברים שנוגעים לביטחון המדינה -
אז יש מה לדבר על פירוק הממשלה,
כרגע לדעתי ראש הממשלה מתפקד
מצוין למרות שהוא עובר חקירות,
אני לא רואה כל סיבה לפגוע
בממשלה, שהיא בסך הכל ממשלה
טובה שעובדת טוב".

אתה חושב שזו רדיפה אישית נגד
נתניהו?

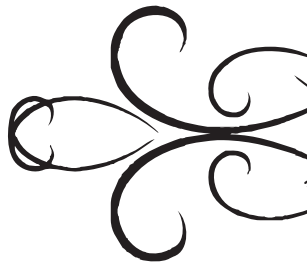
"אין לי מושג, אני לא יודע על מה
החקירות, באמת שאין לי מושג".
היה בסוף השבוע שעבר הפגנה
של אנשי ימין נגד השחיתות, שקלת
להצטרף?

"לא. אני חושב שגם ההפגנה
הזאת מיותרת, כי בסופו של דבר
ההפגנות הללו מראות כאילו הן
עוסקות במלחמה נגד השחיתות,
אבל צריך להבין, המלחמה
בשחיתות היא דבר משותף לכולם,
אין אדם שיאמר לך שהוא בעד
שחיתות... כולם נגד, אלא מה, תלוי
למה אתה משתמש בזה. כרגע זה לא
נראה שזה מגיע ממלחמה טהורה

נגד השחיתות, אלא מתוך ניסיון להביא את היועמ"ש להגיש
כתב אישום, למרות שהוא עוד לא סיים את ההליך, אין פה
רצון אמיתי ליצור אווירה של מאבק בשחיתות".

אתה חושב שחוק ההמלצות הוא חוק טוב, או שאתה
מצביע בעדו בגלל שיקולי קואליציה ומחויבות?
"אני חושב שזה חוק טוב, אבל העיתוי, אני לא מת על
העיתוי... אם היו שואלים אותי הייתי אומר להם לדחות את
החוק בעוד חצי שנה, כי ממילא אי אפשר להחריג את נתניהו,
אבל הם רצו לרוץ... גם נתניהו הבין שזה לא טוב לו והחריג
את עצמו".

תורה ומצוות, אבל הם קיבלו עליהם את תורת הבית היהודי". עשית צעד די אמיץ ועברת מתקומה לבית היהודי, אתה ממליץ לסמוטריץ' ואריאל שנתרו מאחור לעשות את אותו מהלך?

"יש עכשיו מגמה לעשות מאמץ לאחד את השורות. ההבדלים בין המפלגות כל כך קטנים שאפילו במיקרוסקופ לא ניתן לראות אותם. אני חושב שאין מקום לשתי מפלגות וצריך לאחד אותן למפלגה אחת חזקה וגדולה".

בחדשים האחרונים נפתחה מערכת הבחירות המוניציפאלית בערים רבות ברחבי הארץ, אתה מעורה בנושא?

"התחלנו להתעסק בנושא המוניציפאלי, אני חושב שאין

לאחד את המפלגות

בוא נדבר על מה שקורה אצלכם במפלגה, עושה רושם שמיום ליום אתה נצמדים לליכוד ונהפכים לליכוד ב. אתה מסכים אתי בהשוואה הזו?

"אני לא מסכים לאמירה הזאת, יש בינינו ובין הליכוד הבדלים מהותיים מאוד, אצלנו ארץ ישראל והשמירה עליה נובעת מההלכה היהודית ולא מתוך תורתו של דבוטנינסקי. בכלל, ההדגשה שלנו בנושאים התורניים שונה לגמרי מזו של הליכוד. אני לא רואה כל דמיון

בג"ץ על הכוונת

תוכל לעדכן אותנו איפה תקוע חוק הגיוס? "חוק הגיוס כרגע עובדים עליו, אני לא יודע אם הוא תקוע, זה נכון שאין מספיק הסכמות לגביו".

במפלגות החרדיות יש ויכוח ער לגבי פסקת ההתגברות שתנע מבג"ץ להתערב בחוק המתוקן, אתה חושב שצריך להכניס את הפסקה הזו?

"אני חושב שפסקת ההתגברות מיותרת והמקום שלה הוא בחוק יסוד איסור השפיטה שמקדמים שקד ובנט".

אתה חושב שגם כחלון יתמוך בחוק הזה?

"גם השר כחלון נכווה לאחרונה מהתערבות של בג"ץ, כמו במקרה של מס דירה שלישית שהוא קידם והוביל, גם השר כחלון מבין שחייבים הסדרה בין הכנסת לבית המשפט העליון כדי לתחום את הסמכויות ולאפשר לכל גוף לפעול במסגרת האחריות שלו. אני מאוד מקווה שכל מרכיבי הקואליציה יסכימו לתמוך בחוק הזה".

בנושא תקיפת החיילים החרדים, זה ירד מהרדאר לאחרונה, פעולות הבלשים עשו את שלהם?

"כנראה, אני לא יכול להגיב שזה ירד לגמרי, אבל פחות שומעים על זה וגם פחות נעשים מעשים כאלה. המסר הועבר לכל מי שרוצה לתקוף שהוא עלול להיענש ולהיפגע מכך".

חה"כ גפני אמר השבוע כי הוא 'שונא' אבל לא אישית את הציונות הדתית, על זה שהם עסקנים ועוסקים בעצמם כמו שהציבור החרדי היה לפני חמישים שנה... דעתך על הדברים?

"אני חושב שלומר על אדם אחר 'שונא' על יהודים הוא ביטוי שמקומו לא יכירנו, בפרט לא בין שומרי תורה ומצוות שלא לומר ולא להשתמש בביטוי כזה. כל מי שמכיר אותנו מקרוב יודע שהאשמות הללו אין בהן כל ממש".

ואתה חושב שנציגי הציבור החרדי כבר לא דואגים רק לעצמם?

"אצלנו אין שום דבר שלא נוגע רק לציבור שלנו. אני לא מקטרג על אף אחד".

המשפחה של אלאור אזריה פונה שוב לנשיא ריבלין אחרי שדחה את בקשת החנינה הקודמת. אתה חושב שצריך לחון את החייל היורה?

"הבנתי שזו פניה במסגרת חנינה כללית לקראת שבעים שנה למדינה. אני חושב שזו הייתה טעות לא לחון אותו בפעם הראשונה, זה יהיה נכון שהנשיא יחון את אלאור אזריה, צריך לשים את הפרשיה הזו מאחורינו. כל עוד היא נמשכת ונמצאת על סדר היום היא רק מביאה נזק לצה"ל, להתרעה הצבאית ולמדינה כולה. טוב שנחון אותו".

אהוד ברק טען כי אג'נדת ממשלת הימין עלולה להביא לתופעה של סירובי פקודה. הוא צודק?

"אהוד ברק לצערי זקנתו מביישת את צעירותו, זו אמירה שאין להם מקום. אף אחד לא הולך ליצור פה מרד ובוודאי לא סירובי פקודה, מי שיצא חוצץ נגד אמירות של רבנים על סירובי פקודה בתקופת הגירוש מגוש קטיף - היה נכון לו לצאת באמירה מאוד חריפה על אהוד ברק".

שום הגיון שבעיר כמו עפולה תתמודדנה שתי מפלגות מהציונות הדתית, איזה הבדל יש ביניהן? הצעד הראש שצריך לעשות אותו ומהר זה לקיים ביניהן שיתוף פעולה ושלא יהיה מצב שיהיו שתי מפלגות מהציונות הדתית שיתמודדו ברשימות נפרדות. יש מקומות שיהיו חילוקי דעות בעיקר ברמה הפרסונלית, אבל צריך להכריע.

"המטרה שלי לקראת הבחירות, ובה אני דוגל ומדבר עליה עם כולם, היא לאחד את כל השורות ברשימות במועצות. אם יהיה כך במוניציפאלי זה יהיה גם בארצי. יש לנו שיתוף פעולה בחלק מהערים עם החרדים, ויש לנו תכנונים להגיש מועמדות גם לראשות ערים מסוימים".

בינינו לליכוד. יש כמובן שיתופי פעולה כמו עם עוד מפלגות שונות".

אפשר להגיע במצב של המפלגה שלכם כיום לראשות הממשלה? להפוך למפלגת שלטון?

"במצב שלנו היום בוודאי שאי אפשר, אנחנו מקווים שיקרו שני דברים, אחד שהציבור בישראל ישכנע ויבין שהאידיאולוגיה של הבית היהודי היא האידיאולוגיה הנכונה, היא האמתית. שילוב בין הדת לאידיאולוגיה והחיבור שלהם היא התפיסה הנכונה. בטווח היותר קצר אם יצטרפו אלינו עוד מספר מנהיגים לשורות המפלגה ואז אולי אפשר לדבר על ראשות הממשלה. יש לנו כבר חברי כנסת שאינם שומרי

לילה שמשחקים בו

החג הנוצרי שחל השבוע, גורם על פי הנהוג ללילה שבו פוסקים מלימוד תורה ● המנהג שקרוי 'ניטל' התקיים במשך מאות שנים במדינות אירופה, אך מאז מתרבים כל העת מתנגדיו: ממרן הרב עובדיה יוסף ועד הרב קוק ● ברוך ברגמן יצא למסע היסטורי וחזר אל תחנות העם היהודי בהם הושק המנהג שהפך בשנים האחרונות ל'טורניר' שחמט ישיבתי

ברוך ברגמן

צילומים: שימי קוטנר, חב"ד און ליין, ארכיון

כן ובהסברים מפולפלים על מקור השם "ניטל" כדי שזה לא יקבע זאת כעובדה בספרים. במכתבו של פישר שנשלח לרב פלקס, הוא מציג את שאלתו: "הנה תמול נשאלתי... להודיע דעתי אם אמת שהיהודים בליל ארוכה הנקרא ניטל או ניתל וכבר קודם ליל ההיא (ההוא) אינם עוסקים בתורה, כי אם מצחקים ומשחקים ואוכלים שום ברב, כדי שלא תהיה מנוחה לאותו רשע — אבל לא יצטרך להאריך". בשלב זה מציג פישר את שאלתו:

שניאורסון, הטעם לאי לימוד התורה הוא כדי שלא להחיות את ישו ואת המאמינים בו על ידי הזרמת "חיות דקדושה" באמצעות לימוד התורה.

הסבר אחר, אותו נתן האדמו"ר מבעלזא זיע"א, הוא על פי דבריו של רבי דוב בער ממזריטש האומר כי בשעת לימוד התורה, קשה על האדם הדביקות המחשבתית באלוקים, אלא שדבר זה מותר. ביום זה, הוסיף הרב מבעלזא, בו פושטת הטומאה בעולם, לא ניתן לסמוך על כך, ולכן יש לעסוק בדביקות מחשבתית.

נימוק נוסף הוא כי יום ט' בטבת, שחל בסמוך לחג המולד, מוזכר כיום צום ברשימה של כ-20 ימי צרה המופיעה בספר הלכות גדולות והועתקה ממנו לשולחן ערוך. אולם בניגוד לשאר הימים ברשימה לא מובאת בשולחן ערוך סיבה לצום זה, אלא מצוין: "לא נודע איזו היא הצרה שאירע בו". מפרשים שונים כתבו שהטעם לצום הוא יום לידתו של ישו והוא לא נכתב במפורש מטעמי צנזורה עצמית: "ולפי זה מובן מדוע יראו רבותינו ז"ל לכתוב במפורש שגזרו תענית על יום ט' טבת". עם זאת, לא ידוע על מנהג כלשהו לצום בחג נוצרי זה. לא מעט רבנים במהלך הדורות התנגדו למנהג זה. מיעוט מרבני אשכנז ורובם מרבני ספרד. מרבני אשכנז ניתן למנות את הבולט בניהם, החת"ס סופר שהתנגד להחמרות הרבות שהטילו על הקהילות ביום זה. באחת מתשובותיו בנושא כתב החת"ס סופר כי "דעתי מנהג שטות הוא ויש למחות ביד הנוהגים כן", זאת בהתייחסו לחלק מהמנהגים. בדור האחרון, הגדילו רבני ספרד וביטלו את המנהג מעיקרו, כאשר בתשובה של הרב שמואל אליהו נכתב בנושא כי כל המרבה בלימוד התורה ביום זה תבוא עליו ברכה.

מרב הרב עובדיה יוסף זצ"ל אף הגדיל לפסוק על עניין זה ש"אין ממש בדברי האומרים כן, ואין לדבריהם כל יסוד כלל". לטענתו, הייתה גזירה על הלומדים לא לשוטט ולצאת לבית המדרש וכך השתרבבה הטעות שאין ללמוד כלל. גם לפי הרב מרדכי אליהו "כל המנהג הזה היה בחוץ לארץ, ואצל האשכנזים. אבל הספרדים בכל מקום, וגם האשכנזים הבאים לארץ ישראל לא קיבלו מנהג זה, וממילא ביטלו מנהג זה". אכן, בחסידות סלונים בארץ ישראל הורה האדמו"ר ללמוד

בתשובתו של הרב פלקס, ניכר היטב כי הרב מבקש לדחות מכל וכל את אמיתות המנהג. "אם ניקח מועד לבאר המילות הזרות השגורות בפי האספסוף, תכלה העת והן לא תכלנה", כותב הרב ומבהיר כי יש לו עיקרון: "כל דבר שאינו מובא בתלמוד. בהרי"ף והרמב"ם והרא"ש והטור, לא אשיב עליהם דבר וחצי דבר. כי המון עם לא בינות מכל אום ואום. ממציאים ומאמינים מה שלבם חפץ".

בהמשך תשובתו מציין הרב כי לא נמצא בספרים הנזכרים שקראו ליל ארוכה בשם ניטל. "ואפשר שעם הארץ היו מכנים ליל ארוכה בשם ניטל נאכט, בעבור שהיא בתכלית ארוכה וכבדה על האדם וחשבו לומר בשוערליכע נאכט (=לילה כבד). ובדו מלבם ניטל נאכט, ומילת ניטל מלשון נטל חול שאמר שלמה. או שרצו לומר עמפפאנג נאכט (=ליל הנטילה או העיבור) כי לשון זו רגילה על מילתיהן... והעתיקו הבורים בלשון ניטל, אשר בלשון המשנה והתלמוד פירושו נעמן (=לקחת) עמפפאנג (=ליטול) וקראו ניטל נאכט. והוא כמו עמפפאנג נאכט ודעת לנכון נקל".

המכתב מתפרס על פני כמה עמודים, וחלקים ממנו מובאים בשורות אלו. בחלקו האחרון של המכתב, מעניק הרב את קביעתו כי אין ולא היה מנהג כזה, ככל הנראה בשל החשש כי פרסום המנהג יוביל לזעם כלפי היהודים. "ומה שכתב שאינם עוסקים בתורה בליל ארוכה", ממשיך הרב. "מעיד אני עלי שמים וארץ, שאני ורבותי וחברי ותלמידי למדנו מעולם בליל זה כשאר לילות. ומה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות? אנחנו בני ישראל נצטוונו והגית בו יום ולילה".

מחלוקת הלכתית

חלק מן החסידויות, מייחסים טעמים קבליים למנהג שלא ללמוד תורה בשעות אלו ככאלו שהתייחסו לכך שהלילה נחשב לטמא בשל לידתו של ישו, ולכוחות הטומאה מיוחסים כוחות מיוחדים באותו ליל. לפי האדמו"ר מליובאוויטש, מנחם מנדל

ם יצא לכם להיקלע השבוע בלילה שבין ראשון לשני לבית מדרש חסידי או חב"די, סביר להניח ששמתם לב לדבר חריג: הנוכחים ככל הנראה לא עסקו בלימוד תורה, אלא דווקא במשחקי חברה כשחמט וכדו'. אולי חלקם המשיכו לביתם, אך אלו שכן נשארו בבית המדרש, לא עסקו בלימוד תורה, אלא בדברי חולין. אם עדיין לא הבנתם במה מדובר, למקור קוראים "ליל הניטל" או ביידיש "ניטל נאכט". את המנהג מקיימים יהודים שמוצאם מארצות אשכנז הפוסקים מלימוד תורה בליל חג המולד (לידת "אותו האיש") משקיעת החמה ועד חצות הלילה.

המנהגים שונים מקהילה לקהילה ומאדם לאדם, והם נפוצו בעיקר בקהילות החסידיות במזרח אירופה והונגריה. המנהג העיקרי הוא להימנע מלימוד תורה ביום חג המולד מהשקיעה ועד חצות הלילה. תלמידי החתם סופר הלכו לישון מוקדם ולמדו אחר זמן חצות. מנהג נוסף הוא כאמור קריאה בקול של תפילת "עלינו לשבח" ובכלל זאת המשפט "שהם משתחוים להבל וריק", שהיה נאמר בדרך כלל בלחש, מפני זעם הנוצרים. בחלק מן החסידויות קיימות פעילויות מאורגנות, כגון הרצאות בנושאי חולין שונים; באחרות משחקים שחמט או משחק קלפים. בחסידות מטרסדורף נוהגים לטגן מאכלים הנודפים ריח חזק ומרתיע במיוחד, "רמז לסירחונם", כך הם מסבירים את המנהג. אחד מאדמו"רי חסידות גור נהג ביום זה לחתוך רצועות נייר טואלט לשבת עבור כל השנה, שהוא גם עיסוק סמלי – מתוך ראיית הנצרות כפסולת אשר הופרשה מגוף העם היהודי.

כמו כן, מסופר על המהרש"א שחישב בלילה זה את הוצאותיו והכנסותיו והפריש מעשר לעניים. כך מנצלים רבים את הניטל לטפל בחשבונות, לחייק מסמכים או לעסוק בעבודות בית שונות. היו ששקעו בקריאת סיפורי צדיקים. בנוסף, ישנם קהילות חסידיות הנמנעות מלהינשא בלילה זה, ומלקיים מצוות מסוימות.

ישנם שנהגו גם לקרא ביום זה את ספר תולדות אותו האיש, ספר עברי מימי הביניים המוקדמים שגם תורגם ליידיש, המציג את קורותיו של אותו האיש בצורה לעגנית. כמו כן הופיע במאה ה-19 "מגילת ניטל", המגוללת את קורותיו, ומיוחסת לאחד מתלמידי החת"ס סופר שהעתיק אותה מכתבים שהיה מונחים אצל רבו.

חלופת המכתבים ההיסטורית

הטעמים למנהגים אלו, שונים ומגוונים. המפורסם שבהם, הוא זה של הרב נתנאל וייל, מרבני גרמניה מלפני כמה מאות שנים, שכתב כי הטעם הוא משום אבלות על כך שנוול בלילה זה אותו האיש. אולם החת"ס סופר דוחה את טעם האבלות משום שגם בעת אבלות ישנם לימודים המותרים ללמוד, וכן הוא תמה מה ההבדל בין קודם חצות לאחר חצות. לפיכך הוא מציין שהאיסור ללמוד תורה נועד כדי למנוע מתלמידי החכמים ללמוד וממילא מחוסר מעש ילכו לישון מוקדם בלילה, ויקומו בחצות כאשר קמים הנוצרים לתפילתם, וזאת כדי למנוע מצב הפוך ומעורר קטרוג שבו היהודים ישנים בשעה שהנוצרים כבר קמו.

בספר טעמי המנהגים ומקורי הדינים, מסוף המאה ה-19, מצוטט בין היתר הסבר המיוחס לספרו של רש"י "לקוטי הפרדס", לפיו בליל חג המולד היו נפוצות התגריות והצקות ליהודים שיצאו לרחוב, ולפיכך החליטו רבנים שלא לקיים לימודים בליל זה. ההסבר אינו מופיע בספר ליקוטי הפרדס, אך ייתכן שהושמט כחלק מהצנזורה על ספרים עבריים.

נימוק זה התקבל על ידי חוקרים אחדים כמקור למנהג. חלקם אף סברו שהחסידיים, מחוסר רצון לקבל את ההסבר הפשוט, הגו בדעתם הסברים שונים. לעומתם יש הסבורים כי ההסבר אודות הסכנה תלוש, שהרי ניתן ללמוד בבית וכן לא ידוע שבוטלה תפילה בציבור. לפי טענה זו הסיבה המקורית טמונה בתורת הנסתר, והיא עברה כ"תורה שבעל פה" מדור לדור ולא הופיעה בספרי הקודש עד המאה ה-19 מפחד הנוצרים.

חשש זה מהסביבה הנוצרית בא לידי ביטוי בפולמוסים רבים בין גויים ליהודים במהלך השנים. אחד המרתקים שבהם הוא התכתבות בין צנזור הספרים היהודיים בפראג, קארל פישר, לרבי אלעזר פלקס מלפני למעלה מ-200 שנה. הרב – יש לציין – התאמץ להניח את דעת השואל על ידי זלזול בנהגים

יהודים וחג המולד

מלבד ליל הניטל שנהוג במקומות מסוימים, התפתחו מנהגים שונים בקרב קהילות שונות בהם בליל חג המולד, זאת למרות שכמובן אין ליהדות שום זיקה לחג זה. היהדות במדינות מערב אירופה, לדוגמה, התייחסה לחג המולד במתינות רבה יותר וקיימה גם במהלכו קשר עם הנוצרים. בגרמניה, יהודים אשר תפסו את חג המולד כחג "תרבותי" ולא דתי פיתחו במהלך המחצית השנייה של המאה ה-19 מנהג שנקרא Weihnukka (וֵיִינוּקָה): צירוף של המילים חנוכה וחג המולד בגרמנית. לצד חגיגות החנוכה, קיימו אותם יהודים מנהגים "חיצוניים" של חג המולד, כגון קישוט הבית עם עץ, אפיית מאפים מסורתיים לחג, אירוח חברים לא-יהודים ומתן מתנות לילדים. בשנת 2005 קיים המוזיאון היהודי בברלין תערוכה בשם "וֵיִינוּקָה", אשר עסקה במורשת זו בקרב יהדות גרמניה, אשר נמתחה עליה ביקורת בתוך יהדות גרמניה כסוג של התבוללות או ניסיון להידמות לגויים. גרשם שלום, למשל, תיאר את חגיגות חג המולד בקרב משפחתו (שתפסה את החג כחג לאומי גרמני ולא כחג נוצרי), מהן הוא החליט להתנער וללכת לנשף בברלין.

המנהג הובא ליהדות ארצות הברית, ככל הנראה על ידי יהודים שהיגרו מגרמניה, בארצות הברית אומץ המצרך Chrismukkah - "קרִיִסְמוּכָה", שילוב של המונחים לחג מולד ולחנוכה באנגלית. חלק מיהודי ארצות הברית נוהגים להחזיק בתקופה זו עץ מקושט בבית, אותו הם מכנים "שיח חנוכה". חלקם, המשתייכים לזרמים הרפורמיים, ספגו בעבר ביקורת רבה על השימוש במונחים הנוצריים. הרבאי הקונסרבטיבי רון אייזקס כתב בחשובה לשאילתה שהופנתה אליו, כי: "נראה כאילו העץ אינו מסמל כיום סממנים דתיים, כגון לידתו של ישו. ההחלטה לשים 'שיח חנוכה' נתונה כיום בידי כל משפחה וישנן משפחות יהודיות שמרגישות שהעץ אינו מבטא התחייבות לערכים נוצריים כלשהם". לעומת זאת, קיימים יהודים אמריקאים אחרים אשר מביעים ביקורת נגד ציון חג המולד על ידי יהודים. הסופרת אניטה דיאמנט, למשל, אמרה כי "יהודי שרואה עץ חג מולד חש אלפיים שנות רדיפה". במקביל, בקרב יהדות ברית המועצות, התפתחה מסורת דומה, שבה צוינו מאפיינים מסוימים של חג המולד הנוצרי, אך ללא תוכן דתי. במקרה של חגיגות השנה החדשה בברית המועצות, מנהג זה נתמך על ידי העובדה שהמשטר הסובייטי ניסה לרוקן את החג מתוכן דתי, ולהפוך אותו לחג לאומי חילוני. החג היה החג הלא-פוליטי היחיד אשר נחוג בזירה הציבורית בברית המועצות ושילב את השנה החדשה ואת חג המולד הפרבוסלבי.

יהודים רבים, או אנשים ממוצא יהודי שהיו זכאים להגר לישראל מתוקף חוק השבות, ייבאו עימם את המנהגים עם ההגירה לישראל. ציון החג באופן זה בישראל ספג ביקורת מצד גורמים דתיים ולאומיים, שראו בכך ביטוי לניתוק מן המסורת היהודית ואימוץ מסורת נוצרית. בישראל, לצורך העניין, חג המולד אינו מצוין באופן רשמי, ורשויות השלטון אינן נוהגות להציב קישוטים ואת סמלי החג במקומות ציבוריים. חוץ מריכוזים מובהקים של אוכלוסייה נוצרית, כגון הרובע הנוצרי בירושלים, המושבה הגרמנית בחיפה והעיר נצרת, אשר מתקשטים בעצי אשוח ובתאורה צבעונית לקראת החג. עם זאת, נשיא מדינת ישראל נוהג מדי שנה לערוך קבלת פנים רשמית במשכנו לראשי העדות הנוצריות בישראל, לרגל חג המולד והשנה האזרחית החדשה. בפן הדתי, מקשה הרבנות הראשית לישראל על בתי עסק המחזיקים בתעודת כשרות להתקשט בסמלי חג המולד ולהציב עצי אשוח בתחומם. האיסור חל גם על בתי מלון המארחים נוצרים, ובכלל זה עליינים המגיעים במיוחד כדי לחגוג את חג המולד בארץ הקודש. בתי המלון מזהירים כי הצבת עצי האשוח תגרור פסילה של תעודת הכשרות.

כרגיל. הרבי מסלונים היה סבור שבארץ ישראל אין כל סיבה לציין את הניטל, בשל קדושת הארץ. הוא קבע כי אין בארץ ישראל שליטה לקליפות, אפילו לא בירושלים שבה מצויות הרבה כנסיות. לטענתו גדולי האדמו"רים שבאו לארץ המשיכו לקיים את מנהג הניטל, וחסידיהם חיקו אותם. הליטאים והספרדים, לעומת זאת, אינם מתייחסים כלל לניטל. עם זאת, חסידי חב"ד ממשיכים במנהג גם בארץ, לעומת הרב צבי יהודה קוק שביטל מכל וכל את המנהג, וגער במתבטלים מלימוד בנימוק שלא ראוי לפעול לפי מנהגי הנוכרים ובמיוחד במדינת ישראל שאין ממה לחשוש. ידועה תשובה הומוריסטית שהשיב האדמו"ר מאמשינוב לשואלים בנושא. "מי שבכל זאת לומד תורה בלילה הזה, עונש גדול לא יקבל על זה".

גם בחב"ד עצמה יצאו קולות בשנים האחרונות כנגד החצנתו של המנהג. "פשוט מגוחך", כתב הוגה דעות חב"די לפני כמה שנים. "מדובר באירוע שצריך להחביא אותו ולא להשוויץ בו. הרי 'ניטל' הוא עניין הלכתי נקודתי שלא מאפשר ללמוד תורה, בדיוק כמו ב'בית הכיסא'... ובכלל, מוזר הסגנון הזה של התמונות בהן נראה פלוני ש'חשקה נפשו בלימוד תורה' ונאלץ להקפיד רגש מתלהט זה על ידי משחק שח, ובהשגחה פרטית מופלאה חלף במקום הרה"ח הצלם של אתר האינטרנט שי' שגם הוא היה מובטל תורה ל"ע והנציח אותו, או לחילופין מלמד ב'אהלי תורה' שהכין מבעוד יום עשרות לוחות שח ושלח את בני כיתתו לחגוג עמם ב-770, והכל מוכן ומוזמן מבעוד יום שלא לבטל ח"ו את ה'ניטל'. המחזה הזה של כל לומדי התורה הנאלצים על-הדקה לעזוב הכל ולרוץ לשחק שח, מיד עם העריב יום, והכל כמובן מלווה בתצלומים ופלאשים, פשוט מצחיק", חתם הוגה הדעות.

**מִרְן הֶרֶב עוֹבְדִיהַ יוֹסֵף
דַּצ"ל אֵף הַגְדִּיל לַפֶּסוֹק
עַל עֵנִין זֶה ש"אֵין מַמַּשׁ
בְּדַבְרֵי הָאוֹמְרִים כֵּן, וְאֵין
לְדַבְרֵיהֶם כָּל יוֹסֵד כָּלל."**

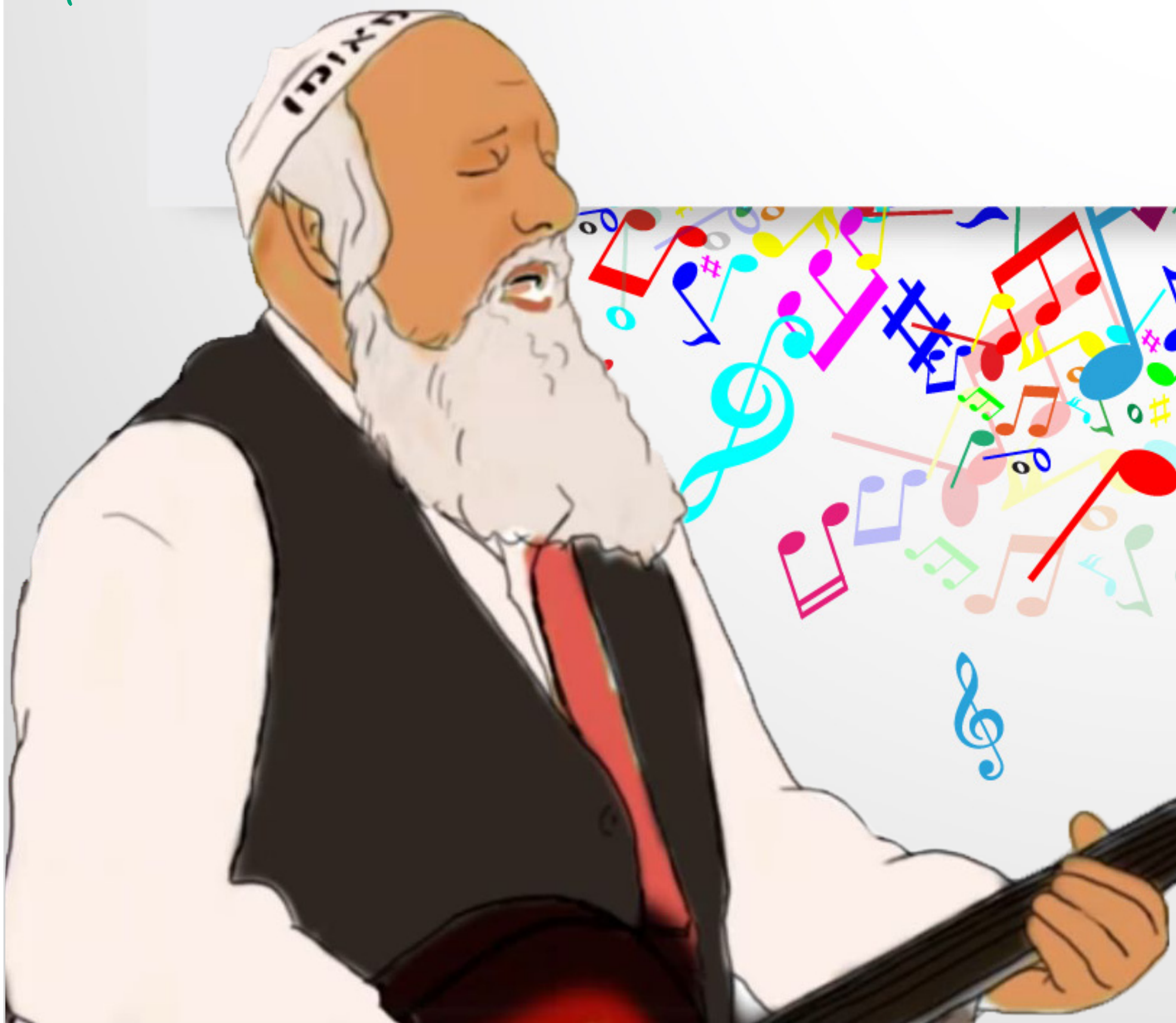
**לִטְעֵנְתוֹ, הִיִּיתָה גְדִירָה
עַל הַלּוֹמְדִים לֹא לִשְׁוֹטֵט
וּלְצֵאת לְבֵית הַמִּדְרָשׁ
וְכֵן הַשְׁתַּרְבֵּבָה הַטְעוֹת
שֶׁאֵין לִלְמוֹד כָּלל**

פצמ"ים סיונג'ל

שמונה שנים אחרי שהוציאו יחד את 'ושמרו',
חזרו יוסי הופמן ועדי רן לאולפן וניפקו שלאגר
נוסף • בראיון עם 'כל ישראל' שוטחים השניים
את הרקע לחיבור המפתיע, קהלי היעד ותחילת
הקריירה, חושפים את התוכניות לעתיד ומדברים על
ההשראה • וגם: עדי רן על החיבור למגזר החרדי,
חסידות בעלזא ופחד הקהל • והופמן על על
ההופעה הראשונה, המוזיקה החשמלית ופרחי חדרה
אוריאל צייטלין

— אבל יוסי הפעם הלחין מנגינה על המילים וגם שר, זה לא פשוט בכלל... בוא נגיד ככה: על כאלה אמנים אני גדלתי, שכותבים את הלחן או את המילים והפעם יוסי הביא לחן טופ של הטופ".

איך מסתדרת המוזיקה בינכם למרות השוני הגדול?
יוסי: "השוני בינינו עושה את המוזיקה כל כך טובה ולפני שאנחנו צריכים חיבור, צריך שהקהל יהיה מחובר אלינו, וב"ה זה קיים".

עדי: "באופן כללי צריך לדעת שלמרות שזה לא נראה, השוני בסגנונות המוזיקה הוא מאוד מינורי. זה רק עניין של מקצב וקצב. שינוי קטן יהפוך שיר לג'ז, כנ"ל לגבי שאר סגנונות המוזיקה. חזנות בשינוי קטן הופך לרוק וכבר שילבו בעולם בין רוק לחזנות בכל מיני אופרות בעולם. בחוץ זה נראה מאוד שונה, אבל מי שרוקח את זה בבית מרקחת שזה האולפן — יודע ששינוי קטן בפנים מוציא שינוי גדול אחרי זה".

איך נולדה ההיכרות בינכם?
עדי: "יוסי היה מגיע להופעות שלי עם חבר'ה מבני ברק. מיד לאחר שחזרתי בתשובה התחלתי להופיע בכל מיני מקומות, חבורה מאוד גדולה של חבר'ה מבני ברק וזה פעם ראשונה שראיתי בחורים ממש דוסיים — שחור לבן והכל. הם היו מאוד תוססים. אומנם כבר חזרתי בתשובה, אבל עדיין היו לי דעות קדומות על חרדים. אני לא רוצה להגיד בדיוק מה, אבל מבחינתי הדוסיים היו אנשים תימהוניים כאלה — חזרתי בתשובה בגלל הדת והתורה, אבל עוד לא הכרתי את החרדים. פתאום אני רואה חבר'ה נלהבים, תוססים, עם ידע, מכירים מוזיקה — אנשים כלבבי ממש. יוסי היה הבולט שבהם. הוא הראה לי חומרים שלו ואחרי הרבה פעמים שהגיע, ממש התחברתי איתו. והתחיל לספר לי מה הוא עושה ועל המשפחה שלו: 'אבא לי חזן, אח שלי חזן, אנחנו שרים הרבה בבית ואוהבים קרליבך' וכדומה וממש נהיינו חברים עד שהתחלנו לשיר יחד".

יוסי: "עדי, אתה גם הזמנת אותי לשיר אתך יחד. אני באותה תקופה ידעתי לנגן ואתה אמרת לי: 'ברמה שלך אתה כבר יכול גם לשיר ולהופיע. עם הזמן אתה תתפתח יותר ותדע יותר'. באותה תקופה לא היה לי בטחון עדיין לשיר ולהופיע ואתה זה שנתן לי את הביטחון הזה. זה סוד קטן ממני".

עדי: "בהחלט. כי אני חושב שבמלחמה לומדים הכי מהר.

מקורב לרבי שלמה קרליבך ז"ל עוד בחייו, ומאוד אהב את הסגנון של השירים והאווירה היהודית השמחה. הרבה פעמים כאשר התארח אצלי בהופעות, היינו שרים שירים של הרב קרליבך. מצד שני, הוא מגיע מסגנון יותר חסידי וחרדי ופחות 'פריקי' ומשם זה מגיע. את הסגנון של יוסי אני מאוד אוהב. הרבה פעמים מבקשים ממני לעשות דואטים עם כל מיני זמרים ואני פחות מתחבר, כיוון שאני לא עושה את המוזיקה שלי רק בשביל הביזנס. ויוסי, אני מאוד אוהב את הקטע שלו — את השירה, את ההומור, את הרגש, הקלאסיות והחזנות".

יוסי מתייחס להקשר של החזנות ומציין: "בשיר הזה ממש נתתי ביטוי לחזנות".

עדי: "נכון. בתחילת השיר, באמצע ובסוף, ממש פאתוס של חזן".

אתם מתכוונים להוציא עוד סינגלים בהמשך?
יוסי: "טוקר אמר שאנחנו פעם בעשר שנים מוצאים שיר..." וברצינות, "אנחנו מאוד מקווים להוציא ביחד בהמשך".
עדי: "אנחנו מתארחים הרבה אחד אצל השני בהופעות ועושים יחד כמה שירים. יש בינינו חיבור מאוד טוב מבחינת הסאונד. הוא שר יותר את הגבוהים ואני את הנמוכים ויחד זה שילוב שמייצר אווירה ממש טובה."

ואם נדבר על ושמרו-השיר הקודם, איך הוא נולד?
עדי: "ושמרו זה לחן שלי שנוול לי מתישהו — בדרך כלל אני מסתובב עם הגיטרה עלי וככה יוצא לי לפעמים לחנים. יוסי הגיע עם הטקסט כשהמקור כמוכן מהתפילה וזה נדבק ממש ככפפה ליד, מכסה לסיר, כתקע לשקע וכגורב לרגל. באותה תקופה יוסי הוציא אלבום ורצה את השיר הזה לאלבום ואחר כך כאשר אני הוצאתי אלבום, גם לקחתי את השיר הזה לאלבום — כך שיצא שזה יצא בשני אלבומים במקביל. וכזכור לכולנו זה עשה הרבה רעש ועד היום שרים את זה במקומות שונים".

"השיר הזה מרענן לאנשים את הקונספט הסטנדרטי של המוזיקה. מצד אחד זה עם גיטרות חשמליות חזקות ומצד שני זה קלסיקה בולטת — עד היום אנשים לא יודעים שזה לחן שלי, ובטוחים שזה שיר עתיק של הרב קרליבך או משהו כזה ואני יוסי רק שרים אותו".

יוסי: "מה שמעניין, שהשיר היה מוכן אצלנו לאחר ההקלטה, עדי אמר לי: הנה יש כאן להיט ובאמת זה להיט גדול שעדיין שרים אותו ועוד ישירו אותו".

עדי: "יוסי שר אותו בתור חזנות אצלו בבית כנסת ושמעתי עוד מקומות ששרים את זה כחזנות ובכלל. עד היום יוסי פחות יצר. אומנם הוא כתב כמה דברים, אבל הפעם הוא

מה שנקרא הביא את ה מ כ ה ואני יותר מ ע ר י ם י ו צ ר י ם וכותבים — זמר זה גם דבר חשוב

מה דקות מאוחר מן המצופה החל הריאיון המשותף, מאחר וכשהצמד התפנה לענות על השאלות, החלו השניים לשיר בקול את השיר "ושמרו". שירה בהתלהבות כאילו לא מדובר בשיר מלפני כמעט שמונה שנים. מה שיותר מעניין בשיר זה, שגם בחורי הישיבות ממשיכים לשיר אותו באותה התלהבות והתרגשות, והלהיט "ושמרו" מסרב לשקוע אל ארכיון המוזיקה החסידית בצורה מפתיעה במיוחד.

אחרי ההצלחה של השיר, מתבקש היה להוציא שיר נוסף, ובאמת השניים הוציאו שיר שרק היום, לאחר כחודש, אפשר לראות שהוא הלהיט הבא. "קל אדון", שירו של יוסי הופמן מארח את עדי רן, לשיר קליל ונעים עם קליפ אנימציה מושקע. בשונה מהמקרה של "ושמרו", אז דווקא עדי רן היה זה שאירח את יוסי הופמן.

לאחר שמברר שהציוות עושה להם טוב, משביח את המוזיקה וגם משלב את ההומור של השניים, הם התיישבו לראיון משותף.

מה עומד מאחורי השיר החדש?

יוסי: "קיבלתי השראה מאיזה שיר ששמעתי, ללחן שהתבשל בתוכי כבר הרבה זמן. עם הזמן זה התלבש על המילים 'קל אדון' ולאט לאט הבנתי שאלו המילים המתאימות ביותר ללחן. כבר מלכתחילה חיפשתי לחן קליט וקליל ולא מורכב מידי וכך בעצם זה בס"ד התלבש. כשזה כבר היה מוכן בראש שלי, מיד חשבתי לעשות את השיר יחד עם עדי רן, שמעבר לידידות עמוקה בינינו, השיר הקודם זכה ב"ה הצלחה. הוא לשמחתי הסכים מיד ואני מודה לו על כך".

מותר לשאול מאיזה שיר הגיעה ההשראה?

יוסי (צוחק): "עדי, מותר לנו להיות חשופים עד כדי כך?"
עדי: "אני לא יודע אם מדובר בשיר ספציפי. יוסי היה מאוד

אני חושב שבמלחמה לומדים הכי מהר.
וצריך לקפוץ למים במהירות. צריך אומץ
כדי לעלות לבמה. חושבים שאני בן אדם
שלא רואה בעיניים. מפוצץ בביטחון. אני
יכול להעיד על עצמי שמתי שהייתי עולה
לבמה פעם, הייתי חוטף רעידות מרוב
פחד!

וצריך לקפוץ למים במהירות. צריך אומץ כדי לעלות לבמה. חושבים שאני בן אדם שלא רואה בעיניים. מפוצץ בביטחון. אני יכול להעיד על עצמי שמתי שהייתי עולה לבמה פעם, הייתי חוטף רעידות מרוב פחד! אי אפשר לתאר. הרגל קופצת. במשך שנים, שנים, שנים, כבר אחרי שהייתי מוכר ומפורסם ומופיע בפני אלפים, עדיין הייתי מפחד. הייתי חייב כמה שעות לבד. היום זה כבר יותר טבעי ויותר קל לי. ועדיין יש לחץ מסוים לפני הופעות ואני רציתי

וממרכזי בן דוד ועוד וזה הסגנון. ההגדרה היא מוסיקה יהודית. לעיתים זמר חסידי עושה שיר שהוא רוק, ואחרי זה שיר פופ וכדומה. לכן זה לא נכון להגדיר".
אחת התופעות שכבר סיקרנו לא מעט – המוזיקה החשמלית והפופ שלאט לאט תופסים מקום במרכז הבמה, וכמו ששאלנו בראיונות קודמים זמרים שמכירים את המוזיקה החרדית מיסודה, שאלנו גם את הופמן על התופעה והאם זה בא על חשבון המוזיקה האותנטית.
"כיום יש מספיק קהלים לכל סגנון מוזיקה. הסיבה שזה עובר שינוי, זה עלויות. זה נשמע טוב, קל יותר וזול יותר. אני פתוח לכל סגנונות המוזיקה באשר הם ושומע את כל הסגנונות. אין דבר פסול בזה. תוכן יהודי, עם מילים קדושות, בכל סגנון יכול להביא ליראת שמים. אם זה חלילה גורם לירידה, אז כמובן שלא."

נוצרה תחושה שיש תזוזות במפת המוזיקה וזמרים ששמענו עליהם רבות נדחקים. האם אתה מסכים ובמידה וכן איפה זה תופס אותך?
"התחושה נכונה בהחלט. בתקופתי כבחור ישיבה כמעט ולא היו זמרים והיום השוק הזה פורה במיוחד בזמרים ובתזמורות. אבל אני לא חושב שמישהו איבד את פרנסתו. לכל אחד יש את המקום שלו והבמה שלו. רק צריך להודות לה' על כך ולהתפלל שיימשך כך."

הקריירה של עדי רן

מ'אבא נהייתי דוס' ועד 'ושמרו' האיש שהיה הראשון להביא מוזיקת רוק למגזר החרדי ובאופן מפתיע הצליח לחדור אל הישיבות ומכשירי הטייפ הביתיים. כמות החומרים הגדולה, מדהימה ביחס לזמר עם מוזיקה בלתי שגרתית שכזה.

אתה עובד על חומר חדש בימים אלה?
"כן. אני עובד על אלבום חדש – שלב הכתיבה הסתיים וכרגע אני שוקל איפה להקליט, לעשות עיבודים וכל השאר".

בוא נדבר על החזרה בתשובה: איך החל התהליך?

"הייתה תקופה מסוימת שעברתי עם עצמי חוויה רוחנית יותר אצל אומות העולם, מהר מאוד התחלתי לקרוא תנ"ך והבנתי שזה מה שאני רוצה. אני יכול להצביע על דברים יותר ספציפיים שגרמו לי לבחור, אבל בגדול התנ"ך. אני מאוד מחובר לתנ"ך. אני מאוד אוהב לקרוא תנ"ך וכבר בתור ילד המקצוע שהכי אהבתי זה התנ"ך."

"אחרי קריאה של חודש הבנתי שאני רוצה צריך לשמור שבת – בלי רבנים וארגונים וכל

לחסוך את זה לאמנים אחרים. שיקפצו למים כמה שיותר מהר ויתנו לפחד הזה לשקוע".
יוסי: "אני לא זוכר פחדים ברמה כזו. אבל בוודאי שלכל אמן יש את הדבר הזה בהופעות".

הקריירה של יוסי

אם תגיעו לקומז'ון ותראו ותשמעו סיפור לפני שיר רגש, תבררו כי יתכן ומדובר ביוסי הופמן. ישיבות על גבי ישיבות, מוסדות ועוד מזמינים אותו לקומז'ונים, הופעות וחתונות בארץ ובעולם. סגנונו הייחודי ריתק מאות אל הופעותיו.

בוא נדבר על תחילת הקריירה שלך...
"התחלתי במקלהת 'יובל' לחזנות אצל ד"ר מרדכי סובול, שם אפשר להגיד שהתחלתי לשיר באופן מקצועי. לאחר מכן המשכתי למשך כמה שנים טובות במכון בתל אביב לחזנות אצל החזן נפתלי הרשטיק, שם בעצם למדתי את תורת המוזיקה, חזנות במה והופעות אצל הצוות הדגול שם. גם בני משפחתי מעורבים מאוד במוזיקה וחתונות. אבא שלי, סבא שלי ואחי שלמה בבלגיה. ככה שאני בפנים".

זמר או חזן?
"אני ממש על הגבול. לא כל כולם יכולים לעשות את שני הדברים, אבל אצלי ב"ה זה שניהם. אני עושה גם מוזיקה קלה וגם חזנות ומוזיקה כבדה".

גם ושמרו וגם קל אדון, זה נראה שאתה מנסה להיצמד למוזיקה מאוד קלילה, האם יש לך עיקרון מוזיקלי בנושא?
"שאלה מאוד טובה. לפני עשור הוצאתי דיסק ששם יש כן מוזיקה עם לחנים יותר כבדים, וכך גם עם להקת פרחי חדרה. במקרה הזה של קל אדון, כיוונו ללחן באמת קליל יותר כאמור. לכן זה לא מצביע על עיקרון מסוים".

הופמן מופיע מידי ערב כמעט, החל בחתונות וכלה בקומז'ונים ובהופעות בארץ ובעולם, לא קשה להבחין כי הקריירה שלו מתנהלת בצניעות וכך לדוגמא ביוטיוב, לא יהיה קל למצוא את כל החומרים שלו ורבים וטובים הם. מעבר להיותו זמר וחזן בעל שם, הופמן הקים להקת ילדים בשם "פרחי חדרה", ולמרות ההצלחה היא נסגרה.

"בריוק עכשיו חושבים להחיות את הלהקה מחדש. כבר דיברו איתי ויש כוונה להתחיל לפעול לעניין בקרוב", הוא מגלה לנו. "זו הייתה להקה ייצוגית של העיר חדרה שאני הקמתי וניהלתי. הופענו בטקסים רשמיים וכאלה שגם לא וכן בהופעות. הייתה ב"ה הצלחה גדולה ובאיזה שהוא שלב זה נגמר וכאמור כעת אנו חושבים להחיות את זה. אגב, אני ממש לא מצטער על זה, אם ככה זה נשמע ממני. לשמחתי התפנה לי מקום לקריירה האישית שלי. יותר סולו, הופעות ותכנים חדשים".

לא הצלחתי למקם אותך בשום ז'אנר מוסיקלי. תמקד אותנו. "מוזיקה חסידית. ינקתי מוזיקה חסידית מהרב קרליבך

**אני באמת לא מחזיק אירועים.
אני יותר מגיע בתור זמר אורח
ואני מסתכל על זה כאילו מדובר
בהופעה. אני לא מגיע בגישה
של 'לשמח חתן וכלה' למרות
שבפועל אני עושה את זה, אבל
בהסתכלות אני מתייחס כאילו
מדובר בהופעה לכל דבר ועניין.**

שאולי אהיה פרזנטור של איזה שהוא עסק ויהיו הופעות שלי. אני חושב שזה בלתי נמנע. אפשר תמיד להצמיד למשהו אחר שלא יהיה בלי משמעות. "החברה החרדית כל הזמן הולכת אחורה והבנתי מכמה אנשי חינוך שזה הכרחי ויש לזה ערך. אני חושב שצריך את זה וצריך לעשות בסדר ובפיקוח – ממש כמו בחתונה, רק שבחתונה, יש סדר, חופה, חדר ייחוד והחתן והכלה במרכז הערב. גם בזה אפשר לעשות רק בלי אותו הסדר, רק עם אופי של חתונה. וזה יכול להיות מאוד מוצלח. למה לא?

"זה גם ישנה את המוזיקה. מה שקורה היום אצל הזמרים הצעירים וגם ראיתי את זה כשופט בקול הבא, שהמודל שלהם זה זמר חתונות. זמר חתונות זה לא משהו מאוד אומנותי. יש את הקו של החתונות וזה מה שהוא עושה – זה לא מעורר יצירתיות ולפתוח את הראש ולהביא עם המוזיקה מסר גם. "הפלטפורמה היחידה לדברים כאלה זה קומיזיס. ראיתי את אלי פרידמן שעשה את זה והופתעתי ממש לטובה, עם כרטיסים והכל. כל מי עושה דברים כאלה זה מבורך, רק לא חייבים לקרוא לזה קומיזיס..."

אפרופו הקול הבא, עמודת לצאת עונה שניה? ואם כן האם תופיע בה?
"כן, כנראה".

איך אתה מקבל השראה למוזיקה שאתה יוצר?
"שאלת מיליון דולר. זה קיים אצלי כל הזמן, רק חסר התייעוד. זאת אומרת, שאני יוצר לעצמי כל הזמן, רק שאם מישו היה מקליט אותי במשך 24 שעות היה יכול לצאת מזה שירים שהיו מתפתחים למשהו גדול. כשאני מזהה משהו שממש מצא חן בעיניי, אני טורח לתעד כדי שאזכור. הרבה פעמים אני שר משהו שיכול להיות יפה, ואין תיעוד אז ביי. אבל כשאני רוצה חומר חדש לאלבום או לכל דבר אחר, אני אומר לעצמי: 'עדי, אתה עכשיו מתיישב להקליט כמה פעמים כדי שתזכור מה זה ובאיזה אוקטבות ואיזה טון'. צריך משמעת."

יותר. זה גם אותי הפתיע בהתחלה - כי היו לי דעות קדומות 'מה הם חושבים, איך מסתכלים', דווקא משם אני מרגיש את 'הזרמים' החזקים של אהבה וקשר. ובכלל, צעירים ככל שהם יותר חרדים אני מתחבר אליהם יותר וגם במוזיקה כי זה לכאורה אמור להיות הפוך. מה לכם ולרוק? אבל משהו חוצה את כל החומות הללו ואני מתחבר יותר.

"פעם ראשונה שנתקלתי בזה זה היה בחתונה של חוזרים בתשובה מחסידות בעלזא, ואם אתה יודע זו חסידות עם מבנה מאוד חזק. רגע לפני שעליתי לבמה אמר לי הגיטריסט דני ממך: 'תקשיב עדי, אתה לא יכול לעלות לשר כאן את המוזיקה', אמרתי מה זה לא יכול לנגן? הכלה הזמינה... ואז ניגנתי וניסיתי יותר לרכך את השירים. אפשר יותר סגנון קרליבך – כלומר אותה מוזיקה ולנגן בסגנון יותר עדין, 'פאנק' זה נקרא – וזה מה שעשיתי. ופתאום הרגשתי משהו שלא הרגשתי בשום מקום שניגנתי במגזר החילוני ובשום פלטפורמה שם. אין נשים (בעזרת נשים, כן), וזה נותן שחרור גדול. הרגשתי משהו אחר. אז הפסקתי לפחד מהדוסים ולהיפך אני מחפש את המפגשים האלה, חבר'ה צעירים וגם מבוגרים מאוד, על המקום מתחברים. כאילו כל החיים הם חיכו לפגוש מישהו שיעשה את הסגנון מוזיקה שלהם, אבל עם תכנים יהודיים. בסוף, את החרדים אני הכי אוהב."

אתה מוביל קו שהוא פחות אירועים ויותר הופעות, איך זה מסתדר לך במגזר החרדי שכמעט לא מציע פלטפורמות שכאלה?

"אני באמת לא מחזיק אירועים. אני יותר מגיע בתור זמר אורח ואני מסתכל על זה כאילו מדובר בהופעה. אני לא מגיע בגישה של 'לשמח חתן וכלה' למרות שבפועל אני עושה את זה, אבל בהסתכלות אני מתייחס כאילו מדובר בהופעה לכל דבר ועניין. בוודאי זה חיסרון, כי אחרת הייתי מופיע כנראה בכל ערב ובתור זמר אורח – שלא כל אחד מביא לחתונה של עצמו – קצת אחרת. יש כאלה שרוצים לתבל את החתונה שלהם קצת וזה מה שאני עושה. היתרון שלי, שבחתונות יש הרבה אקשן שאין בהופעות וכשאני מגיע כולם חמים וזה נהדר."

לדעתך ישנה המצב של חוסר בהופעות במגזר החרדי?
"העניין הזה באמת חסר. הבעיה שאצלנו החרדים, צריכים להצמיד את ההופעה למשהו מסוים. אי אפשר פתאום לעשות הופעה. מבחינתם, בחייו של יהודי חרדי לא צריך פתאום לראות הופעה או יצירה של אמנות, אלא אם זה מחובר להילולה של איזה צדיק ואז זה משהו אחר. אבל אני חושב שהגיע הזמן לשינוי. כבר היום פונים אליי מעת לעת כל מיני גורמים בנושא. "לפני 15 שנה פנה אליי איזה סגן ראש עיר בבני ברק - אני חושב אחד עם כיפה סרוגה – וביקש ממני לעשות ממש הופעה באיזה אולם ברחוב השומר בבני ברק, והוא עשה הופעה ממש עם כרטיסים וזה היה חד פעמי. מאז לא נעשה דבר כזה בבני ברק. אבל אני חושב שהגיע הזמן! לאחרונה כמה יזמים דיברו איתי

זה – פשוט לבד, הבנתי שאני צריך להתחיל לשמור. אז עם הידע המועט שהיה לי. תקופה קצרה אחרי כבר התחלתי ללמוד בישיבה ודיברתי עם חברים והבנתי שגם הם בתהליך ואני עברתי לתהליך מואץ יותר."

אם היית מגלה את היהדות בתקופה הנוכחית, גם היית חוזר בתשובה?

"יכול להיות שהיום יותר קשה. לא ניסיתי לחזור בתשובה היום, ייתכן ולפני 20 שנה באמת היה חלון הזדמנויות טוב יותר, למרות שבכל יום ויום אני משתדל לחזור בתשובה. זה נכון שעידן האינטרנט יכול למנוע ולהזיז, אבל באותה מידה הוא גם יכול להנגיש ואולי יכול יותר להביא מידע."

סגנון המוזיקה שלך, שונה במעט מהסגנון של המגזר החרדי ובכל אופן זה תפס. אתה יודע לפרש את התופעה?

"כל דבר שנתפס כאמיתי בעיני הציבור, בסוף גם יחדור. אני בא מעולם הרוק והמוזיקה היהודית מאוד הושפעה מהעולם הזה, התופים בס, הגיטרות ואפילו המקצבים הגיעו מהרוק. בסופו של דבר השוני לא מאוד גדול. עשיתי כמה שירים עם שרוליק הרשטיק ואלבום שנקרא 'חמישה קולות', שחלק זה הסגנון שלי וחלק זה הסגנון שלו וכמובן עם הופמן וזה רק מראה שהמיוזג הזה עובד והחסידים עם 'לשון הקודש' מתחבר מצוין עם הרוק. זה זורם נהדר. אבל אני מייצג את הקשת הכי קיצונית של הרוק."

גם תרמתי לכך ששירים יהיו מקוריים, בעבר היו רק שירים מהמקורות. בתקופה הזו לא דיברו בכלל על שירים עם טקסטים מקוריים וזכיתי להגיע את זה שכן יהיה. כשאני הוצאתי את אלבום הראשון שלי 'האחרון שבעם', בכלל לא היו דברים כאלה, ולדעתי זה מאוד הוסיף למוזיקה החסידית בפן של האמנות. זה עשה שינוי מאוד גדול ואגב, גם במוזיקה החילונית. בהתחלה לא הכרתי את חברות ההפקה במגזר הדתי – כך שאת האלבומים הראשונים שלי הוצאתי בחברות חילוניות וזמרים שהחלו לחזור בתשובה ידעו איך בונים מוזיקה כזו וגם חילונים התחילו לצטט את רבנו. עשיתי שינוי מאוד גדול במוזיקה הדתית והחילונית."

מי הקהלים שלך?
"כל עם ישראל – אבל מדגמים מכל ציבור. למרות שזה לא נראה טבעי, אלה שאני מאוד חזק אצלם אלו דווקא בחורי הישיבות. בעבר הייתי חזק אצל הדתיים לאומיים, אבל עם הזמן הם גם טיפחו וזמרים משל עצמם (צוחק). כשאני מגיע לישיבות, דווקא אלא שלכאורה זה נראה כאילו הם פחות יתחברו, הם דווקא מתחברים יותר. כנראה העומק נוגע להם איפה שהוא

לא להידבק, לטפל

זוכרים את הימים בהם רופאים היו ממליצים לעקור את הציפורן עם הפטרת כדי להחלים? על הדרך שעשינו עד שהגענו לדרך המעמיקה, הטבעית והמדעית לטיפול בפטרת הציפורניים

היקפית בגוף. מחקרים הראו שמי שסובלים מפטרת הציפורניים, הם הרבה פעמים אנשים שזרימת הדם שלהם לגפיים היא לא מיטבית. כמו כן, שילוב בערכה תמציות מצחים בעלי השפעה מאזנת על רמת הסוכר בדם. זה חשוב כי הפטריה נוטה להתפשט כשרמות הסוכר בגוף הן גבוהות. הערכה שלנו כוללת גם קרם חיצוני שמעודד התחדשות של רקמת הציפורן הפגועה. וזה בטוח עוזר?

"יש לנו מענה לכל מצב. אם תוך חודש-חודשיים של נטילת הכמוסות הצמחיות ומריחת הקרם, אנחנו לא רואים גדילה של ציפורן בריאה, זה יכול להעיד על זרימת הדם לא טובה בגוף. במיקרה הזה נחזק את התהליך עם כמוסות של כורכומין בשילוב גופרית-MSM. הכורכומין משפר זרימת דם היקפית והחיסון היא אבן יסוד בבניית קרטין ותזון את גדילת הציפורן". הצוות של TTM עורך תשאול ראשוני מקיף כדי להתאים מענה מדויק ולאחר מכן שולח את המוצרים עד הבית ללא עלות משלוח. במהלך השימוש, יש ליווי שוטף של יועצי החברה שמוודאים שהטיפול נלקח באופן יומיומי ועוקבים אחר ההתפתחות עד לתוצאות מצוינות.

לפרטים נוספים התקשרו: 1-700-556-700
או חפשו ברשת natural.ttmisrael.com

שהיו בו חומרי חיטוי. שוב טיפול חיצוני שלא מתייחס לגורמים לפטריה ולא מוציא אותה מזרם הדם בגוף. בשלב הזה עלה הרעיון לחסל את הפטריה בחום גבוה וכך נכנסו לשוק טיפולי הלייזר בפטרת הציפורניים. מה הבעיה עם טיפול כזה? הפטריה חוזרת, כי שוב, מדובר בטיפול חיצוני בלבד.

למה דווקא אתה נדבקת?

הרפואה המשלימה מתייחסת לפטרת הציפורניים כאל עדות לחולשה של מערכת החיסון. פטריות הרי מצויות באופן נרחב במקומות ציבוריים ומספיק שנלך ברגלים יחפות כדי להידבק.

אבל לא כולם נדבקים. מי נדבק? אלה שהמערכת החיסונית שלהם חלשה יחסית.

חברת TTM הישראלית פיתחה ערכה יעילה במיוחד, להקלה על פטרת הציפורניים ולמניעה שלה לטווח הארוך. המוצרים כוללים תמציות של צמחי מרפא מובחרים המחזקים את מערכת החיסון ופועלים במישורים שונים.

"הצמחים שנבחרו לערכה ממקדים בגורמים להתפתחות הפטריה בגוף" מסבירה אלינה זקס M.Sc. נטורופתית ראשית בחברת TTM, הרבליסטית קלינית, מטפלת ומרצה, "בחרנו בצמחים שידועים כיעילים להתמודדות עם זיהום פטרייתי ומעודדים זרימת דם

חלפו שנים עד שהמדע מצא את הדרך הטובה באמת לטיפול בפטרת הציפורניים. עד המאה ה-20 חשבו בכלל שציפורן צהובה, עבה, עכורה וחולה היא מאפיין בלתי נמנע של גיל מבוגר, מאחר ופטרת הציפורניים אכן שכיחה יותר ככל שעולה הגיל.

רק בתחילת המאה ה-20 הבין עולם הרפואה, שכשציפורן מתחילה להתפורר ולהיראות רע, מדובר בזיהום. את הכדורים הראשונים לבליעה לטיפול בפטרת, היה צריך ליטול במשך שנה וההצלחה שלהם התבררה כחלקית. לרבים הכדורים לא עזרו. תופעות הלוואי לעומת זאת תקפו את מרבית המטופלים והיו מטרידות מאוד.

בתחילת המאה ה-20 היה מאד מקובל גם לשפשף את הציפורן החולה בנייר שיוף כדי שלציפורן לא יהיה איך לצמוח. עד היום אנשים רבים מבקשים בטיפול פדיקור שיגזמו וישייפו להם את הציפורניים החולות, למרות שזוהי דרך מסוכנת. כשחלקיקים מזוהמים נשארים על כלי השיוף, גם הציפורניים הבריאות ידבקו בפטריה במהלך הטיפול.

בהמשך המליצו להשרות את כף הרגל עם הציפורן החולה בגיגית עם אשלגן פֶּרְמַנְגֶּנַט - גרגרי קריסטל עם פעולת חיטוי. הבעיה היתה ששטיפה כזו צבעה את העור והציפורניים בצבע חום כהה שקשה היה להיפטר ממנו. השלב הבא היה להציע לק נגד פטריות בציפורניים. הרעיון היה לחסום לפטריה חמצן באמצעות חלק,

"להתחיל מבראשית בפעם הרביעית" - שבת טיש ד'

דומה כי הדבר כבר הפך למנהג של קבע. מדי תחילת שנה, וזו כבר השנה הרביעית ברציפות, מתעשר עולם הספר היהודי בכרך נוסף של היצירה הפופולארית "שבת טיש". כרך עב-כרס ומשובח, המודפס באיכות מדהימה ומיוחדת, ומלא וגדוש בתוכן מעניין ומגוון על כל פרשות השבוע, ועל כל החגים והמועדים שבמעגל השנה. "שבת טיש" הוא ספר מיוחד במינו שמתאים לכל אחד, בכל גיל, ומכל עדה וחוג בעם ישראל. הספר, שנערך במתכונת מפוארת ומהודרת, שגם כיום בעולם הספרים המושקעים, הוא מתבלט ביופיו ובהידורו, ערוך בטוב טעם, מנוקד כולו בניקוד מדויק וממושקע, מסודר להפליא, והוא מכיל בכרך אחד את כל חמישים וארבע פרשיות השבוע, ועשרת מועדי השנה.

אימון קריירה בעידן של חדשנות

"היתרון האותנטי" אימון קריירה בעידן של חדשנות מאת אמיר דרור הוא ספר הדרכה מכונן ובנוי לעבודה עצמית שמלמד לזהות הצלחות ולנתח יכולות כדי לייצר שינויים ממוקדים. הספר מדריך כיצד לברר את הצרכים מתוכם אנו יוצאים לעבוד. באמצעות זיהוי אמונות חוסמות וישום טכניקות ליצירת קודים חדשים נקל על הדפוסים להשתחרר. בצד המעשי נלמדות טכניקות ליצירת חדשנות ולגיבוש תכנית פעולה. זיהוי כוחנו, סילוק חסימות ומטרה שתבטיח צמיחה זוהי תמצית השיטה. העבודה בשיטה כוללת אפשרות חדשנית לקבלת ליווי אישי מקוון, בטכנולוגיית כתיבה משתפת. הוצאת המחבר, 175 עמודים, מחיר לצרכן 79 ש"ח. להשיג בכל חנויות הספרים או דרך אתר המחבר: www.AuthEdge.co.il

בעלי חיים

www.siman-kria.co.il

פנ"ה הדב הכי טוב בעולם

פנ"ה הדב הכי טוב בעולם" מאת פול ברייט, בריאן סבילי, ג'ין ויליס וקייט סונדרס. זהו ספר חדש שנכתב במיוחד לכבודו של הדב המוכר והאהוב ביותר בעולם. בספר ארבעה סיפורים שנכתבו על ידי ארבעה סופרי ילדים מצוינים, קוראים בכל הגילים, ילדים והורים, יתענגו על הסיפורים החדשים וישמחו לפגוש מחדש את הדב האהוב בחברת חברים ישנים וחדשים. הוצאת "דני ספרים", 136 עמודים. כריכה קשיחה, מחיר לצרכן 88 ש"ח. מנוקד. להשיג בכל חנויות הספרים ובחנויות המקוונות של ההוצאה: www.siman-kria.co.il

נשיקות הקסם של אימא

"נשיקות הקסם של אימא" מאת ד"ר דינה כץ-שווסטר בהוצאת "ספרי ניב" נועד להעצים ילדים וגם מבוגרים וללמד אותם להשתמש בכוח הדמיון ובכוחה של האהבה כדי לרפא מכאובים. אם רק נאמין, כולנו יכולים להיות קוסמים. הספר נולד מתוך הבנה עמוקה שיש בכוחה של ההורות להעצים כל ילד ולהקנות לו כישורים ויכולות שיסייעו לו לאורך חייו. ד"ר דינה כץ-שווסטר, פסיכולוגית קלינית מומחית ומדריכה בעלת ניסיון עשיר ורב שנים בטיפול בילדים, נוער ומבוגרים ובהדרכת הורים: "עולם הדמיון והמשחק של הילדים עשיר ומפותח. עם קריאת הספר, ההורה יכול להשתמש במשאב זה כדי לייצר פעילות משחק מונה ופורייה בהתמודדות עם קשיים בהם נתקל הילד. המושג 'נשיקות קסם' יכול להפוך לחלק מהתקשורת במשחק בין ההורה והילד, למשל כשהילד חושש מהתמודדות יאמר: 'קח עימך נשיקות קסם בכיס' יוכל ההורה לחזק את הילד ולהגביר את תחושת הביטחון שלו. המשחק הוא בעל עוצמת ריפוי גבוהה. הספר מעודד לשיחק עם הילדים ולהשתמש בכוחו של הדמיון כדי להתגבר על מכשולים. אפשר ללוות את הקריאה בספר בפעילות יצירה ומשחק כמו הכנת נשיקות קסם". הוצאת ספרי ניב, 21 עמודים. מחיר לצרכן 62 ש"ח. להשיג בכל חנויות הספרים.

מקרא העדה

הפוסקים האריכו לדון באפשרות לקבוע על היחס בין אב לבנו ע"י בדיקות שונות ולכאורה אפשר להוכיח מדברי רש"י על הפוסק "אברהם הוליד את יצחק" שקלסטר פניהם היה שווה והיא העדות שאברהם הוליד את יצחק. הגאון המחבר חושף בספרו את היקף בקיאותו העצום ואת למדנותו העמוקה. וכך הוא מחדש בכל פסוקי התורה ובכל סוגיות הש"ס. הסימן האחרון בספרו עוסק ברכת הנשים שבידן יוסף כשהלך אל הבור שושהלך לתוכו ואם נפטר ע"י ברכת שעשה לי נס במקום הזה מחיוב ברכת הגומל. בנושא למדני והלכתי זה עוסק הסימן הראשון בספר "מקרא העדה" חלק ב שיצא עתה מבית מדרשו של הגאון המפורסם רבי אליהו גרינצייג שליט"א. מקרא העדה חלק ב' פרשיות תולדות ויחי.

סיפור בקיצור על מותר ואסור

כל הורה רוצה לגדל ילדים מאושרים. כדי שזה יקרה עושים ההורים הכול כדי להעניק לילדיהם את הכלים הטובים ביותר שיסייעו להם להתמודד עם העולם סביבם. אחד ההיבטים החשובים ביותר בחיים הוא היכולת של אדם להיות חלק מהחברה. כדי שיוכלו לעשות זאת לומדים הילדים מגיל צעיר להכיר את הגבולות החיצוניים ולמלא אחר הוראות שנועדו להדריכם כיצד להתחשב באחרים ולאפשר חיים משותפים. "סיפור קצר על מותר ואסור" מאת בלינדה בן-טר-קוטלר בהוצאת הספרים "אוריון" בוחן את גבולות הציות אצל ילדים דרך משל מעולם החי. הספר מיועד לגילאי 12-9. מחיר לצרכן 45 ש"ח. להשיג בכל חנויות הספרים וכן בחנות ההוצאה בקניון ערי החוף, רחוב סחרוב 19, ראשון לציון ובחנויות המקוונות של ההוצאה www.orion-books.co.il

מסביב לשולחן

"מסביב לשולחן" הרעיונות והסיפורים הטובים ביותר על פרשות השבוע" מאת עו"ד בני דון-חיאי, הוא מפעל ראשון בהיקפו, ובו ימצאו הקוראים שפע של חומרים על פרשות השבוע. בספר מבחר של כאלף דברי תורה והגות, רעיונות קולעים ומאות סיפורי חסידים, שנאספו במשך שנים ונבחרו בקפידה מתוך מגוון רחב של ספרות והגות יהודית על פרשות השבוע. "מסביב לשולחן" מגיש להורים וילדיהם, למרצים ולכל המתעניין את הרעיונות והסיפורים הטובים ביותר. בהוצאת "אלומות" מבית "דני ספרים". 411 עמודים. מחיר לצרכן 98 ש"ח, כריכה קשה. להשיג בכל חנויות הספרים ובחנויות המקוונות של ההוצאה.

פני מנחם

ספר חדש ומפלא בסדרת הכרכים לתולדותיו ולפעליו של כ"ק אדמו"ר "הפני מנחם" ז"ע מגור. כרך המידות "בין אדם לחברו". הספר הנוכחי עוסק בענייני המידות ש"בין אדם לחברו" - ופותח צוהר להיכליות אורו של רבינו ז"ע, להביט בקצות דרכיו ועקבות אורחותיו שהיו ארוגים וקשורים באהבת ישראל עילאית, במידות מזוככות וטהורות, בהרעפת טללי עידוד ונחמה, בגמילות חסדים מופלאה ליחיד ולכלל. הליכותיו בקודש, שמשולבים היו בכל מיני גווני דמותו העילאית, היו בהם זיון עילאין גבוהים, אשר קצרה השגתנו מלעמוד על סודם - ויחד עם זאת היו קשורים וזכוכים בהליכות מוסר ומעשים טובים שיש בהם כר נרחב ללמד אורחות חיים לכל איש יהודי מן השורה. בשפה מערכות של פרקים סדורים, בא הספר לגולל ניצוצות ממסכת מידותיו המזוככות בקודש. מאות-מאות עובדות וסיפורים מהימינו, ערוכים ביד אמן בטוב טעם ודעת, פורשים יריעה של אור מאלפת ורבת הוד.

המדריך להורות

על פי תורת הנפש היהודית יש לנו, ההורים, תפקיד משמעותי בחינוך הרגשי של ילדינו, אך לשם כך עלינו לאמץ "שיח של הגנה" שיאפשר להם לצלוח משברים ולנצח קרבות פנימיים, לחזק את האמון שלהם בעצמם וגלות כוחות חבויים. הספר, הכתוב בצורה מרתקת, מסייע להורים להגביר את המציאות הרגשית של ילדיהם כך שידעו להתמודד עם רגשות לא-רצויים ולעורר רגשות מתוקנים ובריאים. שיטה זו מיוסדת על אדני ההגות היהודית, ובעיקר על משנת החינוכית של הרבי מלובלין וחסידיו הרבי הרי"צ, על תורת בעל התניא, האדמו"ר מפאסאצנה, הבעל-שם-טוב והרמב"ם. בהוצאת ידיעות ספרים 341 עמ' | 98 ש"ח

למה ייתם בלילה לא נרדם?

ספר ילדים חדש שכתבה זרבה שרמן סבתא ל-6 נכדים. הסיפור נולד בעקבות סיפור שסיפרה אחת הנכדות של הסופרת, בכל יום בזמן הפסקת האוכל הכינה הנכדה כי החברה שיושבת לידה אינה מביאה כריך ליום כינה. הנכדה סיפרה על כך בבית ואז האם החליטה לצייד את ביתה כל יום בכריך נוסף עבור החברה. כששמעה הסבתא את הסיפור נולד לו ספר ילדים חדש שמזמין לדיאלוג מרגש את הילד וההורה. זהו ספר נוסף מהספרייה של מדיה 10 - הוצאת ספרים לאנשים פרטים הרואה את עצמה כמקום להגשמת חלומות ספרותיים של כותבים. ניתן לרכוש את הספר ברשתות צומת וסטימקסי או ישירות מאתר החברה <http://www.media-10.co.il>

מטוסים

"מטוסים" הוא ספר בסדרת "ראשית מידע", שיצאה לאחרונה במהדורה מחודשת בפורמט גדול. זוהי סדרת ספרים יפהפייה, הנותנת מידע בסיסי וחשוב על נושאים שונים האהובים על הילדים. באיזה מהירות נוסע המטוס לפני ההמראה? מהו תפקידו של פקח הטיסה? כיצד נוחת המטוס? בספר זה תמצאו את התשובות לשאלות אלה, ותלמדו דברים מרתקים נוספים על מטוסים וטיסות כמו שדה התעופה, בדיקות ביטחוניות, הטענה, לקראת ההמראה, המראה ומעל העננים, מטוסים שונים, כיצד מכינים את המטוס, נחיתות ומילים שכדאי לדעת. מאנגלית: חגי ברקת. הוצאת "דני ספרים", 32 עמודים, כריכה קשה. מחיר לצרכן 68 ש"ח, מנוקד.

סיפורו של רבי יהודה הלוי

"אל הכוזרי" מאת יקרת רוזן, הוא ספר שלישי בסדרת "הרפתקאות ספרית רימונים", המביאה את הרפתקאותיהם של אורי ויעל מכפר רימונים. בעזרת דפדוף בדפי הספרים מובילה אותם הספרייה לתקופות קדומות ולמפגשים מפתיעים עם מחברי הספרים והדמויות המוזכרות בהם. ההרפתקה הפעם לוקחת אותם אל סיפורו של רבי יהודה הלוי, המחבר, יקרת רוזן, מוכר לקורא הצעיר מסיפורי הקצרים המתפרסמים בעיתונות. ספריו הקודמים "משפחת ישראל" ו"משמיע ישועה, המהדורה הצעירה" זכו לביקורות חיוביות. זהו ספרו השלישי בסדרת ספרי ההרפתקאות. איורים: הדס חורי, הוצאת "דני ספרים" - ספריית אלומות" בשיתוף עם אור עציון ספרי איכות תורניים, 141 עמ'. מחיר לצרכן 78 ש"ח, כריכה קשה, מנוקד.

הרי געש

"הרי געש" מאת סטפני טרנבול, הוא ספר בסדרת "ראשית מידע", שיצאה לאחרונה במהדורה מחודשת בפורמט גדול. זוהי סדרת ספרים יפהפייה, הנותנת מידע בסיסי וחשוב על נושאים שונים האהובים על הילדים. איך נוצר הרי געש? מהי לבה? האם אפשר לחזות התפרצות געשית? בספר זה תמצאו את התשובות לשאלות אלה, ותלמדו דברים נוספים על הרי הגעש שעל האדמה ומחתת למים, עננים קטלניים, גייזרים, מהו זנזר, מים חמים ונהרות אדומים, כיצד יודעים האם הרי הגעש מת או ח, ותלמדו גם מילים שכדאי לדעת. הטקסט קל לקריאה והוא מותאם במיוחד לילדי 7-9 חובה וכיתה א' שמסתחלים את דרכם בעולם הקריאה. מאנגלית: חגי ברקת. הוצאת "דני ספרים", 32 עמודים, כריכה קשה. מחיר לצרכן 68 ש"ח, מנוקד.

כל הזמן

חדשות הציבור החרדי מסביב לשעון

מקצועי

חדשני

מעודכן

מרתק

מגוון

מעניין

www.kolhazman.co.il

שפחה תירש גברתה?

המפגש עם דבורי אותה לא ראיתי שנים, הזכיר לי מה מסתתר מאחורי המילה "ברזל" • מה מעלתו של הברזל על האבן ומה טעמו האבות הקדושים ואין כל זה קשור לספירת המלכות, האחרונה שבעשרת הספירות?

לעצמי, מדובר באישה ברזל. ואז אני שוב חושבת שצריך לשים לב לנשים כאלו. כי הן מניעות את העולם באמונה שלהן. בשמחה שלהן.

ואם כבר ברזל. ידוע שהמילה הזו היא ראשי תיבות של נשות יעקב: בלהה, רחל, זילפה, לאה. האימהות הקדושות של שנים-עשר השבטים. כנגדן אגב ישנו כוח מנוגד, כוח שבא לידי ביטוי בעוג מלך הבשן עליו נאמר "הנה ערשו ערש ברזל". אבל אותנו מעניין משהו אחר. מדוע מציבה המילה ברזל את השפחות לפני הגבירות? בלהה לפני רחל וזילפה לפני לאה? על זה אומר הרבי מליובאוויטש כי הסדר הזה שהוא לכאורה שלילי (שפחה לפני גברתה), מצביע דווקא על מעלה: כבר מאברהם אבינו אנו יודעים שהאימהות היו בדרגה גבוהה מהאבות. כמו שכתוב "שהיה אברהם טפל לשרה בנביאות". למעשה, הקב"ה הטעים את האבות מעין המצב שישורר בעולם לעתיד לבוא, בו "נקבה תסובב גבר" ותתגלה מעלת האישה. חז"ל מספרים לנו: "שלשה הטעימן הקב"ה בעוה"ז מעין העוה"ב, אברהם יצחק ויעקב, שנאמר בהם בכל מכל כל".

כאשר מהרה ייבנה בית המקדש השלישי תתגלה מעלת ה"מלכות", הספירה האחרונה בעשרת הספירות, הספירה המסמלת את הנשים, את כנסת ישראל. אז גם תבוא לידי ביטוי העובדה שהברזל חזק מהאבן. שהשפחות הן נעלות גם מהאימהות כפי שהמלכות – הספירה האחרונה – נעלית משאר הספירות למרות שלכאורה היא משרתת אותן. יהי רצון מה' יתברך שנוכחתי תיכף ומיד ממש לבואו של מלך המשיח לארץ "אשר אבניה ברזל", ארץ ישראל, ונוכח כולנו לטעום "בכל מכל כל" כפי שזכו האבות ותתגלה מעלת האישה היהודייה – שכולה ברזל דקדושה.

שנים שלא ראיתי את דבורי. עכשיו היא מולי, מנופפת לי בידה. מרחוק היא נראית בדיוק כפי שהייתה בתיכון. קטנטונת, מלאה שמת חיים ושובבות ומחייכת. אפשר לראות את זה למרות החשיכה השוררת בחניון אולם החתונות בו אנחנו מחליפות חוויות וטלפונים. קולה מלא התרגשות. אולי זה האדרנלין שעוד זורם בדמה מהריקודים בחתונה ממנה יצאנו זה עתה.

אני שוב בודקת לראות שזה אמיתי. שהחשיכה אינה מטעה אותי אבל היא כבר עומדת לידי ועדיין מחייכת. מסתבר שהחיים לא חייכו אליה... היא מגדלת לבדה את ילדיה ונלחמת על הפרנסה. אבל זה לא ניכר כלל בלבושה המטופח. האמת היא ששמעתי בעבר שהיא אף נלחמה על חייה כאשר גילו אצלה את המחלה. עכשיו, כך אני מסיקה מהציבה שהיא מפגינה למרות העקבים הדקים, היא נקייה לחלוטין.

כמו בשיחות נשים, היא נפתחת מהר מאוד ומספרת לי על הרגע בו כבר לא יכלה להמשיך יותר את הזוגיות. נדמה לי שהיא מנסה לשכנע ספק אותי ספק את עצמה, שאישה לא עושה מעשה קיצוני כל-כך, שאישה לא מפרקת משפחה, אם היא לא מרגישה שהוגדשה הסאה.

"את לא מאמינה מה גיליתי רק לאחרונה". אני נדרכת. "למשרד בו אני עובדת כמזכירה הגיעו שתי נשים חרדיות שהקימו עמותה למען נשים גרושות שמגלות שהבעלים שלהן מכורים...". נו, אני שואלת, והיא ממשיכה בשטף: "איך שהן מתארות את הסימפטומים, נפל לי האסימון. קלטתי שביליתי חיים שלמים עם אדם מכור".

אני באמת לא מאמינה. לא לה, אלא עליה. אני מתקשה להאמין שאישה במצבה ממשיכה לחיות, להאמין, להתלבש, להתאפר, לרקוד ולהיות שמחה. אין ספק, אני חושבת

היכל המשפט עו"ד ירון גולדמן

עו"ד ירון גולדמן, מומחה בתחומי הלבנת הון, עבירות מס, משפט פלילי ופשיעה כלכלית. בכיר לשעבר ברשות המיסים וכיום, מזה עשור, בעלים של משרד איזנברג-גולדמן, עורכי דין

צ'יינג'ים - כסף שחור או שביל החלב?

נושאי המשרה, בעלי השליטה ובעלי העניין, להקים דירקטוריון שידווח לרשויות המס, משיכת דיבידנדים באישור המדינה, וכן דיווחים ומילוי טפסים שונים, שמטרתם זיהוי אותם לקוחות "חריגים" שעושים שימוש בנש"מים.

שינויי החקיקה קובעים גם תנאים לביטול או התליה של רישיון שניתן; חובות דיווח שונות; חובות כלפי צרכנים לרבות איסור הטעייה, גילוי נאות ומגבלות לגבי קטינים; הוראות שמירה על ניהול תקין; מתן סמכויות פיקוח נרחבות לרגולטור החדש לרבות סמכות להטיל עיצומים כספיים של מאות אלפי שקלים; קביעת עבירות פליליות, לרבות עבירה של פעילות ללא רישיון מתאים.

השינוי, אולי הכי קיצוני, בחקיקה האמורה, הינו באפשרות להוציא צווים מנהליים להפסקת עיסוק של נש"מים, שזה צעד שאנו מכירים עד כה, מהתחום הבטחוני וממש לא באזרחי. צו שכזה, יכול שיהיה אף יותר קל לביצוע משלילת רישיון, שכן צו מנהלי אינו דורש הגשת כתב אישום.

החקיקה החדשה מביאה, אם כן, לשינויים רבים בתחום מתן השירותים הפיננסיים, וכאמור, מצריכה הליך קבלת רישיון מחדש עם תנאים שונים מאלו שהכרנו עד היום. מכאן מומלץ להיוועץ עם משרד עורכי דין שמתמחה בתחום בכדי לקצר את תהליך הוצאת רישיון, לערוך דיווחים נדרשים ולבצע זאת בצורה מקצועית והאפקטיבית ביותר.

האם נראה בכך סוף עידן "הכסף השחור"?

יש הרואים בחקיקה החדשה כ"מתקפה משולבת", שבמרכזה מיסוד תהליכי החלפת מידע ואינפורמציה בין רשויות האכיפה השונות, ומתן סמכויות מרחיקות לכת ואף דרקוניות, לרגולטור החדש. ישנם אף אלו, אשר מנבאים "שחורות של ממש", וטוענים, כי הנש"מים יתפכו לזרוע הארוכה של המחוקק ויחדות האכיפה, שכן צ'יינג'ים ידרשו להקים 'צוות ציות' לעמידה בכללים, לפיקוח על הדו"חות ולמינוי נציגים לעבודה מול הרגולטור, דבר אשר יקשה עד מאוד על פעולות הנש"מים ואף, יש הסבורים, כי הוא עלול למנוע כניסה של עוסקים נוספים לתחום.

ובכן, דעתי הצנועה הינה, כי הבשורה שהחקיקה החדשה מביאה עמה אינה שלילית בהכרח. נותני השירותים הפיננסיים הם, למעשה, גורם משלים לבנקים. הצורך עצמו במערכת בנקאית חלופית הוא בצדק, ומשהמחוקק הבין זאת – אף קבע זאת בדין. ברור לכל, שאם ההגמוניה תמצא רק אצל הבנקאים, ראשית, זה ייקר את השירותים, ובעצם פתיחת "שביל החלב", גם לצ'יינג'ים תורם לתחרות, ושנית, השירותים הבנקאיים יונגשו ליותר צרכנים, וגם לאלה שהבנקאים פסלו אותם מלקבל הלוואות, רק משום שהייתה להם בעיה כלכלית בעבר, ושלישית – פתיחת "שביל החלב" זה מעניקה, הלכה למעשה, תעסוקה לגיטימית, חוקית וראויה - למאות רבות של אנשים שהם בתחום. יחד עם זאת, קבע המחוקק, והרשות המבצעת מקפידה לפקח על כך, שמי אשר בחר "בשביל החלב" הזה, יידרש להגינות גדולה מול הריבון, ויחויב לנהוג במשנה זהירות רבה, שעניינה בתכנון כלכלי וביצוע מדויק וזהיר מבעבר, וחשוב לא פחות: אין מי מאתנו שהיה רוצה, שנהפוך מקלט לכספי פשיעה, מימון טרור ופעילות עבריינית. תעסוקה ותחרות מול הבנקים - כן. פלטפורמה למימון פשיעה וטרור - לא.

מאז נחקק לראשונה חוק איסור הלבנת הון, נעשו בחקיקה שינויים רבים, בין היתר, במסגרת צו איסור הלבנת הון אשר מתוכו חלים חובות על צ'יינג'ים, הנקראים נש"מים (נותני שירותי מטבע). בנוסף, לפני כשנה, אושר בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים נכנס לתוקפו בחודש יוני 2017, בכל הנוגע לנותני שירותי אשראי, כגון הלוואות וניכיון שיקים, ובחודש יוני 2018 יכנס לתוקפו גם בכל הנוגע לנותני שירותי בנקס פיננסי, שהורחב גם לברטיסים נטענים (Prepaid) ומטבעות וירטואליים. נש"מים היו תמיד, מאז ומקדם. הצורך לקבל הלוואה ופירעון צ'קים לפני מועד פרעונם היה קיים במערכת הבנקאית, הרבה לפני שהוקמו הצ'יינג'ים. אבל, אנשים רבים לא קיבלו מהבנק את השרות האמור, כי הם "סומנו" על ידי המערכת הבנקאית, או כאשר הלוקחות בעצמם לא רצו "תיעוד" לפעילות שלהם, שמקורה בכסף שחור או בפעילות פלילית ביסודה. למעשה, חקיקת חוק איסור הלבנת הון מיישרת קו עם אמנות בינלאומיות, שנלחמות בהן השחור ובמימון הטרור, בכל העולם – ארה"ב ואירופה. ישראל לא הייתה בין הראשונות להצטרף לאמנות אלה, ברם, הבין המחוקק, שאם מדינת ישראל לא תעשה זאת, הדבר יפגע בדירוג הכלכלי של ישראל בעולם. בנוסף, ישראל, כחברה בארגונים בינלאומיים, לא תוכל ליהנות מ"הצ'ופר" בחברות שלה, כגון: היכולת לקבל ממדינות בעולם דירוג בינלאומי והחלפת מידע בין רשויות.

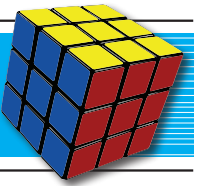
משטרת ישראל גילתה, כי חלק ניכר מהפעילות הפיננסית של ארגוני הפשיעה ומימנם, נעשה באמצעות הנש"מים, וכי חלק ניכר מהנש"מים הוא בשרות ארגוני הפשיעה. בנוסף, השב"כ גילה כי זו פלטפורמה למימון טרור. על הגל הזה "רכבו" רשות המסים, הרשות לאיסור הלבנת הון, משרד האוצר ומשרד המשפטים, ולמעשה, קבעו כי השירותים יהיו מוסדרים ועל הדרך גם, הגדילו את הקופה הציבורית בהכנסות מגבייה, אך בעיקר – בעיקר, יצרו מנגנוני פיקוח, אשר מכוחן יהיה ניתן לנטר ולפקח על העוסקים בתחום.

אם כן, המחוקק כפה את הרגולציה על כל הג'יינג'ים. לפני כן, לא היה רישום, לא בקרה, לא פיקוח, לא תקינה ולא אכיפה, וזה הגיע למצב בו אנשים עשו שרות בשימושים הללו מצאו את עצמם בהלוואות וריביות מטורפות ולא הצליחו לעמוד בהם והגיעו לפי פחת.

השינויים המהותיים

עד לתיקוני החקיקה, ענף הצ'יינג'ים, אשר מחזורו מוערך בלמעלה מ-150 מיליארד דולר בשנה, הנהה מחופש פעולה כמעט מוחלט. כך לדוגמא, עד לתיקוני החקיקה, ביצעו הרשויות כ-30 ביקורות בלבד על נש"מים. במציאות שבה מספר הצ'יינג'ים הרשומים הוא מעל 2000, הסיכוי של בעל צ'יינג' לעמוד לביקורת היה אחת ל-70 שנה מצב זה – בהחלט הולך להשתנות.

על פי המצב החוקי היום, מוטלת חובה על כל אחד מהעוסקים בתחום של מתן שירותים פיננסיים לבקש רישיון מהרגולטור, להציג הון עצמי מינימאלי והוכחות למקורותיו, כתנאי לקבלת הרישיון, להגיש מסמכים לבחינת יושרו ויושרתו של מבקש הרישיון ואם מדובר בתאגיד אז גם בחינת התאמתם של

שיעור היסטוריה לשופטת

דבריה של השופטת חיות מעידים על חוסר הבנה מהותי של העושר הרוחני היהודי
• וגם: דבריו של נשיא ארה"ב קלווין קולידג' על התנ"ך והיהודים

לאומית... היכולת הזאת של העם היהודי לשרוד מבלי לוותר על הערכים שלהם צריכה להוות דוגמה לאמריקה ולכל מדינות העולם... בעתיד אנשים יביטו אחורה ויראו את התרומה של העם היהודי לציוויליזציה... מי ייתן ואנשים אלו יכירו בתרומה של היהודים למדע, לספרות, לאמנות, ולחיים הרוחניים של העולם. מי ייתן והם יכירו בכך שהפטריוטים שהניחו את היסודות של האומה האמריקאית שאבו את אמונתם מהתנ"ך. מי ייתן והם ייתנו את הקרדיט ליהודים שהביאו את אותם כתבי הקודש לעולם. בהיזכרם באמירה כי "יסודות הדמוקרטיה האמריקנית יצוקים במלט העברי" הם לא יוכלו להימלט מהמסקנה שאם ברצונה של הדמוקרטיה האמריקנית להישאר התקווה הגדולה של האנושות עליה להמשיך ולהאמין בתנ"ך ובכתבי הקודש.

עד כאן דברי נשיא ארצות הברית. מה שידע נשיאה של ארצות הברית לא יודעת נשיאת בית המשפט העליון של המדינה היהודית. קלווין קולידג' נשיאה של אומה יהודית מה היו מקורות ההשפעה שלה ושל ערכיה הכיר בכך שהתנ"ך וכתבי הקודש הם אלו שהביאו לעולם את הערכים עליה התבססו הדמוקרטיות הראשונות, צדק, חירות ושוויון. מי שטוען כי בבתי ספר בהם מלמדים את התנ"ך ואת התורה היהודית לא מחנכים לערכים דמוקרטיים או שאיננו יודע מהם ערכים דמוקרטיים או שאיננו יודע מהי התורה היהודית.

נשיאת בית המשפט העליון לא הכירה את בקשתו של נשיא ארצות הברית, האומה שאת מגילת העצמאות שלה רואה אסתר חיות כאחת מהיסודות של החברה הדמוקרטית, לזכור את התרומה העצומה של היהדות והתורה היהודית לקיומם של אותם ערכים בעולם ולכתיבתה של אותה מגילת עצמאות.

שוב, מגילת העצמאות אותה מביאה אסתר חיות כאחד משלושת המקורות העיקריים לערכים הדמוקרטיים נכתבה בהשראת ערכי התורה היהודית, שלימודה בתלמודי התורה לפי דעתה של חיות לא מחנך לערכים דמוקרטיים. כמה מגוחך!

נשיאת בית המשפט העליון אסתר חיות כנראה לא שמעה את צלילו של פעמון החירות האמריקני עליו חרוטים המילים הלכות מספר ויקרא "וקראתם דרור בארץ לכל יושביה". לא בכדי על סמל החירות האמריקנית חרותות מילים מהתורה היהודית, זאת שלימודה לפי חיות לא מחנך לערכים דמוקרטיים. האמירה שלה כי במערכת הלימוד החרדית לא מלמדים ערכים דמוקרטיים הינה סתירה פנימית. מכיוון שבמערכת החינוך החרדית מלמדים את התנ"ך ואת כתבי הקודש שהם – כפי שאמר קולידג' – היסוד והמקור לערכים שנקבעו במגילת עצמאותה של אמריקה, הדמוקרטיה הגדולה בעולם.

חשוב להדגיש. אני לא טוען שהיהדות הינה מערכת דמוקרטית. כלל וכלל לא. היהדות עומדת בפני עצמה. התורה היהודית בהיות שמקורה אלוקי היא מערכת מוסרית מושלמת. הדמוקרטיה-מערכת שהביאה להנהגה אדם כהיטלר- איננה מערכת מושלמת. אך עם זאת, חשוב לדעת שאותם ערכים - שוויון חירות וצדק - שאסתר חיות כמו כל המשפטנים בארץ מייחסת לדמוקרטיה ולא לתורה היהודית, מקורם - כפי שכל מי שענינו בראשו והוא ענינו עיוור מהצורך האקדמי האובססיבי לטעון שאין שום דבר מקורי שהתורה היהודית הביאה לעולם, ושאת הכל היא שאבה ממקורות חיצוניים - בתורה היהודית וביהודים, כפי שביטא זאת בצורה כה בהירה נשיא ארה"ב קלווין קולידג'.

"רבים ממייסדי המושבות של ארצות הברית ידעו עברית והיו בקיאים בכתבי הקודש... ג'ון דבנפורט ממייסדי המושבה ניו הייבן דאג שבבית הספר הציבורי הראשון בניו הייבן ילמדו עברית (בבתי ספר רבים באותה תקופה למדו התלמידים עברית. עד היום בסמל של אוניברסטת ייל מופיעות המילים "אורים ותומים" בעברית א.פ.) כפי שאמר ההיסטוריון וויליאם לאקי "יסודות הדמוקרטיה האמריקנית יצוקים במלט העברי"... לתורה לנביאים

והכתובים היו השפעה מכרעת בעיצוב תפיסת עולמם של מייסדי ארצות הברית ותושביה הראשונים... האמירה של ההיסטוריון וויליאם לאקי מצביעה על החוב העצום שאמריקה הצעירה חייבת לכתבי הקודש שהיהודים הביאו לעולם.

לתנ"ך השפעה העמוקה על עיצוב הערכים הדמוקרטיים של אמריקה.. התנ"ך היווה השראה למורים, פילוסופים, ומנהיגים פוליטיים בתקופת המייסדים, העם שגדל תחת הנהגה כזאת הכיר את התנ"ך ואת הדמויות ההיסטוריות המוזכרות בו, יהושע, שמואל, יוסף, דוד, שלמה, גדעון ואלישע. האבות המייסדים שאבו מהתנ"ך צידוקים למאבקם הלאומי ויצאת מצרים היוותה השראה למרד באנגלים, הם הכירו את התנ"ך והם ידעו אלו עקרונות ממנו ישפיעו בצורה משמעותית על מצבו של העם האמריקני... האמונה היהודית היא בעיקר אמונה של חירות... הירושה של העם היהודי, ההיסטוריה שלו מנקודת מבט חילונית ומנקודת מבט דתית שמה את היהודים תמיד בצד של הצדק של החירות ושל הקדמה. הם תמיד היו שם וגם בעתיד הם לא ינטשו את הצד הזה. המדינה שלנו שמורכבת מכל כך הרבה יסודות וגוונים, חייבת להיצמד לערכים הללו שיוצרים סולידריות

לפני חודש נשאה באוניברסיטת חיפה נשיאת בית המשפט העליון החדשה, אסתר חיות, נאום בנושא החינוך לערכים דמוקרטיים.

בדרך כלל נאומים כאלה עוברים תחת הרדאר הציבורי, אך הפעם דבריה עוררו סערה. נשיאת בית המשפט העליון של מדינת ישראל טענה שבשונה מבתי הספר החילוניים, בבתי הספר החרדיים לא מחנכים את הילדים לערכים דמוקרטיים. "למרבה הצער ילדים רבים במערכת החינוך בישראל אינם זוכים לחינוך לאזרחות דמוקרטית". אמרה חיות, "במאמרו 'דמוקרטיה מתגוננת וחינוך לערכים דמוקרטיים בבתי-הספר החרדיים' שפורסם בשנת 2008, התריע פרופסור משה כהן אליה כי בתי הספר בחינוך החרדי אינם מקנים לתלמידים ערכים דמוקרטיים. פרופסור אליה הוסיף כי העובדה שאחד מכל ארבעה תלמידים בחינוך היסודי בישראל לומד בבית ספר חרדי - מעוררת חששות לגבי יציבותה של הדמוקרטיה."

אם חיות הייתה אומרת רק שמערכת החינוך החרדית לא מחנכת ל"דמוקרטיה", היא הייתה כמובן צודקת. מערכת החינוך התורנית לא מחנכת לדמוקרטיה, וטוב שכך. כמו שאני חוזר ואומר מעל במה זאת, לא יכולה להתקיים מערכת מוסר אובייקטיבית שאין לה מקור אלוקי. הדמוקרטיה כשאר תורות המוסר פרי רוחו של האדם הינה מערכת בלתי שלמה שבהכרח תביא לעוולות מוסריות. חשוב לזכור שרוצחי המונים כמו היטלר בגרמניה, הוגו צ'אבס ביוגוסלביה ופידל קסטרו בקובה נבחרו בבחירות דמוקרטיות. (אם השופטת חיות היא מאלו - ויש רבים כאלה בשמאל הישראלי - שחושבים שצ'אבס וקסטרו היו מנהיגי פועלים ומהפכנים גדולים, שתחשוב לחלופין על טראמפ... גם הוא נבחר בבחירות דמוקרטיות).

אבל השופטת חיות דיברה על כך שבבתי ספר החרדים לא מלמדים "ערכים דמוקרטיים" כשבערכים דמוקרטיים היא מתכוונת לחירות, שוויון, צדק, חופש הביטוי וכו'. האמירה הזאת מקוממת ומגוחכת, ונובעת מבורות היסטורית ומחוסר הבנה ביסודות מבנה הציוויליזציה המערבית.

בתחילת דבריה מביאה השופטת חיות סקירה היסטורית קצרה של הקביעה הפורמלית של הערכים הדמוקרטיים כערכים אוניברסליים. "במסגרת האו"ם הוקמה בשנת 1947 וועדה לזכויות אדם אשר ניסחה הכרזה אוניברסלית ובה שלושים סעיפים המפרטים מגוון רחב של זכויות וחירויות יסודיות של הפרט". אומרת חיות, "עקרונות היסוד שנקללו בהכרזה שאוברים מן המגנה כרטה האנגלית, מהכרזת העצמאות של ארצות הברית ומהצהרת זכויות האדם והאזרח הצרפתית."

הכרזת העצמאות האמריקנית היא אכן אחד מהמסמכים היותר נעלים שנוצרו בידי אדם בהיסטוריה האנושית. אמריקה הנה אולי האומה שחרטה על דגלה יותר מכל את הערכים הדמוקרטיים של שוויון וחירות. היא הראשונה שיסדה מדינה שערכים אלו טמונים עמוק ביסודותיה. לכן שווה להקשיב לדבריו של קלווין קולידג' שכתהן כנשיא אותה אומה בין השנים 1923-1929 כשהוא מדבר על תרומתם של היהודים ותורתם ליצירת ערכים אלו בעולם.

"התנ"ך היה אחד מהדברים היחידים שאיחדו את האבות המייסדים של ארצות הברית", אמר קולידג' בנאום שנשא בטקס הנחת אבן הפינה של מרכז הקהילה היהודית בווישינגטון (5/5/1923).

טלדוק בלג'אז

עריכה: הילה פאלח

נשאר במשפחה ← הניה גולדברג

קשר הורי וקשר של שידוך (ומה שביניהם)

הקשר שנוצר בין הבעל והאשה בחיי הנישואים, לא נוצר אז. צריך להבין שהיכולת של בן אדם ליצור או לא ליצור קשר ניתנת לו מאז שהוא נולד. אם הוא קיבל קשר טוב מאמא וממשיך לקבל את הקשר הזה לאורך השנים (ובאותה מידה גם מאבא), יש סיכוי טוב, שהוא יתן קשר כזה גם לאשתו.

אם נבחן את הדפוס של חיי נישואים יציבים נמצא שם את הבסיסים הבאים: יכולת קבלה של השני, שותפות, הבנה, ראיית השני, לקיחת אחריות, הקשבה ועוד. כל הדברים האלו נמצאים בשניהם הן בקשר הזוגי והן בבסיס הקשר בינו לילדיו.

בת אחת אמרה שהיא אינה מעוניינת לא בזוגיות כמו שהיא ראתה בבית ההורים. ולא להיות כמו משהו מהוריה. וכשהיא נשאלה על כך, התברר שהקשר בינה וביניהם כמעט לא קיים, השיחות טכניות מעיקרן. אף פעם לא הסבירו לה דברים או שוחחו אתה שיחות נפש. ובאשר לקשר שבין ההורים, היא לא חשה שהם מדברים בשמחה אחד אל השני ואינה רוצה להעתיק את המודל שלהם לבית שלה.

ברור שזוהי דעה סובייקטיבית שלה ויתכן שהיא טועה. ובכל זאת היא טוענת שאת אבא, היא כמעט לא רואה, ועם אמא אין לה שיש מלבד גערות של "תעשי". תעזרי, תקני, תלכי... הכל דרך הוראות. שום דבר לא דרך שיחות. זה אמנם נשמע מוגזם. אך כך היא תופסת את המצב. האם נתפלא אם היא תרצה לבנות חיים אחרים, שונים מהבית?

אפשר לומר שאם בבית יש הסברה שבה נותנים לילד מקום של חשיבות ומסבירים לו דברים, הוא יכול לקבל את הדברים ולרצות להיות "כמו" ההורים או להקים בית דומה.

אך אם ההורה לא חושב שהוא צריך להסביר משהו לילד. כי מה זה משנה מה הילד חושב, הילד צריך ליישר קו ונגמר. במילים אחרות, אין התחשבות במחשבותיו של הילד. יש קו תקיף של "תעשה ואל תשאל", אז אם הקשרים טובים למרות שאין הסברה, יתכן שניתן יהיה להוביל אותו למה שנרצה. אך אם גם הקשרים אינם טובים, או אז באופן טבעי הילד עלול לחפש כיוונים אחרים בחיים, שיתנו לו סיפוק וחשיבות שהוא לא קיבל בילדותו.

אמא אחת נהגה לשתף את חברותיה (של אמא) במחשבותיה ובחוויותיה. היו לה הרבה חברות. כל יום התקשרה משהי מהן הביתה. הבת ראתה את אמא מדברת אתן והקשיבה קצת לשיחות. המחשבה שעלתה לה היתה: אתי אמא אף פעם לא מדברת כך.

הבת גדלה. באופן טבעי גם היא שיתפה את חברותיה ולא את אמא. מעבר לזה, הבת בחרה דרך אחרת בחיים. דרך שבה היא קבלה הרבה פידבקים מהסביבה וגם מאמא.

עכשיו הבה נחשוב. למה היא איננה משתפת את אמא היום? כי לא שיתפו אותה. למה היא בחרה בדרך אחרת? כי דרך הבחירה שלה, היא מקבלת תשומת לב במקום החסר שהיא חוותה בילדותה.

היום היא נשואה. אמא מתלוננת עליה שהיא לא משתפת אותה בשום דבר. שתייהן מפסידות. מה דעתכם, קשה לשנות את הנתונים, אך האם בכל זאת ניתן היה ליצור היום קשרים יותר טובים ביניהן בנתונים האלו?

הניה גולדברג פסיכותרפסטית משפחה ושידוכים בנות הורים זוגות אישי קברוצי והרצאות 026424049 hgolberg10@gmail.com

הכותרת היא פסיכותרפסטית לענייני משפחה ושידוכים. להרצאות, או לפגישה אישית: 026424049 yeutzov@gmail.com

לזניות אישיות

ידוע שהעיניים שלנו אוכלות הרבה יותר, לכן כשתגישו את המנה הזו התיאבון של הסועדים יתעניין מכמה סיבות

- מותג הפסטה המוביל באיטליה "ברילה" מציע מתכון קל ומהיר של לזניות אישיות להגשה כfinger foods - המתאימות במיוחד לאירוח נוצץ

מצרכים:

12 עלי לזניה
1 צנצנת רוטב פומדורו של ברילה
12 פרוסות חציל צלויים בתנור או מטוגנות
200 גרם גבינת מוצרלה מגוררת
100 גרם זיתים שחורים מגולענים
שמן זית לשימון תבנית שקעים

אופן ההכנה:

- מבשלים את עלי הלזניה במים רותחים עד לריכוך ומייבשים על מגבת וחוצים לשניים
- משמנים תבנית שקעים ומניחים בכל שקע כף רוטב, מניחים מעל 2 חצאים של עלי לזניה ובתוכם מניחים רוטב, חציל, רוטב וגבינה מפזרים מעל זיתים.
- אופים 20 דקות בחום של 180 מעלות

רוטב עגבניות עם קציצות קלאסיות

אין כמו חום ואהבה של אמא ● הוד לבן מגישה לך קציצות קלאסיות מהודו משובח שיעזרו לך להכין לילדך ארוחה ביתית ומזינה כל שנותר הוא להוסיף רוטב עגבניות אדמדם ומשובח, ולקבל ארוחה שתאסוף את כל המשפחה למטבח ● את הקציצות ניתן להגיש גם בטיגון קל ואף כמות שהן לאחר חימום בתנור

מצרכים:

5-7 עגבניות (תלוי בגודל)
בצל אחד
גזר אחד
4 שיני שום
סוכר לפי הצורך (1-1/4 כפית)
מעט מלח

שמן זית

אופן ההכנה:

- לאחר שהרוטב מוכן הוסיפי לסיר חבילת קציצות
- בשלי אותם ביחד מספר דקות עד לריכוך המושלם של הקציצות

פונץ' אלוהולי

השולחן כבר מעוצב אבל חסר משהו... מה נשתה? שוב המשקאות הרגילים? ● "חוות דרך התבלינים" בבית לחם הגלילית מציגה מתכון לפונץ' אלוהולי וחגיגי ● טעים, פשוט וקל שישדרג את השולחן שלכם

מצרכים:

בקבוק יין אדום יבש
250 גר' תערובת לפונץ' של חוות דרך התבלינים
1 ליטר מיץ תפוזים או תפוחים
תפוז חתוך לפרוסות עם הקליפה

אופן ההכנה:

- מביאים לרתיחה ומבשלים על אש קטנה כ-15 דק'
- טועמים וממתיקים בסוכר/סטיויה אם רוצים

תביעת דיבה - סיפור חורפי של עיתונאית

אני תמיד ה"עיתונאית הטובה". זה התפקיד שלי, להיות דודה, זאת שאומרת לכולם: "אל תכתוב על זה, זה לא מנומס, יגרונו אותך מפה". העורך טוען שזה בגלל שאני חוששת מאד להיתפס, ובאמת, אני חוששת מאד ליפול, לכן אני אף פעם לא מעיזה לעבור על החוק: לעצבן מישהו!

כן, אני עיתונאית טובה לפי הספר (ואני מקווה שגם לפי ההלכה) ולכן זה כל כך הפתיע אותי: איך זה שזה קרה לי??!! ואין מה לעשות העובדות היבשות מוכיחות שאם מתנתקים ולו לרגע מתפילה לריכונו של עולם כל אחד יכול ליפול. תביעת דיבה.

צמד מלים המפחיד את מי שעוסק בתחום הכתיבה. צמד מלים שגורם לנו הכותבים להרכיב זוג משקפיים נוסף, שיבחנו בזכוכית מגדלת מקרים בהם נורת אזהרה מהבהבת: שטח בעייתי.

תמיד השתדלתי להתרחק מדסק החדשות, אך מידי פעם ביקשו ממני העורכים למלא משבצת חסרה. זה בדיוק מה שקרה לי כשהגבתי לטור חדשותי שהתפרסם בעיתון בשפה הערבית, הוספתי דעה אישית על העיתון, דעה שהשתרבה לידיעה. ולראשונה חשתי ברעד מול צמד המלים שרדף אחרי.

תביעת דיבה.

העורכים נזעקו, הטלפונים רצו, ותביעת הדיבה מאיימת. "את יודעת שלמערכת העיתון שלנו אין ביטוח למקרים כאלה?" לחשה לי המזכירה והאימה טיפסה, אימה למוטט כל חלקה טובה.

דיון סוער התקיים, מי בעצם אחראי, העיתונאי שכתב? העורך שקיבל את מה שכתב העיתונאי ולא מצא לנכון למחוק את המיותר? המגיהה שאולי מבט נוסף שלו היה מאיר את האפלה? שמה המבקר של העיתון? מי אחראי?

ברור שכדור האחריות נבעט לראשונה מכיווני, כי אני כתבתי את שנכתב מה שהוביל לתביעת הדיבה. "את מבינה", דיברתי אל עצמי בזמן שהכנתי כריכים לילדים, הם עדיין נמצאים בעולם בו התמימות שולטת וטוב שכך.

את מבינה שבעצם בחשבון הכולל, לא עזרת כלל בפרנסת הבית? כי כל מה שהרווחת עד היום ותרמת למאמץ הכלכלי של המשפחה, יחזור כדרישת תשלום אחת במשפט שעומד להתקיים.

יכולתי לשמוע כבר את השופט פוסק: גברת שרה, עלייך לשלם לתובע מאה אלף דולר פיצויים.

כל קטעי העיתונות שקראתי בעבר, הפכו תקפים לגבי! הסתובבתי בבית והמטרתי לכל עבר אוויר נכאס.

"אין לך מה לדאוג, אלוקים שלח לנו תזכורת: אתם לא מפרנסים, הפרנסה היא ממני, מזונותי של אדם קצובים לו מראש השנה", הזכיר לי הבעל בעדינות. והוא גם צודק. לפעמים אנחנו נוטים לשכוח כי מאיתנו יתברך הפרנסה, אנחנו רק עושים השתדלות.

התזכורת הצליחה להשקיט מעט את הסערה הפנימית... הטלפונים זרמו הלך ושוב, בירורים מעמיקים, קריאה חוזרת ונשנית של הדברים שכתבתי.

"העניין לא פשוט", הבהיר עורך הדין וסרק את בשרי במסרק הפחד. "למה לא חשבת פעמיים?" מלמל העורך הראשי והוסיף תכלין חרדה. "קצת מחשבה", המנכ"ל טרם סיים את דברו.

רק לאחר שבועיים קיבלתי צפירת הרגעה. "חשבנו על כל העניין, המערכת תיקח על עצמה את האחריות, שכרנו עורך דין למשפט שעומד להתקיים בעוד כחודשיים", מנכ"ל העיתון הסביר לי וניסה להרגיע.

הודיתי לו מקרב לב, אני שכבר ראיתי את מכתב הפיטורין מונח לפני, כבר דמינתי את עצמי עובדת בניקיון במשך שעות כדי לשלם את החוב הנורא, שלא נדבר על מכירת התכשיטים והבית, והתנצלות בפני המשפחה על שהבאתי אותם למצב ביש זה, פתחתי ספר תהילים ומלמלתי מזמורי תודה.

יום המשפט הגיע, לא נכחתי שם, רק כססתי ציפורניים בבית מול סידור תפילה.

בסופו של סיפור, השופט הציע להגיע לפשרה. על העיתון לפרסם התנצלות ולתרום סכום כסף סביר לעמותה שעוסקת בהתנדבות. הפשרה הושגה לשמחת כל הצדדים, ואני הבטחתי לעצמי, שלשם, לדסק החדשות אני לא חוזרת.

לתגובות: saratikshoret@gmail.com

מרק ירקות חורפי

החורף התחיל באופן רשמי • קבלו את המתכונים החמים של החורף שיכניסו אתכם לאווירה החורפית עם טפטופי הגשם

חורף ידוע כעונה מעוררת תאבון, קר לנו ואנחנו זקוקים לאוכל חם ומנחם שיעזור לנו לצאת מהשימחה ויחמם אותנו. גם העובדה שאנחנו לובשים סוודרים רחבים, מעילים והרבה שכבות נותן לרובנו את האפשרות לאכול בלי לחשב את הקלוריות. אך כדי לשמור על אורח חיים בריא ותזונה מאוזנת מסבירה חלי ממן, מנהלת קבוצות תמיכה לאורח חיים בריא, מה כדאי לאכול על מנת ליהנות מהארוחה ולא להוסיף קלוריות מיותרות וממליצה על מרק כאפשרות המועדפת בחורף: "מרק מגרה את החושים, לתבשיל החם ניחוחות ייחודיים, טעמים, טמפרטורות מהנות ועניין חזותי המוסיף להנאה שחווים כאשר אוכלים אותו. מרק הוא דרך טעימה, נוחה וזולה להוסיף קטניות, דגנים, חלבונים, ויטמינים, מינרלים, ירקות וסביבים תזונתיים לתזונה שלנו וכן לשמור על אורח חיים בריא גם בימים הקרים והוא ארוחת החורף המושלמת".

מתכון למרק ירקות של חלי ממן - משיב, טעים ובשעות משבר או רעב של ימי החורף הוא הפתרון המושלם

מצרכים:	2 פרחי ברוקולי
4 גזרים	חצי כוס ציר מרק עוף
4 קישואים	פלפל שחור ומלח לפי הטעם
1 בצל גדול	אופן ההכנה:
1 צרור פטרוזיליה	● מבשלים את כל הירקות בסיר מכוסה
¼ כרוב חתוך לרצועות	מים למשך 30-40 דקות.
1 צרור שמיר	● מוסיפים את אבקת המרק והתבלינים
1/2 ק"ד דלעת	וממשיכים לבשל לעוד כ- 10 דקות.
2 שומר	● לאחר מכן מרסקים בבלנדר ומגישים חם.

מרק קובה

"נשבונים תפריט חורף, מרק יכול לשמש גם כמנה עיקרית לכל דבר" מסביר השף יגאל נחום ממלון דניאל הרצליה של רשת מלונות טמור, "יכל שמתקרב החורף אני מקפיד לשלב במרקים שאנו מגישים רכיבים בעלי ערך תזונתי גבוה עם הרבה ויטמינים". בכדי שהמרק יהיה טעים וחם לא מספיק רק לדאוג לרכיבים טובים אלא גם לכלי בישול מתאים, מיטל רובין מנהלת השיווק של סולתם מציעה מתכון למרק שאותו כדאי לבשל בסיר עמוק מסדרת ארבל סיר העשוי מנירוסטה איכותית, בעל ידידות חלולות ולא מתחממות כך שגם המרק הרוחח ומהביל יוגש בנוחות לשולחן.

למליית הקובה:	למרק:	אופן ההכנה:
300 גרם בשר טחון	2 כוסות קוביות דלעת	● מערבבים יחד את כל מרכיבי המליה
1 בצל קצוץ מאוד	2 בצלים קצוצים	● יוצרים כדורים קטנים ומקפידים לשעה על מנחם
2 כפות פטרוזיליה קצוצה	2 עגבניות קלופות קצוצות	● מערבבים את מרכיבי בצק הקובה
כפית מלח	3 כפות שמן זית	● עוטפים את כדורי הבשר בבצק.
חצי כפית פלפל לבן	2 כפות רסק עגבניות	● בסיר עמוק מניחים שמן, בצל, עגבניות
כפית בהרט	שליש כוס מיץ לימון	סלרי ותבלינים מערבבים מוסיפים דלעת,
לבצק הקובה:	כף בהרט	רסק, מים ומיץ לימון, מביאים לרתיחה,
2-2.5 כוסות סולת	כפית מלח	מנמיכים את האש ומוסיפים את הקובה.
כף שמן	כפית פלפל שחור גרוס	● מבשלים בכיסוי חלקי כ- 25 דקות
רבע כפית מלח	5 כוסות מים	מקפידים לערבב כל כמה דקות.
1-1.5 כוסות מים	כף סוכר	

טונה וקונפי

אם אתם מחפשים משהו קליל לפני המרק, מסעדת טפא מציעה מתכון למנת פתיחה קלילה עם טונה צרובה וקונפי

מצרכים:	טאטאקי טונה וקונפי
עגבניות שרי	עגבניות שרי
טונה אדומה	טונה אדומה
אבקת לימון פרסי	אבקת לימון פרסי
שמן זית	שמן זית
אופן ההכנה:	● מערבבים בקערה אבקת לימון פרסי עם מעט שמן זית
● מערבבים בקערה אבקת לימון פרסי עם מעט שמן זית	ועם מברשת מורחים על הדג טונה
● מחממים מחבת עבה	● צורבים את הטונה מכל צדדיה לא יותר מ- 10 שניות לכל צד
● בסיום עוטפים אותה בניילון נצמד ושם בצד	

על
שם
הפרויקט

הפרויקט נועד להעביר את המידע בצורה פשוטה וקלה להבנה.

1. הכנת הבסיס: גלילת עיסת הפלסטין בצבע ירוק כהה.

2. יצירת הגוף: גלילת עיסת הפלסטין בצבע לבן.

3. יצירת הראש: גלילת עיסת הפלסטין בצבע אדום.

4. יצירת האוזניים: גלילת עיסת הפלסטין בצבע אדום.

5. יצירת העיניים: גלילת עיסת הפלסטין בצבע שחור.

6. יצירת הפה: גלילת עיסת הפלסטין בצבע אדום.

7. יצירת הציפורניים: גלילת עיסת הפלסטין בצבע לבן.

8. יצירת הציפורניים: גלילת עיסת הפלסטין בצבע לבן.

9. יצירת הפרטים: גלילת עיסת הפלסטין בצבע ירוק.

10. יצירת הפרטים: גלילת עיסת הפלסטין בצבע ירוק.

11. יצירת הפרטים: גלילת עיסת הפלסטין בצבע ירוק.

12. יצירת הפרטים: גלילת עיסת הפלסטין בצבע ירוק.

הפרויקט נועד להעביר את המידע בצורה פשוטה וקלה להבנה.

הפרויקט נועד להעביר את המידע בצורה פשוטה וקלה להבנה.

תחנת הרכבת לכותל
תיקרא על שם טראמפ

מירי רגב:

"מזכירה לטראמפ שירושלים
של זהב זו רק מטאפורה"

"נחנו גם רכבת
מתחנת טראמפ
בירושלים עד לפארק
חירייה אובמה"

טרנד חדש באו"ם: מדינות
אלמוניות תומכות בישראל
וזוכות לפרסום

צעדת הבושה

ההפגנה בפתח תקווה:
נגד העברה של ההפגנות
לתל אביב

ביקור נתניהו באפריקה

לקראת כתב אישום:

נתניהו בחן מקומות מקלט
ומדינות בלי הסכם הסגרה

כַּיִּיק נִיוֹז

(ערך 000)
גואטמלה

באנגלית: unknow

< מדינה חדשה
שאנחנו אוהבים

< אחרי גליוטינה וגואטמלה: בגוגל מנסים לנחש איזה
מילים מוזרות יחפשו הישראלים בשבוע הבא

< שגרירות מיקרונזיה מחפשת ביקתה בבירה

< אפל משיקה אפליקציה שתעשה סדר בכל ההעברות

בשמאל מגיבים:

"זה לא גואטמלה, זה קוצץ סיגרים"

הנשיא ריבלין מנסה לחזור בו:

ניסיון 1: "לא קראתי לצאת ולהפגין. רק
ביקשתי שתעמדו על שלכם בהפגנתיות"

ניסיון 2: "כנשיא אינני מתערב בנושאים
פוליטיים ולא קראתי להחלפתו של ראש
הממשלה הכושל המושחת והגרוע ביותר
בנימין נתניהו"

ניסיון 3: "לא קראתי לצאת ולהפגין,
קראתי להפגין בלצאת"

אחרי השחרור:
כוכב תקשורת חדש

נס: רובשקין
התראיין ביום אחד
ל-770 כלי תקשורת

דוד ביטן: "מתחיל
לחשוש ממתחרה"

"אני שוקל
לחזור לכלא
לזמן קצר
לצורך מנוחה"

פגישת נתניהו עם מנכ"ל טבע

"לא הצלחתי לשכנע
אותו, אבל שמחתי
להכיר מיליונר חדש"

הסירוב לחון
את אלאור אזריה

הנשיא ריבלין: הוא הילד
של כולנו, תפנו לכולן

"הגשתי בקשת
חנינה לטראמפ"

היה שווה להתבשר!

חדש! סדרת מוצרי הבקר בכשרות מהודרת

